ಮಂಗಳೂರ ಮೊಗಾರೆಂ
ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮ್ಯಾಕ ಉಡ್ಗಿರೆಂ

ಬರಯಿಲೊ: ಕೆ.ಜಿ. ಮಲ್ಯ

श्री

गणेशाय नमः गुरुभ्योनमः कुलदेवताय नमः

ಮಂಗಳೂರ ಮೊಗಾರ್‍ಂ -
ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಉಡ್ಗಿರ್‍ಂ

(ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣ)

ಬರಯಿಲೊ:

ಕೆ. ಜಿ. ಮಲ್ಯ

- 1992 -

ಪ್ರಕಾಶಕ:
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೋದ್ಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಮಣಿಪಾಲ

ಮೋಲ: ರೂ. 12/-

ಆಮ್ಗೆಲಿಂ ದೋನಿ ಉತ್ರಂ

ಏಕಿ ಪತ್ರಿಕಾ, ತಾಂತೂಂಯಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ, ಸೋಣ್ಣಾತಿಲೆಂ ಪಂಚ್ವೀಸ ವರ್ಷಂ ಸಕಾಲಾರಿ ಭಾಯ್ರ ಘಾಲ್ಲೆಲೆಂ, ಪತ್ರಿಕೇಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ಲಿಲೆಂ ಸರ್ವಕಾಮ ಏಕಲ್ಯಾನ್ನಚಿ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಸಾನು ವಿಷಯುವೆ? ಆಯ್ಕುತಲ್ಯಾಂಕ ಏಕ ಅದ್ಭುತಾ ಸಾರಖೆಂ ದಿಸ್ಚಾಕ ಪುರೊ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ತೆಂ ಸಾಧ್ಯ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಸಾಹಸಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮುಕಾರಿ ಆಸ್ಸ. ತೋಚಿ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮಾಸಿಕ–ಪತ್ರಿಕೇಚೊ ಸಂಪಾದಕು ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳೊ.

ಅಸ್ಸಲೆ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆಂ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮುಕಾವೆಲೆ ಪೀಳಿಗೇಕ ಆದರ್ಶ ಜಾಯ್ತ ಮ್ಹಣು 'ಆತ್ಮಚರಿತ್ರ' ಬೊರೊಚ್ಯಾಕ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲಾಗ್ಗಿ ಆಮಿ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. 'ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ವಿಷಯ ಹಾವೇಂಚಿ ಬೊರೊಚೆಂ ಮಾಕ್ಕಾ ಸಮ ದಿಸ್ಸನಾ. ಕೊಣಹಿ ಬರಯ್ತಲೊ ಅಸಲ್ಯಾರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಜಾಯತೊ ವಿಷಯು ದಿತ್ತಾಂ' ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ನಮ್ರತೇನ ಸಾಂಗಲೆಂ.

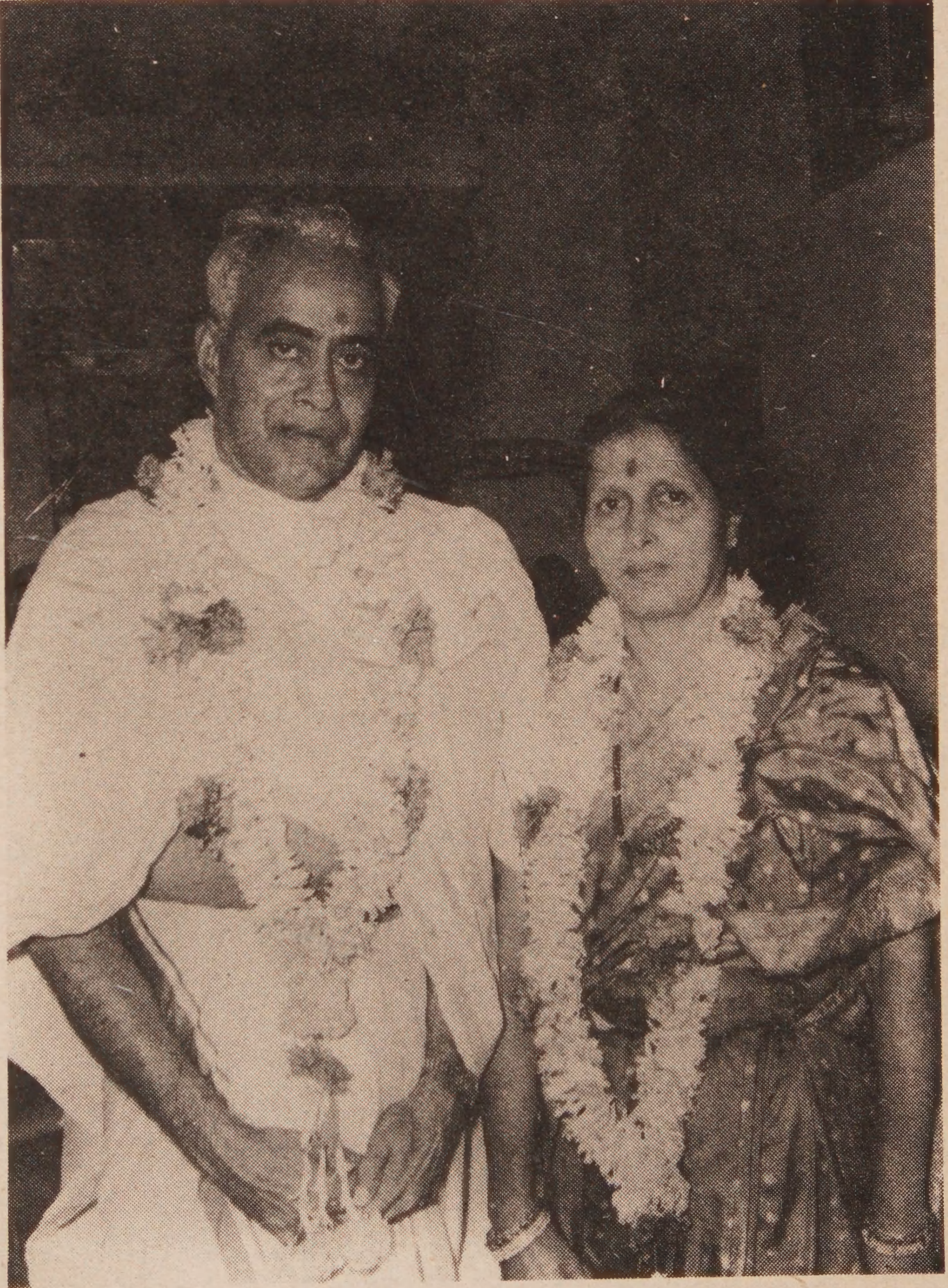
ತೆಂ ಬೊರೊಚ್ಯಾಕ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ'ಚೊ ಸುಪರಿಚಿತ ಲೇಖಕು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗಣೇಶ ಮಾಲ್ಯಾನ ಮುಕಾರಿ ಯೇವ್ನು, ಬಾಳೊಮಾಮ್ಮಾಲಾಗ್ಗಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಕರನು, ಸುಂದರ ಮೊಗಾರ್‍ಯಾ ಮಾಳಾಶಿ ಗಾಂತೂನು ಸಕಾಲಾರಿ ಪ್ರಕಟನೇಕ ತಯ್ಯಾರ ಕರನು ದಿಲ್ಲೆ ಬದ್ದಲ್ ಆಮಿ ಶ್ರೀ ಮಾಲ್ಯಾಕ ಆಭಾರಿ.

'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಪತ್ರಿಕೇಚ್ಯಾ ರಜತೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭಾಂತೂಚಿ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಮೊಕಳೀಕ ಜಾವಶಿ ಕ್ಲಪ್ತ ಸಮಯ ಭಿತರಿ ಮುದ್ರಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ 'ಕೋಡ್‌ವರ್ಡ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಎಂಡ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್' ಹಾಂಗೆಲೊ ಸಹಕಾರೂಯಿ ವಿಸೊರ್ಚೊನ್ನಾಂಯಿ.

– ಪ್ರಕಾಶಕ

Front Cover Design: 'VISHNU' Artist

ಸಾಟ್ವೆ ಶಾಂತಿಚಿಂ ವ್ಹಾರ

ಶ್ರೀ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ

1. ಮಂಗಳಾಪುರ

ಭಗವಾನ್ ಪರಶುರಾಮು ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಲೆ ಕುಲಾಂತು° ಜನ್ಮು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಪರಮಾತ್ಮು ವಿಷ್ಣೂಚಿ ಮ್ಹಣು ಪುರಾಣ ಆನಿ ಇತಿಹಾಸ ಸಾಂಗ್ತಾಚಿ. ತಸ್ಸಲೆ ಪರಶುರಾಮಾನ ಅನ್ಯಾಯ ಕರಚೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಂಕ ದಮನ ಕರಚೆ ಖಾತಿರ ಆಯುಧ ಉಬಾರ್ನು ಏಕವೀಸ ಪಟಿ ವಿಶ್ವಪರ್ಯಟನ ಕರನು ಸರ್ವ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ° ವಽಯ್ರಿ ವಿಜಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಲೆ°. ಜಗತ್ತ್ಯಾರಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ° ಸರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಂಯಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಕ ಯೇವ್ನು ಜಾತ್ತರಿ ತಾಕ್ಕಾ ದಿಸ್ಲೆ° ಕಿ "ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ತಸ್ಸಲೆ ವೈರಾಗಿಂಕ ರಾಜ್ಯ ನಾ. ರಾಜ ವೈಭವು ಕಸ್ಸಲ್ಯಾಕ ಜಾಯಿ? ಹಾಂವ ಹೆ° ಸರ್ವಯಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ದಾನ ದೀವ್ನು ಸೊಡ್ತಾ°, ಆನಿ ಫುಳ್ಳ್ಯಾ ವರಿ ತಪಸ್ಯ ಕರುಂಕ ವತ್ತಾ°." ಅಶ್ಶಿ° ತಾಣೆ ನಿರ್ಧಾರು ಘೇವ್ನು ಕಶ್ಯಪ ಮಹರ್ಷಿಕ ತಾಣೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಸರ್ವ ದೇಶಯಿ ದಾನ ದೀವ್ನು ಸೊಡ್ಲೆ. ದಾನ ದಿತ್ತರಿ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾ ವಽಯ್ರಿ ರಾಬ್ಬುಂಕ ಅಧಿಕಾರು ನಾ ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಲೆಕ್ಕೂನು ತೊ ವಿಂಗಡ ಕಡೆನ ಒಚ್ಚ್ಯಾಕ್ ಭಾಯ್ರುಸರ್ಲೊ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಖಂಚೆ ಗಾಂವಾಕ, ಖಂಚೆ ದೇಶಾಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೆ ಸರ್ವಯಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಸ್ವಾಮಿತ್ವಾಂತು° ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹಣು ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಕಳಿತಾಕ ಆಯ್ಲೆ°. ತಶ್ಶಿ° ತಾಣೆ ಸ್ವಾಮಿ ಜಾಯ್ನಾತಿಲೊ ಜಾಗೊ ಸೊದ್ದಿತ ಸೊದ್ದಿತಽಚಿ ತೊ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತ ಶಿಖರಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ.

ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತ ಪರ್ಯಂತ ಆಸ್ಸೂನು ಸಮುದ್ರಾಚೆ° ಪಾಳೆ° ಪರ್ವತಾಕ ಮಾರ್ತಽಚಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ°. ಸಮುದ್ರಾಕ ಪಳೈಲೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಶುರಾಮಾಕ ಅಶೆ° ದಿಸ್ಲೆಂಕಿ "ಆತ್ತ° ಹ್ಯಾ ಧರಣಿ ಮಂಡಲಾಂತು° ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಸ್ವಾಧಿನತೇರಿ ನಾ ನಾತ್ತಿಲೊ ಜಾಗೊ ಖಂಚೋಯಿ ವರನಿ. ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಹಾಂವೆ° ಸಮುದ್ರ ರಾಜಾ ಲಾಗ್ಗೀಚೆ ಮೆಗ್ಗೆಲ್ಯಾ ವಾಸ್ತವ್ಯಾ ಖಾತಿರ ಜಾಗೊ ನಿಮ್ಗುಚೆ° ಬರೆ°!" ಅಶೆ° ಲೆಕ್ಕೂನು ತಾಣೆ ಸಮುದ್ರ ರಾಜಾಲೊ ಉಡ್ಗಾಸು ಕಾಡಚೆ ಭಿತರಿ ಸಮುದ್ರ ರಾಜು ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಎದ್ರಾಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾವ್ನು, 'ಭಗವಾನ್, ತೂವೆ° ಮೆಗ್ಗೆಲೊ ಉಡ್ಗಾಸು ಕಾಳ್ಳೊ ಮ್ಹಣು ಕಳ್ಳೆ°. ಆಜ್ಞಾ ಕಸ್ಸಲಿ ಮ್ಹಣು ಸೇವಕಾಕ ಸಾಂಗುಕಾ" ಮ್ಹಣು ಪಾಯಿ° ಪೋಣ್ಣು ರಾಬ್ಲೊ. ಆಟೊವ್ಚೆ ಭಿತರಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾವ್ನು ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಎದ್ರಾಕ ರಾಬ್ಬಿಲೆ ಸಮುದ್ರ ರಾಜಾಕ ಪೊಳೋನು ಪರಶುರಾಮು ಹಾಸ್ಲೊ. "ಹಾಂವೆ ಜಿಕ್ವಲೆಲಿ ಭೂಂಯಿ ಸರ್ವ ದಾನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆತ್ತ° ಮಾಕ್ಕಾ ರಾಬ್ಬುಂಕ ಮೆಗ್ಗೆಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಜಾಗೊ ನಾ. ತೂಂವೆ° ಥೊಡೋಚಿ ಜಾಗೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವ ಏಕ ಆಶ್ರಮ ಬಾಂದೂನು ಯಜ್ಞು, ಯಾಗು ಆನಿ ತಪಸ್ಯ ಕರ್ತಾಸ್ಸಿಲೊ°." ಅಶೆ ಮ್ಹಣಾಲೊ ತೊ.

ತಾಣೆ ಸಾಂಗಿಲೆ° ಆಯ್ಕೂನು ಸಮುದ್ರ ರಾಜು ವಿನಮ್ರ ಜಾವ್ನು ಮ್ಹಣಾಲೊ:

"ದೇವಾನ ಆಜ್ಞಾ ದೀವ್ಕಾ. ಪಾಲನ ಕರಚೆಂ ಕಾಮ ಮೆಗ್ಗೆಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ಲೊ ಜಾಗೊ ಜಾಯಿ ಮ್ಹಣು ಮಾಕ್ಕಾ ಕಳ್ನಾ. ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಏಕ ವಿನಂತಿ ಆಸ್ಸ..... ಅನುಮತಿ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗ್ತಾಂ."

"ಅರೇ, ಸಂಕೋಚ ಕರನಾಕಾ ಮ್ಹಾರಾಯಾ, ಕಸ್ಸಲೆ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗ" ಪರಶುರಾಮಾನ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕ ಜಾವ್ನು ನಿಮ್ಗಿಲೆಂ.

"ಭಗವಾನ್, ತುಗ್ಗೆಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತುಂ ತುಗ್ಗೆಲೆಂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಯುಧ ಪರಶು–ಕುಡಾರಿ–ಆಸ್ಸ ನ್ಹಂಯವೆಂ; ತೆಂ ಬಿಸ್ಸೂನು ತೂಂ ಉಡ್ಡಯಿ, ಪರಶು ಕ್ಹಂಯಿ ಪಡತಾ ಕಿ ತಿತ್ಲೆ ಮಾಗಶಿ ಹಾಂವ ವತ್ತಾಂ. ತೊ ತಿತ್ತುಲೊ ಜಾಗೊ ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ತರ್ಪೇನ ಪರಮಾತ್ಮಾಕ ಹಾಂವ ಅರ್ಪಿತ್ ಕರತಾಂ, ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ತಾಜ್ಜೆಂ ನಾಂವ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಮ್ಹಣೂಯಿ ಉರತಲೆಂ"

ಹೆಂ ಆಯ್ಕೂನು ಪರಶುರಾಮಾಕ ಆನಂದ ಜಾಲ್ಲೆಂ. 'ಮ್ಹಾರಾಯಾ, ಹಾಂವೆ ಫುಲ್ಲಾ ಪಾಕ್ಳಿ ನಿಮ್ಗಿತಾನಾ ತೂಂ ಅತ್ಯಂತ ಉದಾರತೇನ ಫುಲ್ಲಾ ಮಾಳಾಚಿ ದಿತ್ತಾ ಮು?' ಅಶ್ಶಿಂ ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ತನಾ ಸಮುದ್ರ ರಾಜು ನಮ್ರತೇರಿ ಪಾಯಿಂ ಪೋಣ್ಣು ಮ್ಹಣಾಲೊ: 'ದೇವಾನ ನಿಮ್ಗುಚೆಂ ಹೋಡ ಕಿ ಹಾವೆಂ ದಿವ್ಚೆಂ? ಭಗವನ್ ಹಾಂವೆ ಆನಿ ಯೆವ್ಚೆಂ ಕಿ?"

"ಜಾಯ್ತ! ಹಾಂವ ಆತ್ತಂಚಿ ಕುಡಾರಿ ಉಡ್ಡೈತಾಂ. ತೂಂ ತಿತ್ಲೆ ಮಾಗಶಿ ವತ್ತಾ ನ್ಹಂಯವೆಂ?" ಅಶೆಂ ಪರಶುರಾಮಾನ ಹಾಸ್ತ್ಕಚಿ ಸಾಂಗುನು ಕುಡಾರಿ ಉಡ್ಡೈಲಿ.

ಆಶ್ವಾಸನ ದಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರು ಮಾಗಶಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಮುದ್ರಾಂತುಲ್ಯಾನ ಉದ್ಭವ ಜಾಲ್ಲಿ, ನವೀನ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾತ್ತನಾ ಏಕಿ ವಿಚಿತ್ರ ಘಟನಾಯಿ ಘಡ್ಲಿ ಕಂಯಿ. ಸಮುದ್ರಾನ ಮಾಗಶಿ ಸರತಾನಾ ಪರಶುರಾಮಾಕ ಕೇಳಿಚೆಂ ಏಕ ವನ ದಿಸ್ಲೆಂ. ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಪಂದಾಕ ಆಸಿಲೆಂ ಹೆಂ ಕೇಳಿಚೆಂ ವನ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಆಬಾ ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಾವ್ನು ಥಂಯಿ ವತ್ತನಾ ತಾಕ್ಕಾ ತ್ಯಾ ಕೇಳಿಚೆ ವನಾ ಮಧ್ಯೆಂತು ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರಾಲೆ ಪ್ರತೀಕ ಜಾವ್ನಾಶ್ಶಿಲೆಂ ಶಿವಲಿಂಗ ದಿಸ್ಸೂನು ಆಯ್ಲೆಂ. ತಾಣೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಶಿವಾಲಿ ಆರಾಧನಾ ಕರನು ತಾಕ್ಕಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಕರನು ಘೇವ್ನು ತ್ಯಾ ಉಪರಾಂತೆಂ ವಿನೂತನ ಜಾವ್ನಾಸಿಲಿ ಹೀ ಸೃಷ್ಟಿ ಜನ ವಸತಿಕ ಯೋಗ್ಯ ಜಾವ್ಚೆ ತಶೆಂ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾವ್ಚೆ ಫುಡೇಚಿ ಆಸಿಲೆಂ ಹೆಂ ಕೇಳಿ ವನ ಕಾಲಾಂತರಾರಿ ಕದಳೀವನ ಮ್ಹಣು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜಾವ್ನು ಏಕ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ಪಾವ್ಲೆಂ. ಕದಳೀ ವನಾಚೆ ಸುತ್ತಾಕ ಜನ ವಸತಿ ಚಣ್ಣು ಗಾಂವು ಬಸ್ಲೊ. ಹೇಂಚಿ ಕದಳೀವನ ಕದ್ರಿ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಹಾಜೆ ಸುತ್ತಾಕ ಆಸಿಲೆಂ ನಗರ ಮಂಗಳೂರ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ನಗರಾಕ ಕೊಡಿಯಾಲಯಿ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ, ಮಂಗಳೂರಯಿ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ. ಕೊಡಿಯಾಲ ತುಳು ಶಬ್ದು. 'ಕುಡ್ಲ' ಹಾಜೆಂ ರೂಪಾಂತರ. ಆಜಿಕಯಿ ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಪ್ರದೇಶು

ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಆಸ್ಸ. ನಯಿಂ ಸಮುದ್ರಾಕ ಮೆಳ್ಳೊ ಜಾಗೊ ತುಳು ಭಾಷೇನ ಅಳಿವೆ ಕೂಡು ಅಥವಾ ಕುಡ್ಲ ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ತಾ ಕಂಯ. ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಅಳಿವೆ ಕೂಡು ಆಸ್ಸ. ನೇತ್ರಾವತಿ ನಯಿಂ ಸಮುದ್ರಾಕ ಮೆಳ್ತಾ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಆಮಿ ಮಂಗಳೂರ ರಥೋತ್ಸವಾಕ ಆಜಿಕಯಿ ಕೂಡಿಯಾಲ ತೇರು ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ. ಆಸ್ಸೊ, ಹೆಂ ಮಂಗಳೂರ ನಾಂವ ಕಶ್ಶಿಂ ಆಯ್ಲೆಂ? ದಂತ ಕಥಾ ಅಶೆಂ ಆಸ್ಸ:

ನಾಥ ಪಂಥಾಚೊ ಪ್ರಥಮ ಗುರು ಮತ್ಸೇಂದ್ರ ನಾಥು ಪ್ರಚಾರಾ ಖಾತಿರ ಪ್ರಮಿಳಾ ರಾಜ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಕೇರಳಾಕ ಪಾವ್ಲೊ. ಪಾವ್ಲೊ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಥಂಚಿ ರಾಣಿ ಜಾವ್ನಾಸಿಲಿ ಪ್ರೇಮಲಾಲೆಂ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರ ಕರನು ಥಂಯಿ ರಾಬ್ಲೊ. ತ್ಯಾಚಿ ವೇಳಾರಿ ನಾಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚೆಂ ಏಕ-ಸಮ್ಮೇಳನ ಜಾವ್ಚೆ ಆಸ್ಸೂನು ಮತ್ಸೇಂದ್ರನಾಥಾನ ತಾಂತು ಪ್ರಮುಖ ಭೂಮಿಕಾ ಘೇವ್ಕಾ ಆಸಿಲಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೇಳೇರಿ ತಾಣೆ ಥಯಿಂಕ ಪಾವ್ಕಾ ಆಸ್ಸೂನು ತಾಕ್ಕಾ ಆಪೋವ್ನು ವ್ಹರ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಶಿಷ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಗೋರಖನಾಥಾಲೆ ವ್ಹಯ್ರಿ ಆಸಿಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಶಿಷ್ಯಾಕ ಗುರು ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆಂ ಕಳ್ನಾತಿಲೆಂ ತೊ ಗುರೂಕ ಸೊದ್ಧೂನು ಕೇರಳಾಕ ಪಾವ್ಲೊ. ಗುರು-ಶಿಷ್ಯಾಲಿ ಭೇಟ ಜಾಲ್ಲಿ, ರಾವ್ಳ್ಯಾರಾಚೆ ಪ್ರಾಂಗಣಾ ಭಿತರಿ. ತದನಂತರ ತಾಣೆ ಗುರೂಕ ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕ ಜಾವ್ನು ಕೇರಳ ಸೊಡ್ಚಾಕ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ರಾಣೆಕಯಿ, ತಾಂಕಾಂ ಒಚ್ಚಾಕ ಅನುಮತಿ ದೀವ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ತೀಣೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಜಾವ್ನು, 'ಹಾಂವ ತುಮ್ಕಾಂ ಹಾಂಗಾ ಥಾಕುನು ಒಚ್ಚಾಕ ಏಕ-ಶರ್ತಾರಿ ಅನುಮತಿ ದಿತ್ತಾಂ'' ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಗೋರಖನಾಥು, 'ಶರ್ತ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗ್ ಆಮ್ಮಾ!'' ಮ್ಹಣಾಲೊ.

"ಹಾಂವೆ ರಾಣಿಲಿ ಪದವಿ ಸೋಣ್ಣು ಯೋಗಿನಿ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ನಿರ್ಣಯ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಮಾಕ್ಕಾ ತುಮಿ ತುಮ್ಗೆಲೆ ಒಟ್ಟು ವ್ಹರಕಾ''

ಗೋರಖನಾಥು ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಪಾಯ್ಯಾರಿ ಪಳ್ಳೊ. ''ರಾಜ ಮಹಲಾಂತುಂ ಆಸಿಲಿ ರಾಣಿ ಕ್ಹಂಯ? ಕಾಷಾಯ ವಸ್ತ್ರ ಧಾರಣ ಕರಚಿ ಯೋಗಿನಿ ಕ್ಹಂಯಿ? ಮಾತೆ! ತುಕ್ಕಾ ಸಾಂಗಿಲಿ ವಾಟ ನ್ಹಂಯ ಹೀ'' ಮ್ಹಣಾಲೊ ತೊ ಭಯ ಭಕ್ತೀನ.

"ಕಸ್ಸಲೆಂಯಿ ಜಾವ್ಪೊ, ರಾಜ ಭೋಗು ಪಳೈಲೊ ಹಾಂವೆ ಜೀವನಾಂತುಂ. ತ್ಯಾಗ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿಂ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಮ್ಹೋಣು ಮಾಕ್ಕಾ ಪೊಳೋಕಾ''. ಅಶೆಂ ತೀಣೆ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರು ಕರನು ಕಾಷಾಯ ವಸ್ತ್ರ ಧಾರಣ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತಾನ್ನಿ ತಿಕ್ಕಾ ದೀಕ್ಷಾ ದೀವ್ನು ಮಂಗಳಾ ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ದವರ್ಲೆಂ. ಅನಂತರ ಗುರುಶಿಷ್ಯಾಂನಿ ಭಾಯ್ರ ಸರತಾನಾ ತಿವಯಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಮಾಗಶೀಚಿ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲಿ. ಕೇರಳಾ ತಾಕುನು ಪಾದಯಾತ್ರಾ ಕರನು ಆಜಿ ಕೊಡಿಯಾಳಚೆ ಬೋಳಾರ ಆಸಿಲೆ ಕಡೇನ ಗುರು, ಶಿಷ್ಯು ಆನಿ ಶಿಷ್ಯೆ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿಂತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಥಂಯಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ತನಾ ಮಾತ್ರ ತಿಗ್ಗೆಲೆಂ ಆರೋಗ್ಯ ಬಿಗಡ್ಲೆಂ. ತೀ ಅನಾರೋಗ್ಯಾರಿ ಪಳ್ಳಿ.

ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಶಿಕ್ಷಾ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಕರಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರನು ಮುಕಾರ್ಸುನು ಗೆಲ್ಲೆ. ಮಂಗಳಾನ ತದನಂತರ ಹಾಂಗಾ ಆಶ್ರಮ ಬಾಂದೂನು ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚೆ ಉತ್ಕರ್ಷಾ ಖಾತಿರ ರಾತ್ರಿ ದಿವಸು ಪರಿಶ್ರಮು ಕೆಲ್ಲೊ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಕಿ ಆಪ್ಲು ಮ್ಹಣೊನು ಕೀರ್ತಿ ಘೆತ್ಲಿ. ಮಂಗಳೆಲೆ ಆಶ್ರಯಾರಿ ವಾಡ್ಡಿಲೊ ಗಾಂವು ಮಂಗಳಾಪುರ ಜಾಲ್ಲೊ. ಕನ್ನಡಾನ ಮಂಗಳೆಯ ಊರು ಮಂಗಳೂರು ಜಾಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಮಂಗಳೇನ ಪರಿಶ್ರಮು ಕರನು ಬಾಂದಿಲೊ ಗಾಂವು ಆಜಿ ವೈಭವಶಾಲಿ ನಗರ ಜಾವ್ನು ಚಾರಿ ಗಾವಾಂಕ ಆದರ್ಶ ಜಾವ್ನೆ ತಶೆಂ ನಾಂವ ಪಾವ್ಲೊ.

------

2. ಸಾರಸ್ವತ

ಆಮಿ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಗೌಡ ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತ ಸ್ಥಳ ವಾಚಕ ಜಾವ್ನಾಸೂನು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಪೂರ್ವಜ ಸಾರಸ್ವತ ದೇಶ ಆನಿ ಗೌಡ ದೇಶ ಹ್ಯಾ ದೋನಿ ದೇಶಾಂತು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕರನು ಆಸಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಆಮ್ಕಾಂ ಹೆಂ ನಾಂವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲೆಂ.

ಭಾರೀ ಪ್ರಾಕಾಂತು ಆಯ್ಚೆ ರಾಜಸ್ಥಾನ ಆಸಿಲೆ ಕಡೇನ ಏಕಿ ಹೋಡಿ ನಯಿಂ ಆಸಿಲಿ. ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ವತಾರಿ ಗೌರೀಶಂಕರ ಶಿಖರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಉಗಮ ಜಾವ್ನು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನು ಪ್ರಯಾಗೇರಿ ಗಂಗಾ ಆನಿ ಯಮುನಾ ಒಟ್ಟು ಸಂಗಮ ಜಾವ್ನು ಅನಂತರ ದ್ವಾರಕೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರಾಕ ಮೆಳ್ಳಿ. ಹೀ ನಯಿಂ ಋಷಿ ಮುನಿಂಕ ಮಂತ್ರ ರಚನ ಕರುಂಕ ಪ್ರೇರೇಪಣಾ ದಿಲ್ಲೆಲಿ ಅಮರ ಸರಸ್ವತಿ. ಕಾಲಾಂತರಾರಿ ಸರಸ್ವತಿ ಭೂಂಯ್ಚೆ ವ್ಯಯ್ರಿ ಥಾವ್ನ್ ಅದೃಶ ಜಾವ್ನು ಭೂಗರ್ಭಾಂತು ಪ್ರವಹಿತ ಜಾವ್ಚಾಕ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ವೇಳೇರಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಪೂರ್ವಜ ಸರಸ್ವತೀ ತೀರಾರಿ ಥಾಕುನು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಾಕ ಭಾಯ್ರು ಸರನು ಆತ್ತಾಂಚೆ ಬಿಹಾರ ಆನಿ ಬಂಗಾಳ ಒಟ್ಟು ಆಸಿಲೆ ಗೌಡ ದೇಶಾಕ ಪಾವ್ನು ಥಂಯಿ ಆಸಿಲೆ ತ್ರಿಹೋತ್ರಪುರ, ಆತ್ತಾಂ ಹೆಂ ತಿರುಹುತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಾಂವಾರಿ ಆಸ್ಸ, ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ ಪಾವ್ನು ಥಂಯಿ ತಾನ್ನಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಾ ನಂತರ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಭಗವಾನ್ ಪರಶುರಾಮಾನ ತಾಗ್ಗೆಲೆಂ ಆಶ್ರಮ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಬಾಂದುನು ಥಂಯಿ ಏಕು ಹೋಡು ಯಾಗು ಕರಚೊ ನಿರ್ಧಾರು ಕೆಲ್ಲೊ. ನವೀನ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಂತುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾತ್ತಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಣೆ ತ್ರಿಹೋತ್ರಪುರಾ ಥಾಕುನು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಪೂರ್ವಜಾಂ ಪೈಕಿ ಥೊಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ಹಾಂಗಾ ಯೆವ್ಚಾಕ ಆಮಂತ್ರಣ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಸ ಪರಿವಾರ ಸಮವೇತ ಥೊಡಿಂ ಕುಟುಂಬಂ ಹಾಂಗಾ ಆಯ್ಲಿಂಚಿ. ಯಾಗು ಚಂದಾಯೇರಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಪರಶುರಾಮಾನ ತಾಂಕಾಂ ಹಾಂಗಾಚಿ ರಾಬ್ಬುಂಕಾ ಮ್ಹಣು ವಿನಂತಿ ಕರನು, ಷಣ್ಣವ (ಶೆಂಬರಿಕ್ ಚಾರಿ ಊಣೆ) ಗ್ರಾಮಂ ದಾನ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಷಣ್ಣವ ಗ್ರಾಮಾಂತುಂ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಶೆಣ್ವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ಲೆಂ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂನಿ.

ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆನಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಮಸ್ತ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನ ಕರನು ಕೀರ್ತಿವಂತ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕಾಲು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಚೆ ಸಂಗಾತಿ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಸಮಾಜುಯಿ. ಆಮಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯಮ, ಆನಿ ರಾಜಕಾರಣಾಂತೂಯಿ ಭಾಗ ಘೆವಚ್ಯಾಕ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಥೊಡೆ ಜಪಾಂನಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲ ಥಾವ್ನ ಚಲನು ಆಯ್ಯಿಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ವೃತ್ತಿ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸು ದಿವ್ಚೆಂ ಸೋಣ್ಣಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ತೇಂಚಿ ಮುಕಾರ್ಸುನು ವ್ಹೆಲ್ಲೆಂ. ವ್ಯಕ್ತಿವ್ವಯ್ರಿ ಅವಲಂಬೂನು ಪೈಕ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತ್ತನಾ, ಪುರಾಣ ವಾಚೆತಾಲೊ ಪುರಾಣಿಕು ಜಾಲ್ಲೊ, ವಿದ್ಯಾ ದಿತ್ತಲೊ ಆಚಾರ್ಯು ಜಾಲ್ಲೊ, ವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತ ಆಸಿಲೊ ಪಂಡಿತು ಜಾಲ್ಲೊ, ತಶೆಂಚ ಔಷಧೋಪಚಾರು ಕರತಲೊಯಿ ಪಂಡಿತು ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವ ಪಾವ್ಲೊ. ಅಧಿಪತಿ ಆಸಿಲೊ ಪೈ ಜಾಲ್ಲೊ, ಗ್ರಾಮಾಚೆ ಅಧಿಕಾರಿನ ಪ್ರಭು ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ಲೆಂ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬರೈತಲೊ ಶೆಣ್ಯ ನಾ ಶಾನುಭಾಗು ಜಾಲ್ಲೊ, ಆನಿ ಮಹಾಲಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷು ಮಹಾಲೆ ನಾ ಮಾಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲೊ, ಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟು ಕರತಾಲೊ ಕುಡಾವ್ ಜಾಲ್ಲೊ, ದುಡ್ವಾ ಭಂಡಾರ ರಾಕ್ತಲೊ ಭಂಡಾರಿ ಜಾಲ್ಲೊ, ದುಡ್ಡು ಮೆಜ್ಜಿತಲೊ ಕಿಣಿ ಜಾಲ್ಲೊ, ಸೇನಾ ನಾಯಕಾನ ಬದ್ದಚೆ ನಾಯಕು ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ತನಾ ಬಲಿಷ್ಠ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಯೋಧಾನ ಬಾಳಿಗಾ ಮ್ಹಣು ಆಡ ನಾಂವ ದವೊರ್ನು ಘೆತ್ಲೆಂ.

ಅಶ್ಶಿಂ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಆಮ್ಕಾಂ ಪೈಕ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾವ್ಚೆ ಪೂಡೆ ಚಡಾವತ್ ಜನ ತಾಂಗೆಲೆ ಗೋತ್ರಾನೀಂಚೆ ಪರಿಚಿತ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸಿಲಿಂತಿ. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮೂಲ ಪುರುಷ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಪ್ತ ಋಷಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸತಿ. ಆಮಿ ತಾಂಗೆಲೆ ವಂಶಜ ಯಾ ತಾಂಗೆಲೆ ಶಿಷ್ಯ. ಏಕ ಗುರು ಲಾಗ್ಗಿ ಶಿಕ್ತಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಭ್ರಾತೃ ಸಮಾನ ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತಿ ಸಗೋತ್ರಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಭಿತರಿ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧು ಜಾಯ್ನಾ. ಏಕ್ಯೇಕ ಪಟಿಹೆ ಸಪ್ತ ಋಷಿಂಗಲೆ ಪುತ್ರ ವಾ ನಾತ್ರ ಹಾಂಗೆಲೆಂಯಿ ನಾಂವ ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರಾಂತು ಆಸ್ಸಾತಿ. ಇತ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು, ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಏಕ್ಯೇಕ ಕುಲಾಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾವ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕು ಕುಲದೇವು ಆಸ್ಸೂನು ಪ್ರತಿ ಏಕ ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಆಜಿಕಯಿ ಕುಲದೇವು, ಇಷ್ಟದೇವು ಆನಿ ಗ್ರಾಮದೇವು ಆಸ್ಸ.

ಜನ ಸಂಖೊ ವಾಡ್ಲೊ, ಆಮ್ಗೆಲೊ ಸಮಾಜುಯಿ ವಾಡ್ಲೊ. ಗೋಮಾಂತಕಾ ತಾಕ್ಕೂನು ಅಶ್ಶಿಂ ಆಮ್ಗೆಲಿಂ ಅನೇಕ ಜನಂ ಭರತ ಖಂಡಾಚೆ ವಿಂಗ್ವಿಂಗಡ ಗಾಂವಾಂಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಾ ಖಾತಿರ ಚಮ್ಕಲಿಂತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪಂದ್ರಾಚೆ ಶತಕಾಂತುಂ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತುಂ ಪೋರ್ಚುಗೀಸಾಂಲೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ವೇಳಾರಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾಂಧ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಹಜಾರ್ ಗಟ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಜನಾಂನಿ ಗೋಮಾಂತಕ ಸೊಡ್ತನಾ ತಾಂತು ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಧಿಕಾಂಶ ಆಸಿಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಖಾತಿರ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಸರ್ವ ಐಶ್ವರ್ಯ

ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಸೋಣ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಚೆ ವಿಂಗ್ವಿಂಗಡ ಗಾಂವಾಂಕ ವಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ತನಾ ತಾನ್ನಿ ದೀನ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ ದರಿದ್ರ ಜಾವ್ನೂಯಿ ಪಾವ್ವಿಲಿಂಚಿ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಕಷ್ಟ ಸಹನ ಕರಚಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಠೋರ ಪರಿಶ್ರಮು ಕರಚೆಂ ಛಲ ಆನಿ ಸತ್ಯಸಂಧತಾ ಹೆ ತೀನಿ ಗುಣ ತಾಂಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಬರಪೂರ ಜಾವ್ನು ಆಸಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಂಕಾಂ ದೇವಾಲೊ ಅನುಗ್ರಹು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾವ್ನು ಆಸಿಲೊ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನು ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜು ಪುನರಪಿ ವ್ಯಯ್ರಿ ಆಯ್ಲೊ, ಉತ್ಕರ್ಷ ಪಾವ್ಲೊ.

ಮಂಗಳೂರಾಂತುಂ ಆಸಿಲೊ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಸಮಾಜು ಕಾಕ್ಕಾ ಜ್ವಲಂತ ನಿದರ್ಶನ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ. ವ್ಹೊಯಿ, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರತೀ ಏಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಮೆಳ್ಳಿಲೊ ಏಕುಪುಣಿ ಸದವಕಾಶು ಸೋಣ್ನಾ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲೇಲಿ ಆಸ್ಸ. ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ, ಉಪಾಹಾರಗೃಹೆಂ, ಕಾಜ್ಜುಬೀಯೇ ಕಾರ್ಖಾನೊ, ನಳ್ಯಾ ಕಾರ್ಖಾನೊ, ಸಾಬೂನಾ ತಯ್ಯಾರಿ, ಬ್ಯಾಂಕ, ಜಿನಸಾ ಅಂಗಡಿ, ಜವಳೀ ಅಂಗಡಿ, ಕಟ್ಲೇರಿ ಅಶೆಂ ಪ್ರತಿ ಏಕ ರಂಗಾಂ ಮ್ಹಾಳ್ಯಾ ವರಿ ಸೇವಾ ಕರನು ನಾಂವ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಆಸ್ಸ. ತಾನ್ನಿ ವಿದ್ಯಾ ರಂಗಯಿ ಪಳಯ್ಲಾಂ, ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಚೆಯಿ ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಚಲೈಲಾಂ, ಮುದ್ರಣಾಲಯಯಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕರನು ದಾಕಯ್ಲಾಂ. ಕನ್ನಡಾನ 'ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಗಿಡವಿಲ್ಲ' (ಬೊಕ್ಡೇನ ಅಪುಣಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಖಾಯ್ನಾ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಝೂಡ ಖಂಚೆಂಯಿ ನಾ) ಮ್ಹಣು ಏಕೆ ಗ್ಯಾದಿ ಆಸ್ಸ, ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾನ ಭಾಗ ಘೆನಾತಿಲೆಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಕ್ಕಯಿ ನಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುಯೇತ.

"ತುಮಿ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಖಾತಿರ ಮುಂಬಯಿ ರಾಬ್ಬಾಚಿ, ಕಶ್ಶಿಂಯಿ ರಾಬ್ಬಾಚಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಮರ್ಯಾದೇರಿ ರಾಬ್ಬಾಚಿ. ತಶೆಂಚ್ ಕಿತ್ತುಲೆಯಿ ಕಷ್ಟ ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ದೇವಾಕ ಆನಿ ಧರ್ಮಾಕ ಸೋಣ್ನು ರಾಬ್ಬು ನಾಕಾಚಿ" ಮ್ಹಣು ಸದಾಕಾಲ ಧರ್ಮಾಚಿ ಜ್ಯೋತಿ ವಾಡ್ವ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ರಾಬ್ಬುಂಕ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ ತಾನ್ನಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಪ್ರತಿ ಏಕ ಗಾಂವಾಂತುಂ ದೆವಳ್ಂ ಬಾಂದ್ಲಿಂಚಿ. ತಶೆಂಚ ಸರ್ವಾಂಕಯಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ಸೂತ್ರಾಂತು ಸದಾಕಾಲ ಬಾಂದೂನು ದವೊರ್ಚಾಕ ಆನಿ ವಾಟ ಚುಕ್ಕುನು ವಚ್ಚನಾ ತಶೆಂ ಸಕಾಲಾರೀಚಿ ಉಪದೇಶ ದೀವ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಚೆ ತಶೆಂ ಧರ್ಮಪೀಠಂ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲಿಂ. ಅಶೆಂ ಕವಳೆ, ಕಾಶಿ, ಗೋಕರ್ಣ ಆನಿ ಚಿತ್ರಾಪುರಾಂತುಂ ಆಮ್ಗೆಲಿಂ ಧರ್ಮಪೀಠಂ ಸ್ಥಾಪನಾ ಜಾವ್ನು ಹ್ಯಾ ಧರ್ಮಪೀಠಾಂ ಅಧಿಪತಿ ಜಾವ್ನು ಯತಿವರ್ಯಾಂಕ ದೀಕ್ಷಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಚಾರಿ ಧರ್ಮ ಪೀಠಾಂತುಂ ಕವಳೆ ಆನಿ ಚಿತ್ರಾಪುರ ಸ್ಮಾರ್ತ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಕ ಮೇಳ್ನು ತಾಂಕಾಂ ಮಹಾದೇವು ಆನಿ ವಿಷ್ಣು ದೊಗ್ಗಯಿ ಸರಿಸಮಾನ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವ ಜಾಲ್ಲೇಚಿ. ಕಾಶಿ ಆನಿ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಕ ಮೇಳ್ನು ತಾಂಕಾಂ ವಿಷ್ಣೂಚಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮು ಜಾಲ್ಲೊ. ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ಹ್ಯಾ ದೋನಿ ಮಠಾನಿಂಯಿ ಮಧ್ವ ಮತು

ಅಂಗೀಕಾರ ಕರನು ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕರಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಭಕ್ತಿ ಶಿವಾಯಿ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗು ನಾ ಮ್ಹಣು ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲ್ಲೆಂ.

ಗೋಮಾಂತಕ ಆನಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಚೆಂ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗ ವಿಜಯ ನಗರ ಆಧಿಪತ್ಯಾಕ ಮೇಳ್ನು ಆಸ್ತನಾ ವಿಜಯನಗರ ರಾಯ ತಿರುಪತಿಚೆ ವೆಂಕಟರಮಣಾಲೆ ಪರಮಭಕ್ತ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾನ್ನಿ ವೆಂಕಟರಮಣಾಲಿ ದೆವ್ಳಂ ಬಾಂದುಂಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹು ದಿಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ಜಾವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ ಬಹುತೇಕ ಜಾಗ್ಯಾರಿ ವೆಂಕಟರಮಣಾಕ ಇಷ್ಟ ದೇವು ಕರನು ಘೇವ್ನು ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಆರಾಧನಾ ಕೆಲ್ಲಿ.

ಅಶೆಂ ಕೊಡಿಯಾಲಾಂತು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಚಾರಿಯಿ ಧರ್ಮ ಪೀಠಾಂಚೆ ಅನುಯಾಯಿ ಶಿಷ್ಯ ಗಣ ಆಸ್ಸ, ವೆಂಕಟರಮಣಾಲೆಂ ದೆವಳಯಿ ಆಸ್ಸ. ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಮಹಾಮಾಯೆಲೆಂ ದೆವಳ, ಆನಿ ವಿಠೋಬಾಲೆಂ ದೆವಳಯಿ ಆಸ್ಸ. ಹೇಂ ಪ್ರಮುಖ ದೆವ್ಳಂ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ಅನಿಕೆಯಿ ಸಾನ ಹೋಡ ದೆವಳಂಯಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಕೊಡಿಯಾಲ ರಥೋತ್ಸವು, ಶಾರದಾಪೂಜಾ ಆನಿ ವಿಠೋಬಾ ದೆವ್ಳಾಂತು ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾವ್ನು ಚಲಚೊ ಭಜನೀ ಸಪ್ತಾಹು ನಾಂವ ಪಾವ್ವಿಲೆ ತಸ್ಸಲೆ ಉತ್ಸವ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸಚಿ. ಹ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾಂನಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಚಿ ಕೀರ್ತಿ ವಾಡ್ಡಯಿಲಿ ಆಸ್ಸ.

------

3. ಮಂಗಳೂರ ಮೊಗಾರೆಂ

ಕದಳೀವನ ಮ್ಹಣು ಖ್ಯಾತಿ ಘೆತ್ತಿಲೊ ಗಾಂವು ಮುಕಾರ್ಸುನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾಂಚೆ ವನಾಂತು ಆಸಿಲೆಂ ಸುಂದರ ನಗರ ಮ್ಹೊಣು ನಾಂವ ಪಾವ್ಲೊ. ಕರಾವಳಿ ತೀರಾರಿ ಆಸಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಹಾಂಗಾ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಅರ್ಥಾತ್ ನಾರ್ಲಾ ಮಾಡ್ಡ ಬರಪೂರ ಆಸ್ಸತಿ. ಕೆದನಾ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪಾಚ್ಚೆಸಾಣಿ ಆಸಿಲೆ ಹ್ಯಾ ವೃಕ್ಷಾಂ ನಿಮಿತ್ತ ಮಂಗಳೂರಾಕ ತಾಜ್ಜೇಂಚ ಏಕ ಅನುಪಮ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೆಳ್ಳಾಂ.

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಂ ಜಾವ್ಚಿ ಪ್ರತಿಯೇಕ ರೂಕ ರುಕ್ಕಾಡಿ ಮಂಗಳೂರಾಂತುಂ ಆಸ್ಸ. ತಶೆಂಚ್ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಯಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಮಂಗಳೂರಾ ಮಟ್ಟಾಕ ಫುಲ್ಲಾಂತು ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪುಷ್ಪ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಮೊಗಾರೇಚಿ ರಾಣಿ. ಸಗ್ಳೆಂ ವರಸ ಫುಲ್ಲೆಚೆಂ ಹೆಂ ಫೂಲ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ದೇವಾಲೆ ವಿಗ್ರಹಾಕ ಶೃಂಗಾರು ಅಪೂರ್ಣ. ವ್ಹಾಡಿಕೇ ವಧೂಕ ಸೌಂದರ್ಯ ನಾ. ಖಂಚೇಯಿ ಉತ್ಸವಾಕ ಕಲಾಯ ನಾ. ಆನಿಕೆಯಿ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಭಾ, ಸಮಾರಂಭಾಂತು ಪ್ರಧಾನ ಅತಿಥಿಕ ಮೋಗು ಆನಿ ಗೌರವು ದಾಕ್ಕೋಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮೊಗಾರ್ಯಾ ಮಾಳೇನSಚಿ.

ಮಂಗಳೂರ ಮೊಗಾರೆಂ ನಾಂವ ಪಾವ್ವಿಲೆಂ ಫೂಲ. ಸುವಾಸನೆಕ ಹಾಕ್ಕಾ ಸಮಾನ ಆನಿ ಖಂಚೆಂಯಿ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಫುಲ್ಲಾಚೆಂ ವೈಶಿಷ್ಟ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೆಂ ಗಾತ್ರಾಂತುಂ ಸಾನ.

ದಿಗ್ಗಾಯೇನ ಕಾಹೀಂ ಅರ್ಧ ಇಂಚಾಕಯಿ ಚೆಕೇಚೆ ದೀಗ. ಪಾಂಚ ಪಾಕ್ಯೊ ಆನಿ ಬಣ್ಣು ದುದ್ದಾವರಿ ಧವೊ. ಮಾಗಿರಿಯಿ ವರ್ಣನಾ ಕರಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಾಹೀಂ ಚಂದಾಯಿ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಸರಳ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆಂ ಕುಸುಮ ಹೆಂ ಆಮ್ಗೆಲೆಂ ಮೊಗಾಚೆಂ ಮೊಗಾರೆಂ.

ಮೊಗಾರ್ಯಾ ಫುಲ್ಲಾಚೆ ವರ್ಣನಾ ಕರುಂಕ ಕಾರಣ ಇತ್ಲೆಂಕಿ ತಾಜ್ಜೆ ವರೀಚೆ ಮುಂಗಳೂರಾಂತು ಜನನಾಂಕ ಯೇವ್ನು, ಮುಂಗಳೂರಾಂತು ವಿದ್ಯಾಭಾಸು ಘೇವ್ನು, ಮುಂಗಳೂರ್‍ಚೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಕರನು ಘೇವ್ನು ಮುಂಗಳೂರಾಂತು ಕೀರ್ತಿ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಆನಿ ಮೊಗಾರ್ಯಾ ಫುಲ್ಲಾಕ ಅನೇಕ ಸಮಾನ ಗುಣ ಆಸ್ಸತಿ. ಮೊಗಾರೆಂ ಸಾನ ಝೂಡಾರಿ ಜಾವ್ಚೆಂ ಸಾನ ಫೂಲ. ಬಾಳೊ ಮಾಮುಯಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಾಚೆ ಕುಟುಂಬಾಂತು ಜನ್ಮಲಲೊ. ಕಶ್ಶಿಂ ಮೊಗಾರ್ಯಾಚೊ ಬಣ್ಣು ಧವೊ ಕಿ ತಶೆಂಚ್ ಬಾಳೊಮಾಮುಯಿ ಸದಾಕಾಲ ಧವೆಂಚೆ ವಸ್ತ್ರ ಧಾರಣ ಕರತಾ. ಕಶ್ಶಿಂ ಮೊಗಾರೆಂ ಸರಳ ಜಾವ್ನು ಸುಂದರ ಆಸ್ಸ ಕಿ ತಶೆಂಚ್ ಬಾಳೊ ಮಾಮುಯಿ ಆಡಂಬರ್ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಕೆದನಾಹಿಂ ಸರಳ ರೀತೀರಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣ ಕರತಾ. ಕಶ್ಶಿಂ ಫುಲ್ಲಲೆಲೆಂ ಮೊಗಾರೆಂ ಮಂದಸ್ಮಿತ ಜಾವ್ನು ದಿಸ್ತಾ ಕಿ, ತಶೆಂಚ್ ಬಾಳೊಮಾಮುಯಿ ಕಷ್ಟ ಜಾವ್ಕೊ ಸುಖ ಜಾವ್ಕೊ ಕೆದನಾಹಿಂ ಹಸನ್ಮುಖೀಚೆ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ. ಆನಿ ಕಡೇರಿ ಕಶ್ಶಿಂ ಮೊಗಾರೆಂ ತಾಜೆಂ ಸೌಗಂಧ ದಿತ್ತ್‍ಚೆ ಸರ್ವಾಂಲೆಂಯಿ ಚಿತ್ತ ಆಕರ್ಷಣ ಕರತಾಕಿ ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಬಾಳೊ ಮಾಮಾನಯಿ ಕವಿತಾ ವಾಚನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ, ಪತ್ರಿ ಕಾವ್ಯವಸಾಯು ಆನಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಚೇರಿ ಅಭಿನಯ ಅಶೆಂ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೇನ ಸರ್ವಾಲೆಯಿಂ ಪ್ರೀತಿ, ಆದರ ಆನಿ ಗೌರವು ಪಾತ್ರ ಕರನು ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಕೊಂಕಣಿಕ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಾಂತೂಚೆ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಆನಿ ಮಾನ ಘೆವ್ನೊನು ದಿಲ್ಲಾಂ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1918

ತಾರೀಕ ತೇರಾ, ಮ್ಹೈನೊ ಅಗೋಸ್ತ.

ಹ್ಯಾ ಶುಭ ದಿವಸು ಬಾಳೊ ಮಾಮು ಮುಂಗಳೂರಾಂತು ಜನ್ಮಲೊ. ಬಾಪ್ಪೂಸಲೆಂ ನಾಂವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಟ್ವಾಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಾಳಿಗಾ ಆನಿ ಆವ್ಸಲೆಂ ನಾಂವ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಿ. ವ್ಹಾಡ್ಡೀಕ ಜಾತ್ತರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ. ರತ್ನಿ ಮಾಂಯ್ಯೆಲೆಂ ಕುಳಾರ ಮುಂಗಳೂರಾಂತುಂ. ತಿಗ್ಗಲೊ ಬಾಪ್ಪುಸು ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ಮಂಜುನಾಥ ಪೈ ಮಾಮು ಕಾಜ್ಜುಬಿಯ್ಯೇಚೊ ವ್ಯಾಪಾರಿ. ಬಾಳೊ ಮಾಮು ಜನ್ಮಾರಬ್ಧ ಆಜ್ಜಾಲೆ ಘರಾ ಕಡೇಚೆ ಆಸೂನು ಅಜ್ಜಾಲೆ ಆನಿ ಆವ್ಸಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾರೀಚೆ ಹೊಡು ಜಾಲ್ಲೊ. ಬಾಪ್ಪೂಸ ಜನ್ಮ ಆನಿ ಪೈಕ ಮಾತ್ರ ದಿಲ್ಲೆಂ ಶಿವಾಯಿ ಬಾಪ್ಪೂಸಲಿ ಪ್ರೀತಿ ನಾ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಯಿ ತಾಣೆ ಕರನಿ. ಕಾರಣ ಇತ್ಲೆಂಕಿ ಬಾಪ್ಪುಸಕ ಕಾಮನಾತಿಲೆಂ ಧಂದೋಯಿ ನಾತ್ತಿಲೊ ಆನಿ ತಾಚಾಕಯಿ ಚ್ಯಡ ಚಾವ್ನು ಚಾಂಗ ಜನಾಂಲೊ ಸಹವಾಸೂಯಿ ನಾತ್ತಿಲೊ. ಅಶ್ಶಿಂ ಜಾವ್ನು ಆವ್ಸ ಕುಳಾರಾಚೆ ಆಸಿಲಿ.

ಬಾಮ್ಮುಣು ಅಮಾವಾಸೆಕ ಏಕ ಪಟಿ ಪುನ್ವೇಕ ಏಕ ಪಟಿ ಮ್ಹಣ್ಯಾ ವರಿ ಯೇವ್ನು ವತ್ತಾಲೊ. ಶುರುವೇ ಪಟಿ ತಿಕ್ಕಾ ಗರ್ಭಪಾತು ಜಾಲ್ಲೊ. ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಚೆರ್ಡು ಜಾತ್ತಾಕಿನಾ ಮ್ಹಣು ಸಂಶಯು ಅಸಿಲೊ. ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಸೂನು ಒಳಲಂಕೆ ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಮೂಲ್ಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ವರತಪಸ್ವಿ ಯತಿವರ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಮಠಾಧೀಶ ಶ್ರೀಮತ್ ವರದೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೆ ಮೊಕ್ಕಾಮಾ ವೇಳೇರಿ ಆವ್ಪೂಸ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಕ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನ ಕರನು, "ಪುತ್ರ ಸಂತತಿ ಜಾವ್ಚೆ ತಶೆ ಆಶೀರ್ವಾದು ಕರಕಾ" ಮ್ಹಣು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರತಾನಾ, ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂನಿ "ವ್ಯಾಸ ರಘುಪತಿ ಅನುಗ್ರಹ ಕರತಾಲೋ" ಮ್ಹಣು ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದು ಕರನು ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತ ದಿಲ್ಲೆ.

ದೇವು ಪಾವ್ಲೊ

ಚೆಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡು ಜಾಲ್ಲೆ

ವಾಸುದೇವು ಮ್ಹಣು ನಾಮಕರಣ ಜಾಲ್ಲೆ. ಬಾರಸೊ ಕರನು ಬಾರಾ ನಾಂವ್ನ ದವರ್ಲೆಲಿ ಕಂಯಿ. ತಾಂತು ಆಪೊಚೆ ನಾಂವ ವಾಸುದೇವ ಊರನು, ಗುಡ್ಡೆ ನಾಂವ ವಾಸು ಚಾಲು ಜಾಲ್ಲೆ.

ಚೆರ್ಡ್ಯಾನ ಸಾನ ಆಸ್ತಾನಾ ಏಕ ದಿವಸು ಬಾಪ್ಪುಸು ಏಕಾಏಕಿ ಆಯ್ಲೊ,

'ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ದೀಗೋ' ಮ್ಹಣಾಲೊ ತೊ ಮಾರೆಕಾರುಸೊ. ಆವ್ಸು ದೂದ ಹಿಮ್ಮೆತ್ಸಚಿ ಆಸಿಲಿ. "ದೂದ ಹೀವ್ನು ಜಾತ್ತರಿ ದಿತ್ತಾ" ಮ್ಹಣಾಲಿ ತೀ ಬಾಪ್ಪಿ. ತೆದ್ದೊಳುತಾಂಯಿ ರಾಬ್ಚಿ ತಿತ್ತುಲಿ ಸ್ಥೈರಣ ತಾಗ್ಗೆಲಾಗ್ಗಿ ನಾ. ತಾಣೆ ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ಉಪ್ಪುನು ಘೇವ್ನು ಸೀದಾ ಭಾಯ್ರು ಚಮ್ಕಲೊ. 'ಅಯ್ಯೋ ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ಚೆರ್ಡು!' ಮ್ಹಣು ಆವ್ಪೂಸ ಮಾರ್ಲಿ ಕಿನಾಟಿ. ಘರಾ ಕಡೆ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಕಾಮಾ ಚೆಡ್ವಾನ ಹೆ ಪೊಳೋನು ಧಾವ್ನು ಒಚ್ಚೂನು ಚೆರ್ಡ್ಯಾಲೆ ಆಜ್ಜಾಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತೊ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಬಸ್ ಸ್ಟೆಂಡಾಕ ಧಾಂವ್ಲೊ. ಬಾಪ್ಪುಸು ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ಘೇವ್ನು ರಾಬ್ಲಾ ಥಂಯಿ ಬಸ್ಸಾಕ ರಾಕ್ಕುನು. ಬಹು ಮೂಲ್ಯನಿಧಿ ಹಾತ್ತಾಂತು ಆಸ್ಯಾರಿ ಕಶ್ಶಿ ಜಾಗ್ರತಾ ಘೆತ್ತಾತಿಕಿ ತಶೆ ಜಾಗ್ರತೇರಿ ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ಧರ್ನು. ಥಂಯಿ ವಾಗ್ಸುದ್ಧ ಜಾಲ್ಲೆಂಕಿ ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧ ಜಾಲ್ಲೆಂಕಿ ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ನ್ಹಂಯಿ ನಾತ್ರಾಕ ಘೇವ್ನು ಆಜ್ಜೊ ಹೂಮ ಪುಶಿತ್ಸಚಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಆಯ್ಲೊ. ಆನಿ ಧುವ್ವೇಲೆ ಹಾತಾಂತು ದೀವ್ನು "ಚೆರ್ಡ್ಯಾಲಿ ಜಾಗ್ರತಾ ಕರಿಗೊ ಆಮ್ಮಾ" ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗುನು ಪರತ ಆಂಗಡಿ ಚಮ್ಕಲೊ.

ಸಾಂಜೇರಿ ಘರಾ ಕಡೆ ಯೆತ್ತರಿ ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ "ಆಜಿ ಜಾವಂಯಿ ಮನುಷ್ಯು ರಾಕ್ಷಸುಸೊ ದಿಸ್ಲೊ ಮಾಕ್ಕಾ, ತೊಂಡಾ ಆಯ್ಯಿಲೆ ಸೊವ್ನೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಡೇರಿ ಮಾತ್ರ ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ಮೆಗ್ಗಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ದಿಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ "ಆನಿ ತುಮ್ಗಲೆ ಘರಾ ಮೆಟ್ಟಾರಿ ಪಾಯು ದವರ್ನಾ. ಹ್ಯಾ ಚೆರ್ಡ್ಯಾಕ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರು ತುಮಿ ಕೊಣಾಲೆ ಕರಾನ ಕರ್ರೈತಾಚಿ ಮ್ಹಣು ಹಾಂವಯಿ ಪಳೈತಾ" ಅಶೆ ಸಾಂಗುನು ಚಮ್ಕಲಾ ತೊ.

ವ್ಹೋಯಿ, ಪನ್ನಾಸ ಸಾಟ ವರಸಾಂ ಫುಡೆ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಚೆಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಸಾತ ನಾ ಆಟ ವರ್ಷಾಂ ಪ್ರಾಯೇರಿ ಉಪನಯನ ಕರ್ನು ಗಾಯತ್ರಿ ಉಪದೇಶು ಕರತಾಲಿಂಚಿ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರಾಕ ಅತಿಶಯ ಜಾವ್ನು ಮಹತ್ವಯಿ ದಿತ್ತಾಲಿಂಚಿ. ಬಾಪ್ಪೂನ ಜೀವಂತ ಆಸ್ಲಾರಿ ತಾಣೇಚಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಘಾಲ್ನು ಗಾಯತ್ರೀ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶು ಕರಕಾ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನು ಬಾಪ್ಪೂನ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಅಧಿಕಾರಾ ವಿಷಯಾಂತು ಸಾಂಗುನು ಸೊಳ್ಳೆಂ.

ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಂತು ಏಕಿ ಮ್ಹಣ್ಣಿ ಆಸ್ಸಕಿ "ಬಾಪ್ಪುಸು ಬುಧ್ವಂತು ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಧೂವ ಕುಶಾಗ್ರಮತಿ ಜಾತ್ತಾ. ಅವ್ವ ಬುಧ್ವಂತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಪೂತು ಬುಧ್ವಂತು ಜಾತ್ತಾ". ಮ್ಹಣು. ತೆಂ ಏಕ ಪ್ರಕೃತಿಚೆಂ ನಿಯಮ. ಆವ್ವೂಸ ಪೂತು ಲಾಗ್ಗಿ, ಬಾಪ್ಪೂಸ ಧೂವ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಪ್ರೀತಿ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ವಾಸುಕ ಆವ್ವುಲಿ ಆನಿ ಬಾಪ್ಪೂಲಿ ದೂಗ್ಗಾಲಿಯಿ ಪ್ರೀತಿ ಆವ್ವೂಸ್ನ್ಕಚಿ ದೀವ್ಕಾ ಪಳ್ಳೆ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರೀತೀನ, ತೊ ದುಡ್ವ್ಯಾನ ನ್ಹಂಯಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪ್ರತಿಭೇನ ಶ್ರೀಮಂತು ಜಾಲ್ಲೊ. ಆವ್ವ ಲಾಗ್ಗಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆಂ ಹುಮ್ಣಂ, ಮ್ಹಣ್ಯೋ, ಜಾನಪದ ಗೀತ, ಭಜನಾ ಆನಿ ಕಾಣಿಯೆಂಚೆಂ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಆಸಿಲೆಂ. ತಿಕ್ಕಾ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಜಾವ್ನು ಗೀತ ಮ್ಹಣುಂಕ ಗೊತ್ತಾಸಿಲೆಂ. ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಬಾಲ್ಯಾರಂಭಾರೀಚಿ ವಾಸುಕ ನಿಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಘರಾ ಕಡೆ ಭಜನ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಆಡ್ಸರೆ ಪಡ್ಸರೆ ಅವಕಾಶು ಮೆಳ್ಳೆಲೆ ವೇಳೇರಿ ಗೀತ ಸಾಂಗುಂಕ ಆರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತಾಕ್ಕಾ ಸಮ ಜಾವ್ನು ದೇವಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಸುಮಧುರ ಕಂಠೂಯಿ ದಿಲ್ಲೊ.

ವಾಸುಲೆಂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡ್ಯಾರಿ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸ್ಕೂಲಾಂತುಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಬಾಸೆಲ್ ಇವಾಂಜಿಕಲ್ ಮಿಶನ್ (ಬಿ.ಇ.ಎಂ.) ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತುಂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಬಾವಟೆಗುಡ್ಡ್ಯಾರಿ ಆಸಿಲೆ ನಾಂವಾದಿಕ ಸೈಂಟ್ ಎಲೋಸಿಯಸ್ ಕೊಲೇಜಾಕ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ ತೊ ಚಮ್ಕಲೊ. ತೆದನಾಂಚೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಕ ಅನುಗುಣ ಜಾವ್ನು ದೋನಿ ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ಇಂಟರ್ ಪಾಸ್ ಜಾತ್ತರಿ ಪದವೀ ಕ್ಲಾಸಾಕ ಒಚ್ಚೂಕಾ ಆಸಿಲೆಂ. ದೋನಿ ವರ್ಷ ಜಾತ್ತನಾ ವಾಸುಕ ವಾಯ್ಯಾ ತಾಪು (ಟೈಫಾಯ್ಡ್) ಯೇವ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಕ ಬೊಸ್ಚಾಕ ಜಾಯ್ನಿ. ಹೆರವರಸ ಸಿಲೆಬಸ್ ಬದಲ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಜಾಲ್ಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಕ್ಕಾ ವಾಪಾಸ ಶಿಕ್ಕೂಕಾ ಪಳ್ಳೆಂ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನು ದೋನಿ ವರಸಾಂಚೆಂ ಇಂಟರ್ ಮಿಡಿಯಟ್ ವಾಸುಕ ತೀನಿ ವರ್ಷಾ ನಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲೆಂ; ಮಾಗ್ಗಿರಿ ತಾಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಥಯಿಂಚಿ ರಾಬ್ಬೋಕಾ ಪಳ್ಳೆಂ. ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾವ್ಕಾ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ತೆದ್ದಾನಾ ಮದ್ರಾಸ ನ್ಹಂಯವೆಂ ಮುಂಬಯ್ಯ ಯಾ ಬನಾರಸಾಕ್ ವಚ್ಚೂಕಾ ಪಡತಲೆಂ. ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಮಂಗಳೂರ ಸೊಡುಂಕ ಅನುಮತಿ ದೀನಿ. ಅಶೆಂ ತೊ ಮಂಗಳೂರಾಂತೂಚಿ ರಾಬ್ಲೊ.

------

4. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರಾಲೆ ಸನ್ನಿಧಿಂತು

ಲಂಕೆಕ ಒಚ್ಚಾಕ ಶ್ರೀರಾಮಾನ ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರಾಕ ಸೇತು ಬಾಂದ್ಲೊ. ಕಪಿ ಸೈನ್ಯಾಂಕ ಘೇವ್ನು ಲಂಕೇಕ ಪಾವ್ನು ರಾವಣ–ಕುಂಭಕರ್ಣೇತ್ಯಾದಿ ರಾಕ್ಷಸಾಂಚೆ ವಧಕರನು ಸೀತಾ ಮಾತೇಕ ಬಂಧಮುಕ್ತ ಕರನು ಪರತ ಯೆತ್ತನಾ ತಾಣೆ ಬಾಂದಯಿಲೊ ಸೇತು ತಿಕ್ಕಾ ದಾಕೊಚೆ ಖಾತಿರ ತಾಣೆ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಜಾವ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರ ತೀರಾರಿ ಥೊಡೊ ವೇಳು ಘೆತ್ಲೊ. ತೆದ್ದನಾ ಥಂಯಿ ಆಸಿಲೆ ಋಷಿಂನಿ ಸೀತಾ–ರಾಮ–ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಂಕ ಭೆಟ್ಟುಂಕ ಆಯ್ಯಿಲೆ ವೇಳಾರಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನ ತಾಂಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಜನ್ಮತಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ರಾವಣ ಆನಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಾಲಿ ವಧಾ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಜಾಲ್ಲಲೊ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷು ಕಶ್ಶಿಂ ಪರಿಹಾರು ಕರಯೇತ ಮ್ಹಣು ನಿಮ್ಗಿತಾನಾ ತಾನ್ನಿ ಮಹಾದೇವಾಲಿ ಆರಾಧನಾ ಕರನು ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಅನುಗ್ರಹು ಪ್ರಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಸರ್ವ ಪಾಪಂ ಪರಿಹಾರ ಜಾತ್ತಾಚೆ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಏಕು ಸುಮುಹೂರ್ತು ಸಾಂಗುನು ತ್ಯಾ ವೇಳೇರಿ ಈಶ್ವರಾಲೆಂ ಲಿಂಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕರನು ಆರಾಧನಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರುಂಕಯಿ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಶ್ರೀರಾಮಾನ ಹನುಮಂತಾಕ ತತಕ್ಷಣ ಆಪ್ಪೋವ್ನು ಕೈಲಾಸಾಕ ಒಚ್ಚೊನು ಶಿವಲಿಂಗ ಘೇವ್ನು ಯೇವ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ಆಜ್ಞಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಹನುಮಂತು ವಾಯು ವೇಗಾರಿ ಕೈಲಾಸಾಕ ಚಮ್ಕಲೊ.

ಸೀತಾ–ರಾಮ–ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾನ್ನಿ ಹನುಮಂತು ಲಿಂಗ ಹಾಡ್ತಲೊ ಮ್ಹಣು ರಾಕ್ಕೊನು ಬಸ್ಲಿಂತಿ. ಹನುಮಂತಾಕ ಸಕಾಲಾರಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಚಾಕ ಜಾಯ್ನಿ. ಮುಹೂರ್ತಾಚೆ ಘಡಿ ಖಳಂಬಾಯ್ನಾ ತಶೆಂ ಸೀತಾಮಾತೇನ ರೆವೆಂಚೆಂ ಏಕ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಶ್ರೀರಾಮಾನ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕರನು ಶಿವಾಲಿ ಆರಾಧನಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಪರಮೇಶ್ವರು ಪ್ರಸನ್ನ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಥೊಡೇಚೆ ವೇಳಾನಿ ಹನುಮಂತು ಕೈಲಾಸಾ ತಾಕ್ಕುನು ಲಿಂಗ ಘೇವ್ನು ಪರತ ಆಯ್ಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂಗಾ ಪರಮೇಶ್ವರಾಲಿ ಪೂಜಾ ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಯಾ. ಹೆಂ ಪೊಳೊನು ಶುರುವೇಕ ತಾಕ್ಕಾ ದುಃಖ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಕೋಪು ಆಯ್ಲೊ. ಸೀತಾಮಾತೇನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಲಿಂಗ ಕಾಣ್ಣು ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರಿ ಆಪಣ್ಯಾನ ಹಾಳ್ಳೆಲೆಂ ಲಿಂಗ ದವ್ರೊಚ್ಯಾಕ ಪ್ರಯತ್ನಂ ಕೆಲ್ಲಿಂ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದೇವಾಲಿ ಮಾಯಾ ಕಸ್ಸಲಿಕೆ. ರೆವೆಂ ಲಿಂಗ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆಂ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಷ್ಫಲ ಜಾಲ್ಲೆಂ, ಕಸ್ಸಲೆಂಯಿ ಜಾವ್ಕೊ ಭಕ್ತಾಲೆಂ ಮನ ದುಕ್ಕೊಚೆ ನಾಕ್ಕಾ ಆನಿ ತಾಗ್ಗಲೊ ಶ್ರಮೂಯಿ ನಿರರ್ಥಕ ಜಾವ್ಚಾಕ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೊಣು ಶ್ರೀರಾಮಾನ ತಾಣೆ ಹಾಳ್ಳೆಲೆಂಯಿ ಲಿಂಗ ಥಯಿಂಚ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕರ್ನು, "ಆನಿ ಮುಕಾರಿ ಹನುಮಂತಾನ ಹಾಳ್ಳೆಲೆ ಲಿಂಗಾಕ್ಕಚೆ ಪ್ರಥಮ ಪೂಜಾ ಜಾತ್ತಲಿ, ಸೀತೇನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಲಿಂಗಾಕ ಗೌರವು ಮೆಳೊ'' ಅಶೆಂ ಆದೇಶು ದಿಲ್ಲೊ. ತಾಜ್ಜೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಮೇಶ್ವರಾಂತುಂ ಆಜಿಕಯಿ ದೋನಿ ಲಿಂಗಂ ಆಸ್ಸೊನು ಹನುಮಂತಾನ ಹಾಳ್ಳೆಲೆ ಲಿಂಗಾಕ ಪ್ರಥಮ ಪೂಜಾ

ಜಾವ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರಾಲೆ ಲಿಂಗಾಕ ಉಪರಾಂತ್ ಪೂಜಾ ಜಾತ್ತಾ.

ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರಾ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾಂನಿ ರಾಮೇಶ್ವರಾಕಯಿ ಒಚ್ಚೂಕಾ ಮ್ಹಣು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂನಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಚೆ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಾಚೆ ರಾಮೇಶ್ವರ ಹ್ಯಾ ದೋನಿ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ಮಧ್ಯೆಂತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸೇತು ಬಂಧನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಧರ್ಮಪೀಠ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸಿಲೆ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಮಠ ಸಂಸ್ಥಾನಾಚೊ ಮೂಲಮಠು ಕಾಶಿಂತು ಆಸೂನು ತಾಜ್ಜೊ ಏಕು ಮಠು ರಾಮೇಶ್ವರಾಂತೂಂಯಿ ಆಸ್ಸ. ಮಾತ್ರನ್ಹಂಯಿ ಮಠಾಕ ಸಂಬಂಧ ಪಾವ್ನಿಲಿ ಶ್ರೀ ಕೋದಂಡ ರಾಮಾಲಿ ಗುಡಿ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಳಾಚೆ ಪ್ರಾಕಾರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಆಸ್ಸೂನು ಅನಾದಿ ಕಾಲ ಧರನು ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಮಠು ಆನಿ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಾಂಚೆ ಭಿತರಿ ಸುಮಧುರ ಸಂಬಂಧು ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣು ದಾಕ್ಕೊನು ದಿತ್ತಾ.

ಶ್ರೀಮತ್ ವರದೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೆ ಕಾರಕೀರ್ದಿ ವೇಳಾರಿ ರಾಮೇಶ್ವರಾಂತು ಆಸಿಲೆ ಕಾಶೀಮಠಾಚೊ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರು ಕರಕಾ ಪಳ್ಳೊ. ಮಂಗಳೂರಚೆ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜ ಬಾಂಧವಾಂನಿ ಸಕ್ರಿಯ ಜಾವ್ನು ಹ್ಯಾ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಭಾಗಘೆತ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ 15–3–1927 ದಿವಸು ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಆನಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಮಠಾಚೆ ಉದ್ಘಾಟನೆ ದಿವಸು ಮಂಗಳೂರಾ ಥಾವ್ನ್ ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದಾಂನಿ ಪತ್ತನಾ ಏಕುಣ್ವೀಸ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೆಚೊ ನವಯುವಕು ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ವಾಸುದೇವಾಕಯಿ ಘರಾಕಡಚ್ಯಾಂನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಪುರೋಹಿತ ಭಟ್ಟಾಲೆ ಜವಳ ಪೆಟೊನುದಿಲ್ಲೊ. ತಾನ್ನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಕಸ್ಸಲ್ಯಾಕ ಪೆಟಯ್ಲೊ?

ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ಅಮೃತ್ ಹಸ್ತಾಂನಿ ಮಠಾಚೆ ಉದ್ಘಾಟನ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಶೆಂಚ್ ಕೋದಂಡ ರಾಮ ವಿಗ್ರಹಾಂಚೆಯಿ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ತೆ ಜಾತ್ತರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ಎದ್ರಾಕ ಮಾತ್ತೆ ಪಂದಾಕ ಪೂಲ್ಲು ರಾಬ್ಬಿಲೊ ಮುಂಜಿ ವ್ಹರೇತು ವಾಸುದೇವಾಕ ಸ್ವಾಮ್ಯಾನೀಚೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಘಾಲ್ಲು ತಾಕ್ಕಾ ಪಾವನ ಕೆಲ್ಲೊ. ಅಶೆ ಗುರುಂಗೆಲೆ ಆಶೀರ್ವಾದಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಚೆರ್ಡಾಕ ಶಿಷ್ಯಾಂಗಲೆ ಅನುಗ್ರಹಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಉದ್ಘಾಟನೆ ದಿವಸು ರಾತ್ರಿ ನ್ಹಂಯ, ಉಪನಯನಾ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರ ಕಾಶೀಮಠಾಂತು ಚಲ್ಲೆಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತು ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಂತು ಮುಂಜಿ ವ್ಹರೆತಾನ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಜಾವ್ನು ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ ಆನಿ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಹಾಂಗೆಲೆ ಅಭಂಗ ಆನಿ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆ ಸಾಂಗುನು ಸರ್ವಾಂಕಯಿ ಮಂತ್ರಮುಗ್ದ ಕರತಾನಾ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಕಯಿ ಆನಂದ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ದಿವಸಾ ಮಟ್ಟಾಕ ವಾಸುದೇವೂಚೆ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಥಾಂಯಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಘೇವ್ನು ನವ ಯುವಕು ಜಾವ್ನಾಸ್ಸಿಲೆ ವಾಸುದೇವಾನ ನೌಕರಿ ಕರನು ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಅದೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲಿ. ಮಂಗಳೂರಚೊ ಸುವಿಖ್ಯಾತ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕು ಅಡಿಗೆ ಉಮಾನಾಥ ರಾವಾ ಲಾಗ್ಗಿ

ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಸಹಾಯಕು ಮ್ಹ್ಣು ದೇಡ ವರಸ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತಾಜ್ಜೆ ಅನಂತರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ 1941 ಧರನು 1946 ಥಾಂಯಿ, ತ್ಯಾ ವೇಳೇರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಕನ್ನಡ ದೈನಿಕ 'ನವಭಾರತ' ಆನಿ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಹ್ಯಾ ದೋನಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತುಂ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಜಾವ್ನು ತಾಣೆ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲಿ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಆನಿ ಹೆರಕ್ಷೇತ್ರಾಂತುಂ ನಾಂವ ಪಾವ್ವಿಲೊ ಮಹಾಶಯು ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಕುಡವು ಹಾಂಗೆಲೆ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ಆಸ್ಸಿಲೆ 'ನವಭಾರತ' ಆನಿ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಹ್ಯಾ ದೊನ್ನೀಯಿ ಪತ್ರಿಕೆಂ ಮುಖಾಂತ್ರ ವಾಸುದೇವ ಬಾಳಿಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿಲಿ ಆರಾಧನಾ ಕರುಂಕ ಆರಂಭ ಕರತಾನಾ, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿನ ಗೀತರಚನಾಯಿ ಕರಚ್ಯಾಕ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ. ತ್ಯಾಚೆ ವೇಳೇಕ ಸಮ ಜಾವ್ನು 1942 ಇಸ್ವಿಂತುಂ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಕಾರ್ಯಾಲಯಾಕ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂನಿ ಭೇಟಿ ದಿಲ್ಲೆ ವೇಳಾ ತಾಂಕಾಂ ಕಾರ್ಯಾಲಯಾಚ್ಯಾಂನಿ ಪಾದಪೂಜಾ ದವೊರ್ನು ಘೆತ್ತಾನಾ ವಾಸುದೇವಾನಯಿ ಆಪ್ಣಾ್ಯಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೇ ಕಾಮಾಂತುಂ ಪ್ರಗತಿ ಜಾವ್ಚೆ ತಶೆಂ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೊ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದು ಘೆತ್ಲೊ. ತೇಚೆ ಸಮಯಾರಿ ಮಂಗಳೂರಾಂತುಂ ಪ್ರಥಮ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜಾವ್ನು ಸೇವಾಸಂಘಾಚೆಂ ಉದಯ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ವಾಸುದೇವಾನ ತಾಂತೂಂಯಿ ಸಕ್ರಿಯ ಜಾವ್ನು ಭಾಗ ಘೆತ್ಲೆಂ. ತಾಂತುಂ ಭಾಗ ಘೆತ್ತಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಜಾ ವ್ಯಯ್ರಿ ಅಭಿಮಾನು ಜಾಗೃತ ಜಾಲ್ಲೊ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಮಾತ್ಯಾಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿಕ ಕಾಹಿಂ ಪುಣಿ ಸೇವಾ ಕರಕಾ ಮ್ಹ್ಣು ಪ್ರೇರೇಪಣಾ ಮೆಳ್ಳಿ. ಅವಕಾಶು ಮೆಳ್ಳೆ ವೇಳಾರಿ ತೊ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಕರತ್ಸಚೆ ರಾಬ್ಲೊ.

ಅಶೆಂ ಕಾಲು ಧಾಂವ್ತ್ಸಚೆ ಗೆಲ್ಲೊ.

1946 ತುಂ ತಾಣೆ 'ನವಭಾರತಾ'ಕ ವಿದಾಯ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. 'ಸಾರಸ್ವತ' ಪತ್ರಿಕಾ ಬಂದ ಪಳ್ಳಿ. ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಏಕಿ ಪುಣಿ ಪತ್ರಿಕಾ ನಾ ಜಾಲ್ಲಿ.

ವಾಸುದೇವಾನ ಸರಸ್ವತಿಲಿ ಆರಾಧನಾ ಪಾಂಚ ವರ್ಷಂ ಕರನು ತಿಗ್ಗೆಲೊ ಸದನುಗ್ರಹು ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತ್ತರಿ ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀಲೆ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನಾ ತೆತಾಂತು ದೃಷ್ಟಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ ಹಾನ್ನಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾರಂಗಾಂತು ಆಸಿಲೊ ಅಪರಿಮಿತ ಅವಕಾಶು ದಾಕೊನು ದಿವ್ಚೆ ಖಾತಿರ ಕೆನರಾಬ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಥಾಪನ ಕರನು ಸರ್ವಾಂಕಯಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಫಲಶ್ರುತಿ ಜಾವ್ನು ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾಂಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತುಂ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲ ಮ್ಹ್ಣು ದಿಸ್ಸೂನು ಅನೇಕ ಜನಂ ತ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಚಮ್ಕಲಿಂತಿ. ತ್ಯಾ ವೇಳೇರಿ ವಾಸುದೇವಾನಯಿ 1946 ಥಾವ್ನ್ 1947 ಥಾಂಯಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮಂಗಳೂರಾಚೆ ಬಂದರ ಶಾಖೆಚೊ ಮನೇಜರು ಜಾವ್ನು ಕಾಮ

ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಬ್ಯಾಂಕಾಚೆ ಕಾಮಾನ ತಾಕ್ಕಾ ತೃಪ್ತಿ ದೀನಿ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನು ತಾಣೆ ತೆಂ ಸೋಣ್ಣು ಮುಕಾವೆಲಿಂ ನವ್ವ ವರ್ಷಂ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಜನರಲ್ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸಾಂತು ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಆನಿ ಅಭಿನಯ ಹಾಕ್ಕಾಯಿ ವ್ಯಯ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ದೇವಾನ ಬರೋ ಕಂಠು ದಿಲ್ಲೆಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಸಭಾಸಮಾರಂಭಾಂತು ತಾಕ್ಕಾ ಗೀತ ಸಾಂಗುಂಕ ಆಮಂತ್ರಣ ದಿತ್ತಾಲಿಂಚೆ. ಕೋಕಿಲಾ ಕಂಠು ಆಸಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತೊ ಜನಪ್ರಿಯ ಗಾಯಕು ಜಾವ್ನು, ಬಂಟ್ವಾಳ ವಾಸುದೇವ ಬಾಳೊ ಆಸಿಲೊ ಬಾಳೊಮಾಮು ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಗ್ನಯಿ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಲೆಂ ನಾಂವ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾ ಯಾನೆ ಶಾಂತಾ ಬಾಳಿಗಾ. ಕುಲೀನ ಬೈಲೂರ ಘರಾಣ್ಯಾಚೆ ಪಾಂಡುರಂಗ ಕಿಣಿಯಾಲಿ ಧೂವ. ಹ್ಯಾ ದಂಪತಿಂಕ ಏಕು ಚೆಲ್ಲೊ ಆನಿ ಏಕಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಅಶೆಂ ಸಂತತಿಯಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಚೆಲ್ಲ್ಯಾಲೆಂ ನಾಂವ ಶ್ರೀನಿವಾಸು ಆನಿ ಚೆಲಿಯೆಲೆಂ ಇಂದುಮತಿ. ಚೆಲ್ಲ್ಯಾಕ ಏಕು ಚೆಲ್ಲೊ, ಚೆಲಿಯೇಕ ಚೆಲ್ಲಿ ಅಶೆಂ ವಾಸುದೇವ ಬಾಳ್ಯಾಲೊ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಕ ಸಾಂಗಿಲೊ ಅತ್ಯಂತ ಸಾನು ಸಂಸಾರು!

ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸಾ ತಾಕುನು ತೊ ಅನಂತರ 1956 ಇಸ್ವಿಂತು ಮೊಡರ್ನ್ ಕಾಫಿ ವರ್ಕ್ಸಾಂತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಪದವಿರಿ ತೊ ರಾಬ್ಲೊ ಸುಮಾರ 1965 ಥಾಂಯಿ. ವ್ಹೋಯಿ 1965 ಥಾಂಯಿ ಕಳ್ಯಾ ರೂಪಾರಿ ಆಸಿಲೆಂ ಮಂಗಳೂರ ಮೊಗಾರೆಂ ಫುಲ್ಲೆಲೆಂ ಮಾತ್ರನ್ಹಂಯ 'ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ' ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೇ ರೂಪಾರಿ ತಾಜ್ಜಿ ಸುವಾಸನಾ ಸರ್ವತ್ರ ಪಾವ್ಲಿ.

------

5. ಕೊಂಕಣಿ ಸೇವಾ

ಮುಂಬಯ್ತುಂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜಾಲ್ಲೆಂ- ಥೊಡೆ ದಶಕಾ ಫುಡೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷು ಜಾವ್ನು ವರ ಕವಿ ಆನಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಮಾಮ್ಮಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೇನ ದಿಲ್ಲಲೊ ಗೌರವು ಸ್ವೀಕಾರ ಕರತಾನಾ ದೊಳೆ ಭರನು ಯೇವ್ನು ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ: "ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಆಮ್ಮಾ ಕೊಂಕಣಿಭಾಸ. ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಚಿವೆಂತು ದೂದ ನಾತ್ತಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಹಾವೆಂ ಪಯಸ್ವಿನಿ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಕನ್ನಡಾಂಬೆಲೆಂ ಸ್ತನ ಪಾನ ಕರಕಾ ಪಳ್ಳೆಂ. ತ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಮಾತೆನ ಮಾಕ್ಕಾ ಪೊಟ ಭ್ಯರಿ ದೂದ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನು ಹಾಂವ ಆಜಿ ಕೃತಜ್ಞತೇರಿ ತುಮ್ಗೆಲೆ ಮುಕಾರಿ ರಾಬ್ಲಾಂ....."

ಕೊಂಕಣಿ ಏಕಿ ವಿಚಿತ್ರ ಭಾಸ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಚೆಂ ಚೆರ್ಡು. ನಿರ್ಗತಿಕ ಮ್ಹೊಣ್ಯೇತ ಕಿ ಇತ್ತಂಕಿ. ಏಕಿ ಭಾಸ ವಾಡ್ಲೊನು ಶ್ರೀಮಂತ ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಜನಾಂನಿ ಉಲ್ಲೋಕಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಬರಪೂರ ಜಾವಕಾ ಆನಿ ತಿಕ್ಕಾ ರಾಜಾಶ್ರಯೂಯಿ ಮೇಳ್ಕಾ. ಮರಾಠಿ

ಭಾಷೇ ಪೇಕ್ಷಾಂ ಪುರಾತನ ಆಸಿಲಿ ಭಾಸ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಸ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಆಜಿ ಸರ್ವಾಯಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿ ತಾಕುನು ಉದ್ಭವ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ ಉಪಭಾಷಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ. ಕಾರಣ ಇತ್ತೆಂಕಿ– ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿರಿ ಹೀ ಭಾಸ ಉಲೈತಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕನ್ನಡ ಯಾ ಹಿಂದಿ ವರಿ ಹಾಕ್ಕಾ ಏಕರೂಪಿ ಲಿಪಿ ನಾ. ಶ್ರೀಮಂತ ಆನಿ ಸಮೃದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾಯಿ ಹಾಂತು ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣ ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಪ್ರದೇಶು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ. ಹೀ ಏಕಿ ಭೂಂಯ್ಯಿ ಘಾಳಿ. ಕುಡ್ಕೆ ಕುಡ್ಕೆ ಜಾವ್ನು ವಿಂಗವಿಂಗಡ ರಾಯಾಂಲೆ ಆನಿ ಪಾಳೆಗಾರಾಂಲೆ ಅಧೀನಾಂಕ ಯೇವ್ನು ಗೋಮಾಂತಕಾಂತುಂ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತು ಮಲಯಾಳಿ ಲಿಪಿಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಬೊರೊಚ್ಯಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಚಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಶಬ್ದಾವಳಿಯಿ ಪ್ರದೇಶಾಕ ಅನುಗುಣ ಜಾವ್ನು ತೀನಿ ಕಡೇನ ತೀನಿ ನಮೂನ್ಯಾರಿ ಚಲ್ಲಿ. ತದನಂತರ ಜಾತಿಕ ಅನುಗುಣ ಜಾವ್ನು ಉಚ್ಚಾರು ಬದಲ್ಲೊ. ರಾಯಾಲಿ ಆನಿ ಆಡಳಿತಭಾಸ ಖಂಚಿ ಆಸ್ಸಕಿ ತೀ ಸಮ ಜಾವ್ನು ಶಿಕ್ಕ್ಯಾರಿ ಪುರೊ. ಆಸ್ಸಲಿ ಏಕಿ ಮನೋಭಾವನಾಯಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾಕ ಒಚ್ಚೊನು ಕೊಂಕಣಿ, ತಾಂತೂಂಯಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಲಿ ಕೊಂಕಣಿ, ಬರೇ ಉಲ್ಲೊಚಿ ಭಾಸ ಮಾತ್ರ ಜಾವ್ನು ಉರಲಿ. ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣು ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಯ್ನಿವೆ? ಶೋಭಾನೆ, ಹುಮ್ಣ, ಭಜನ, ಜಾನಪದ ಗೀತ, ಚೆರ್ಡುಂವಾಂಕ ಖೆಳೊಚೆ ಪದ ಅಶೆಂ ಜಾಯ ತಿತ್ತುಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ಸ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆತ್ತಂಚ್ಯಾ ವರಿ ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ಲೇಖನೆಂ, ಕಾದಂಬರಿ ಹಾಜ್ಜಿ ಕೃತಿ ಕೊಣಾನಿಯಿ ಕರನಿ. ಕೆಲ್ಲಾರಿಯಿ ಪ್ರಕಾಶಕಯಿ ನಾಂತಿ, ವಿಕ್ತಲೆಯಿ ನಾಂತಿ ಮಾಗ್ಗಿರಿ ವಾಚಿತಲೆ? ಆಸ್ಸುಂಕ ಪುರೊ– ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಯ್ನಿ. ತ್ಯಾ ಉಪರಾಂತೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ, ಸಿನೇಮಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಂವಂಯಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾಯ್ನಿ. ಮ್ಹಣೂಚಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿನ ದೊಳ್ಯಾಂ ಉದಾಕ ಕಾಣ್ಣು ಆವ್ಸಲೆ ಸ್ತನಾಂತು ದೂದ ನಾ ಮ್ಹಣು ಉದ್ಗಾರು ಕಾಳ್ಳಲೊ.

ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಕೇರಳಾಂತುಂ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಬಂಧೂಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಉದ್ಧಾರಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಕರನು ತೆ ಮುಕಾರ್ಸಲೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿನ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಖಿತ ಕೊಂಕಣಿಕ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾಂತು ಚಿಕೇಚಿ ಪುಳ್ಳೆ ಪೀಳಿಗೆಕ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕಳ್ನಾ ನಾತ್ತಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ಕಸ್ಸಲೆಂಯಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಯ್ನಿ.

ಅಶ್ಶಿಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಆಸಿಲಿ ವಾರಪತ್ರಿಕಾ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಬಂದ ಪಡ್ತರಿ ಸುಮಾರ ದೋನಿ ದಶಕ ಆಮ್ಕಾಂ ಮುಖ ಪತ್ತSಚಿ ನಾತ್ತಿಲೆಂ.

ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಾಂತು ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕ್ರತೀಂದ್ರ ಕಲಾಮಂಟಪು ತಾಂಗೆಲೆ ಶಿಷ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂನಿ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕರಚೆ ಸಮಾರಂಭಾಂತು ಬಾಳೊ ಮಮ್ಮಾನ ತಾಣೇಚೆ ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೆಂ

ಗುಣಗಾನ ಕೂರ್ಚೆ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಗೀತ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗ್ತ್ತನಾ ಸ್ವಾಮೆ ಭೋ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ತೀ ರಚನಾಯಿ ತಾಂಕಾಂ ಖೂಪ್ ಪಸಂದ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ.

ಹೆಂ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಲಗಬಗ್ ಸುಮಾರ ಆಟ್ರಾವರಸಾಂನಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಂಗಳೂರ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ಆಸಿಲೆ ವೇಳಾರಿ ತಾನ್ನಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಆಪೋವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಸೇವಾಕರಕಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇರಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾಡಕಾ ಮ್ಹಣು ಪ್ರೇರೇಪಣಾ ದೀವ್ನು ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದು ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ತ್ತರಿ ದೇವಾಲೊ ಅನುಗ್ರಹೂಯಿ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣು ಲೇಕ.

1965 ತುಂ ಮಂಗಳೂರಾಂತ್ ಶ್ರೀಗಣೇಶ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ನಾಂವಾಚೆಂ ಏಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾವ್ಚೆ ಕಾಲಾರಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಕ ತಾಂತುಂ ಏಕು ವಾಂಟೇಲಿ ಜಾವ್ಚೊ ಸದವಕಾಶು ಮೆಳ್ಳೊ. ಸ್ವಂತ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾವಚ್ಯಾಕ ಒಚ್ಚೂನು ಪತ್ರಿಕಾ ಆರಂಭ ಕರಚೆಂ ಕಾಮ ಸುಲಭ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತಾಣೆ ಸ್ವಾಮ್ಯಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರಚೆ ಖಾತಿರ ಆಶೀರ್ವಾದು ಘೆತ್ತನಾ ತಾನ್ನೀಚೆ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ 'ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್' ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ದವೊರ್ನು, ಪತ್ರಿಕೇಕ ದವೊರ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ಲೆಕ್ಕಿಲೆಂ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮಾಸಿಕ ನಾಂವಯಿ ಪಸಂದ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಭೀಷ್ಮು ಮ್ಹಣೊನು ಘೆತ್ತಿಲೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವಾ ಹಾಂಗೆಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೇರಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸರ್ಜನು ಡಾ। ಎಂ.ಪಿ.ಪೈ ಆನಿ ವೈದ್ಯ ಗುರು ಡಾ। ಎಂ. ಆರ್. ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿ 1967 ಇಸ್ವಿ ಜನವರಿ 1 ತಾರಿಕೇಕ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಜನ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ. 'ಸಾರಸ್ವತ' ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ ಬಂದ ಪಳ್ಳೆಲೆ ಸುಮಾರ ವೀಸ ವರ್ಸಾಂಚೆ ಅನಂತರ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆನ ತಾಜೊ ಜಾಗೊ ಘೆತ್ಲೊ. ದೋನಿ ದಶಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನು ಆಮ್ಗೆಲೀಚೆ ಏಕಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಜಾಯಿ ಜಾಯಿ ಮ್ಹಣು ಪ್ರತೀಕ್ಷಾ ಕರನು ಬಸ್ಲೆ ವರಿ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜಾನ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೇಕ ತಾಂಗೆಲೆಂ ಮುಖ ಪತ್ರ ಜಾವ್ನು ಪ್ರೀತೀರಿ ಸ್ವಾಗತ ಕೆಲ್ಲೆಂ

ಚೆರ್ಡು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ಮಾತಾ ಯಶೋದೆಕ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಸಾನ ತೊಂಡಾ ಭಿತರಿ ಹೊಳ್ಳೆಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ದಾಕಯ್ಲೆ ವರಿ ಬರೇ ಪನ್ನಾಸಾ ಇತ್ತುಲೆ ಪೇಜಾ ಭಿತರಿ ಏಕು ಚೂರುಯಿ ಜಾಗೊ ಖಾಲಿ ಸೋಣ್ಣಾ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ರಚನೆಂಕ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ'ನ ಸ್ಥಾನ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಕವನ, ಕಾಣಿ, ಧಾರಾವಾಹಿ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಹುಮ್ಣಿಂ, ಮ್ಹಣ್ಯೋ, ವಾರ್ತಾ ವಿಶೇಷ, ಹಾಸ್ಯ ಅಶೆಂ ಸರ್ವ ವಿಧಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿಂತು ಪಳ್ಯೆತಾನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಕಿತ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ, ಕೊಂಕಣಿಂತು ಕಿತ್ಲೆ ಕವಿ ಆನಿ ಲೇಖಕ ಆಸ್ಸಚಿ ಮ್ಹಣು ಅಭಿಮಾನು ಜಾತ್ತಾ ಮಾತ್ರನ್ಹಯಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ ಬರ್ಯಲೆಲೆಂ ಏಕ ವಿಭಾಗಯಿ ಹಾಂತು ಆಸ್ಸೂನು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿಕಯಿ

ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಆಸ್ಸ. 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮುಂಖಾಂತರ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಾ ಕಾಮ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲ ಕಿತ್ಲೆಕಿ ಲೇಖಕ ಲೇಖಕಿಂಕ ಪ್ರಕಾಶಾಕ ಹಾಳೈಲೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದಿಲ್ಲೆಲೆಂ. ಹೆಂ ಸಂಪಾದಕು ಜಾವ್ನು ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಆಸ್ಸ್ಯಾರಿ ತಾಣೇಚಿ ಕೊಂಕಣಿಕ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಕಸ್ಸಲಿ?

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಕ ಸುಮಾರ ಪನ್ನಾಸ ವರ್ಷಾಂ ಪೇಕ್ಷಾ ಚ್ಚಡ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಆಸ್ಸ. 1944 ಚೆ ವರಸ ತಾಗ್ಗೆಲೆಂ ಗೀತಾಸಂಚಯ ಭಾಗ 1 ಆನಿ ಭಾಗ 2 ಅಶೆಂ ತಾಣೇ ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಗೀತೆಂಚಿಂ ಪುಸ್ತಕಂ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಗವದ್ಗೀತಾ 1984 ಚೆ ವರಸ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನ ಮುದ್ರಣ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಹೆರ ವರಸ ತೆಂ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಕೇರಳಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡಮಿನ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಗಿರಿಜಾಪಹರಣ, ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ್ ಆನಿ ಭರತ ಭೇಟ್ ಹೀಂ ನಾಟಕಂ ಬೊರೊನು ಬಾಳೊ ಮಾಮು ನಾಟಕಕಾರು ಜಾಲ್ಲೊ. 'ಜನಮನ' ಕೊಂಕಣಿ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಾಕ ತಾಣೆ ಸಂಭಾಷಣ ಆನಿ ಗೀತ ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯ ತಾಂತುಂ ಪ್ರಮುಖ ಭೂಮಿಕೇರಿ ಅಭಿನಯಯಿ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಪ್ರಥಮ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರ 'ತಪಸ್ವಿನಿ' ತಾಂತುಂಯಿ ತಾಣೆ ಅಭಿನಯ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಗೀತ ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಶೆಂಚ ತಾಣೆ ಮರಾಠಿ ಗೀತ ರಾಮಾಯಣಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅನುವಾದು ಕೆಲ್ಲಾ. 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಪತ್ರಿಕೇ ಮುಖಾಂತರ ತಾಣೆ ತಾಗ್ಗೆಲೇಚಿ ಕೃತಿಂಕ ಕಿಂಚಿತ್ ರೂಪಾರಿ ಥೆಂಬೊ ಥೆಂಬೊ ಜಾವ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಆರಂಭ ಜಾಯ್ತ ಲೆಗ್ಗುನು ಪ್ರತೀ ಸಂಚಿಕೇರಿ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಪಂಚವೀಸ ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ಅನಂತರ ಆಜಿ ಅವಲೋಕನ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ಕಾರಣ ಎದ್ದೊಳು ತಾಂಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಚೆಂ ಸುಭಾಷಿತ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲ್ಲೆಲಿಂ ತಾಗ್ಗೆಲಿಂ 516 ಮೌಕ್ತಿಕಂ ಆನಿ 258 ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥೋಕ್ತಿ ಅಸ್ಸಚಿ. ನೀತಿ ಕಥಾ ಭಂಡಾರ ಮ್ಹಣು ಉಪದೇಶ ಭರಿತ 400 ಕಾಣ್ಯೆಂತು 381 ಕಾಣ್ಯೋ ಕೊಂಕಣಿನ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಣಿಯೆಂಚೊ ಮೂಲ ಲೇಖಕು ಶ್ರೀ ಅಚ್ಯುತ ಭಟ್ ಜಾವ್ನಾಸೂನು ತಾಣೆಯಿ ನೀತಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ಏಕ ವಿಕ್ರಮ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಇತ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲಾಗ್ಗಿ 6000 ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ಯಾದ್ಯೋ ಆನಿ ಮ್ಹಣ್ಯೋ ಹಾಂಚೊ ಸಂಗ್ರಹು ಆಸ್ಸೂನು ತೆಂ ಕೆದನಾ ಪ್ರಕಾಶಾಕ ಯೇತ್‌ಕಿ?

ಬಾಳೊ ಮಾಮು ರೇಡಿಯೊ ಸ್ಟಾರ್ ಜಾವ್ನುಯಿ ಆಸ್ಸ. ತಾಗ್ಗೆಲಿಂ ಕನ್ನಡ ಗೀತಂ ಬೆಂಗಳೂರ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ 1954 ಥಾವ್ನ್ 1965 ಥಾಂಯಿ ತಾಣೇಚಿ ದಿಲ್ಲೆಲೆ 32 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತುಂ ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂತಿ. ಮಂಗಳೂರಾಂತು ರೇಡಿಯೊ ನಿಲಯ ಜಾತ್ತರಿ ಥಂಯಿಶಿಂಯಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರನ್ಹಂಯಿ ಕೊಂಕಣಿನಯಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಿಲ್ಲ್ಯಾತಿ. ರಂಗ ಭೂಮಿರಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಅಭಿನಯ ಕೆಲ್ಲಿಂ ನಾಟಕಂ ಅಸಂಖ್ಯ ಅಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾವ್ನು ಆಜಿಕಯಿ ಜನಾಂಲೆ ಮನಾಂತುಂ ಉಡ್ಗಾಸಾಕ ಆಸಿಲಿ

ನಾಟಕಂ 'ಭಾಂಗ್ರಾ ಗೊದ್ದಡಿ' 'ದೊಳ್ಯಾಂ ಖೇಳು', 'ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಬನಾವಣೆ' ಆನಿ 'ವಿಷ ಕನ್ಯೆ'.

ಇತ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ತಾಣೇಚೆ ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ 11 ಗೀತಾಂ ಮಾಲಿಕಾ 'ಗೀತ-ಗಂಗಾ' ನಾಂವಾರಿ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ರೂಪಾರಿಯಿ ಭಾಯ್ರ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಬಾಳೊ ಮಾಮು ದಿವಂಗತ ಕುಡ್ಪಿ ವಾಸುದೇವ ಶೆಣ್ಯೆಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಗುರು ಮ್ಹಣತಾ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಸ್ಮರಣಯಿ ಕರತಾ. ಶೆಣ್ಯೆ ಮಾಮ್ಮಾನ ತಾಕ್ಕಾ 1939–40 ಸುಮಾರಾಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ಆಸಕ್ತಿ ಯೆವ್ಚೆ ತಶೆಂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಕಂಯು. 1941 ವರಸ ಥಾವ್ನ್ ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಸತತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ಕರನು ಆತ್ತಾಂ ತಾಣೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಚೊ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವು ಆಚರಣ ಕೆಲ್ಲೆ ವರಿ ಜಾಲ್ಲೆಂ.

ತಶೆಂಚ್ ತಾಣೆ 1967 ವರಸ ಜನವರಿ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತು ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕಾ ಏಕು ಮ್ಹೈನೊಯಿ ಖಳಂಬ್ಬೆ ನಾತಿಲೆಂ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ದೀಪಾವಳಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕಾ ಸಮವೇತ ಪ್ರಕಟ ಕರನು ಕ್ಲಪ್ತ ಸಮಯಾರಿ ಚಂದಾದಾರಾಂಕ ಪಾವಯ್ಲ್ಯಾ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಪತ್ರಿಕಾ ನಿರಂತರ ಚಲಕಾ ಮ್ಹಣು ಪತ್ರಿಕೆಚೆ ಸಮಸ್ತ ನಿಧಿ ಸಮವೇತ ಮಣಿಪಾಲಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೋದ್ಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟಾಕ ಹಸ್ತಾಂತರ ಕರನು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತುಂ ಏಕು ವಿಶೇಷ ದಾಖಲೊ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ಪ್ರಾಯೇಕ ಆಯ್ಯಿಲೆ ಚೆಲಿಯೇಕ ಕನ್ಯಾದಾನ ಕರನು ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಹಾತು ಭ್ಚರಿ ವರದಕ್ಷಿಣಾಯಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾವರಿ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಆತ್ತಾಂ ಬಾಳೊಮಾಮು ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕು ಜಾವ್ನು ಫುಳ್ಳ್ಯಾವರೀಚೆ ಕಾಮ ಕರತ್ಸಚೆ ಆಸ್ಸ. ಹೆಂ ಪಳೈತಾನಾ ಘರ ಜಾಂವ್ಯಾಲೊ ನ್ಹಯಿ ಘರ ಮಾಂವಾಲೊ ಉಡ್ಗಾಸು ಯೆತ್ತಾ. ಕಶ್ಶಿಂಯಿ ಆಸ್ಸೊ, ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಇಷ್ಟದೇವು ಮಹಾಗಣಪತಿ ಕಂಯು. 'ಗೀತಾ ಸಂಚಯು' (1944 ಪ್ರಕಟನಾ) ಪ್ರಾರಂಭಾರಿ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಗಣಪತಿಲಿ ಸ್ತುತಿ ಅಶೆಂ ಆಸ್ಸ.

ಚೌತಿ ದೇವಾಕ

ವಂದನ ಗಣಪತಿಕ । ವಿಘ್ನೇಶಾಕ ॥ ವಂದನ ॥ ಮಿಂದ್ರಾರಿ ಬೈಸೂನ್, ಯೆವಚ್ಯಾ ದೇವಾಕ । ಕರತ್ಹಾಂವ ತಾಕ್ಕಾ ನಮನ ॥ ವಂದನ ॥ ಸುತ್ತು ಪೊಟ್ಟಾಕ ಸರ್ಪಾಚೊ ದಾರು । ಪಾಶಾಂಕುಶ ಧಾರಿಕ ॥ ವಂದನ ॥ ಗೌರೀ ಪುತ್ತಾಕ । ಚೌತಿ ದೇವಾಕ । ನಂದನ ಗಣಪಾಕ ॥ ಬಹುಪರಿಪೀಡನ ಶಮನ ಕರಚೊ ದೇವು । ನಮನ ಗಣೇಶಾಕ ॥ ವಂದನ ॥

ಇಷ್ಟ ದೇವಾನ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲೆ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ ಕವನಾಕ್ಕಚೆ ಮೆಚ್ಚುನು ಅನುಗ್ರಹ ಕೊರ್ನುಂ ಆಸ್ಸುಕಾ. ಕಸ್ಸಲೆಂಯಿ ವಿಘ್ನ ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಪನ್ನಾಸ ವರ್ಷಂ ಲಾಗೂನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಅಭಿನಯು, ಸಂಗೀತ ಆನಿ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವ ಅವಿರತ ಜಾವ್ನು ಕರನು, ಕರನೂಯಿ ಸಲ್ಪಾನಿ ತೊ ಬಾವಡೊ. ಆತ್ತಾಂ 74 ವರ್ಷಂ ಪ್ರಾಯೇರಿಯಿ ತಾಣೆ 24 ವರ್ಷಂ ಪ್ರಾಯೇಚೊ ಯುವಕುಸೊ ಅಮಿತೋತ್ಸಾಹಾರಿ ಕಾಮ ಕರತ್ಸಚೆ ಆಸ್ತನಾ ತಾಗ್ಗೆಲೊ

ಕೊಂಕಣಿ ವಯ್ಲೊ ಅಭಿಮಾನು ಕಿತ್ತುಲೊ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ ಮ್ಹಣು ದಿಸ್ತಾ. ದೇವಾಲೊ ಅನುಗ್ರಹು ಆನಿ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೊ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಿಲೊ ತೊ ಶತಾಯು ಜಾವ್ಚೊ ಮ್ಹಣು ಆಮ್ಗೆಲಿ ಶುಭೇಚ್ಛಾ.

------

6. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುಸುಮ°

ಬಾಳೊ ಮಾಮು ಜನ್ಮತ: ಕವಿ. ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಮಾತೋಶ್ರೀ ರತ್ನಿಮಾಂಯ್ಕೆಕ ಶೋಭಾನೆ ಪದ, ಆಜ್ಜೊ ದಿವಂಗತ ಪುಂಡಲಿಕ ಬಾಳಿಗಾಲಿ° ಸುಂದರ ಆಶು ಕವನ°, ಬೊಳಂತೂರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭೂಲೆ 'ಚಂದ್ರಹಾಸ' ಆನಿ ಕುಂಬಳೆ ನರಸಿಂಹ ನಾಯ್ಕಾಲೆ 'ಸಾವಿತ್ರಿ' ನಾಟಕಾಂಚೆ° ಪದ° ಕಂಠ ಪಾಠ ಆಸಿಲಿ°. ತಶೆ° ಜಾವ್ನು ತೀಣೆ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಕ ಸಾನು ಚೆಲ್ಲೊ ಆಸ್ತನಾಚೆ ತಿಕ್ಕಾ ಗೊತ್ತಾಸಿಲೆ° ಸರ್ವಯಿ ಶಿಕಯಿಲೆ°. ತಿಗ್ಗೆಲೆ ಹ್ಯಾ ಪ್ರೇರೇಪಣೇರಿ ತಾಣೆ ಕವಿತೆಂತು° ಅಭಿರುಚಿ ಘೇವ್ನು ಮುಕಾರ್ಸೂನು ತೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೊ ನಾಂವಾದಿಕ ಕವಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಗ್ಗೆಲಿಂಚೆ ಸ್ವಂತ ಕವನ° ಭಾವಗೀತ° ಆನಿ ಭಕ್ತಿ ಗೀತ° ತಾಣೆ ರಚನ ಕೆಲ್ಲಿ° ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ದುಸ್ರೆ ಭಾಷೆಚೆ ಕವಿಂಗೆಲ್ಯೊ ಕೃತ್ಯೋಯಿ ಕೊಂಕಣಿಂತು° ತರ್ಜುಮಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ. ಆಮಿ ಆತ್ತ° ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಥೊಡೆ ಕೃತಿಂಚೆ° ಪರಿಚಯ ಕರನು ಘೇವ್ಯಾ°. ಸರ್ವ ಪ್ರಥಮ ಜಾವ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತೀಕ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಚಿ ಆಮಿ ಅವಲೋಕನ ಪ್ರಾರಂಭ ಕರಯಾ°

1. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ದೀ ಮಾತಾ ಸರಸ್ವತಿ । ಸರ್ವಾಂಕ ಆಮ್ಕಾ° ಸುಮತಿ ।
ಕೊಂಕಣಿ ವೃಂದಾಕ । ಸುಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿ ॥ ಪಲ್ಲ ॥
ಘರ ಘರ ಮಂಗಲ ತೂ° ದಯಕರಿ ।
ಸುರುಚಿರ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಶಾಶ್ವತಕರಿ ॥
ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವಿ ಮಾಗತಾಂತಿ ಶುಭಕರಿ ॥ ೧ ॥
ಏಕ ಮತ ಆಮಚ್ಯಾಂತು° ಘಾಡುನು ಯೆವ್ಚೊ ।
ಏಕತಾ ಸಗಳ್ಯಾನ ದಿಸ್ಸೂನು ಯೆವ್ಚೊ ।
ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ ತೀ ಉದ್ಧಾರ ಜಾವ್ಚೊ ।
ದೇಶಾಚೆ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಂತ್ ಸ್ಥಾನ ಘೆವ್ಚೊ ॥

ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಆಜಿಕಯಿ ಸಭಾಸಮಾರಂಭಾಂಚೆ ಆರಂಭಾರಿ ಹೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಉದ್ಧಾರಾ ಖಾತಿರ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಹೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಭಾಷೆ ಬದ್ದಲ್ ಬಾಳೊಮಾಮ್ಮಾಲಿ ಖಂತಿ ಕಸ್ಸಲಿ ಮ್ಹಣು ಹೃದಯಂಗಮ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಕಟ ಕರತಾ.

------

2. ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ ॥ ಪಲ್ಲ ॥
ಪ್ರಾಕೃತಾಂತೂನ್ ಉಬ್ಜಲಿ
ಭಾರ್ಗವಾನ ನಿರ್ಮಿಲಿ
ರಾಜಾಲಾಶ್ರಯು ನಾತ್ತಿಲೆಂಯಿ
ಶ್ರೀಮಂತ ಉರಲಿ ತಿಚೆ ಧ್ವನಿ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ತೀ
ಸತ್ವಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿ ತೀ
ಸಹಿಸೂನು ಸಹಸ್ರ ಆಘಾತ
ಜೀವಾನ ಉರಲ್ಯಾ ಆಜಿಯಿ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಕುಡುಬಿ, ಖಾರ್ವಿ ಲೋಕಾಂಲಿ
ಸಾರಸ್ವತ, ಕ್ರೈಸ್ತಾಂಲಿ
ನವಾಯತ ಮುಸ್ಲಿಮಾಂಲಿ
ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಚಾರಿ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಬಲ ತೀ
ಗೊಂಯಾಂತ್ ರಾಜ್ಯ ಭಾಸ ತೀ
'ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಸ' ಮಾನ್ಯತಾ
ಮೆಳ್ಳಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಸ ತೀ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

'ದೇವ ಭಾಷಾ' ಮ್ಹಣತಾತಿ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಪಂಕ್ತಿಕ ಮೆಳ್ಳಲಿ
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಕಾಸ ಕರನು
ತಿಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾಕ ಪಾವಯಾತಿ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಹೋಡಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

------

3. ಆಮ್ಚಿ ಆವ್ಮೆ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ ಅತಿ ಪುರಾತನಿ
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಪಯಸ್ವಿನಿ
ಚಾರಿ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಹೊಳಚಿ ವಾಹಿನಿ
ಆಮ್ಚಿ ಆವ್ಮೆ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಿತ ಬರಪ ಕೊಂಕಣಿ
ವ್ಯಾಕರಣ ಬೀ ಕೊಂಕಣಿ
ಜ್ಞಾನ ದೇವಾಚೆ ಅಮರ ಕೃತಿ
'ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ' ತೀ ಕೊಂಕಣಿ
ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲೀಮ್, ಕ್ರೈಸ್ತ ಬಾಂಧವಾಂಲಿ
ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ

ಪ್ರಾಕೃತಾಂತೂನ್ ಉಬ್ಜಲಿ ತೀ
ಮಧುರ ಸುಂದರ ಕೊಂಕಣಿ
ರಾಯಾಂಲಾಶ್ರಯು ನಾತ್ತಿಲೆಂಯಿ
ಶ್ರೀಮಂತ ಉರಲಿ ತಿಚೆ ಧ್ವನಿ
ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಷಯ
ಅಮರ ಆಮಗೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ

ವೀಸಾಂಕ್ ಮಿಕ್ಲೂನು ವ್ಯಾಕರಣ
ಪಂಚ್ವೀಸ ಶಬ್ದ ಕೋಶಾಂಚಿ ಗನಿ
ದೋನಿ ಸಹಸ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತ್ಯೋ
ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ
'ನಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಮ್ಹಣ್ತಲ್ಯಾಂಕ್
ಹೀಚಿ ಆಮಚಿ ಪ್ರತಿ ಧ್ವನಿ

ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತ್ ತೀ
ರಾಜ್ಯ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ
ಬೋಲಿ ನ್ಹಂಯ್ ಆಯ್ಯಾ ಮರಾಠಿಚಿ
ತೀ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೊಂಕಣಿ
ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿನ
ಮಾನ್ಯ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ

ರಾಜ್ಯ ಭಾಷಾ ಮಾನ್ಯತಾ ತಿಕಾ
ಅಜೂನ ತೀ ಕಿತ್ಯಾಕ ಯೇನಿ?
ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡ ಕಸ್ಲೆಂ ಹೆಂ
ಅಜೂನ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಮ್ಜನಿ
ಜಾಯ್ಯಾ ಜಾಗ್ರತ ಸ್ವರು ಉಬಾರಾ
ಏಕ ಕಂಠಾಚೆ ಧ್ವನಿ

ಹೀ° ದೋನಿ ಕವನಂಯಿ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಅನೇಕ ಗೀತಾ° ತಾಕುನು ವೆಂಚೂನು ಕಾಳ್ಯಾಂತಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವ್ನಾಸೂನು ತಾಂತುಂಯಿ ಬರಪೂರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ಸ, ತೀ ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾಸ ಆನಿ ಗೋಡಿ ಭಾಸ ಅಶೆ° ಮ್ಹಣು ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮ್ಯಾನ ಧೈರ್ಯಾರಿ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಾನ ಸಾಂಗ್ಲಾ°

4. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರು ಕರಿ

ಪ್ರಚಾರ ಕರೀರೇ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ತುಜಿ
ಆವಯಿ ಭಾಸ ತುಜಿ || ಪ್ರಚಾರ ||
ಗೋಡಿ ಗೋಡಿ ಭಾಸ ಖರೀ ಭೇಡ ಕರೂನಾಕಾ ।
ವ್ಯಯ್ಲ್ಯಾ ಪಂಕ್ತಿಚಿ ಚೋಯಿ ಊಣೆ ಸಮ್ಜುನಾಕಾ ।
ಜೋ ಸತ್ಯ ಸಮ್ಜತಾ ತೋ ಯಶ ಮೆಳ್ಳೈತಾ ।
ಚೊಯ್ಯಾತ್ತ ಪ್ರೇಮಾನ || ೧ ||
ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಸ್ತೋತ್ರ, ಗ್ರಂಥ ರಚಯ್ ಭಾಷೇನ ।
ಭಾಷೇಚೆ° ವಾಙ್ಮಯ ವಾಡ್ಡಯಿ ಪ್ರೇಮಾನ ।
ಮಾತೃಭಾಷೇಚೆ° ಧನ ಸ್ವರ್ಣ ಸಮಾನ ।
ಜಮ್ಮೆ ಹರ್ಷಾನ || ೨ ||

ಹಾಂಗಾ ತೊ ಸರ್ವಾಂಕಯಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರು ಕರಾ ಮ್ಹಣು ವಿನಂತಿ ಕರತಾ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ 'ಮಾತೃಭಾಷಚೆ° ಧನ ಸ್ವರ್ಣ ಸಮಾನ ಜಮ್ಮೆ ಹರ್ಷಾನ' ಮ್ಹಣು ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿಕ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ದಿತ್ತಾ. ಹೆ° ಕವನ ಪಳೈತಾನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊಚಿ ಭಾಸ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ ಸರ್ವಶಕ್ತ ಜಾವ್ನು ಆಸಿಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಸಯಿ ವ್ಹೋಯಿ ಮ್ಹಣು ನಿರ್ಭೀತಿರಿ ಸಾಂಗುಯೆತ.

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮ್ಯಾನ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಚೆ° ಗೀತೆ ರಾಮಾಯಣ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ ಅಶಿಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಹಾಚೆ° ಕೊಂಕಣಿನ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂಯಿ ಆಸ್ಸ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾವ್ನೂಯಿ ಖಂಡ ಕಾವ್ಯ ರಚನಾಯಿ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ.

ವರಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಾಲಿ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಾ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮ್ಯಾಲೆ ಗೀತಾ ಸಂಚಯಾಂತು (ಭಾಗ 2) ಆಮ್ಕಾ° ಅಶ್ಶಿ° ಪೊಳಾಚಾಕ ಮೆಳತಾ.

ಶಕುಂತಲಾಖ್ಯಾನ

ಧಾಟಿ: (ಯೇಕ ದಿವಸಿ° ದೋಗ ಭೈಣ್ಯೊ)

ಯೇಕ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯಾ ಮಧ್ಯೆ° । ಬಸ್ಲಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರು || ದೋಳೆ ಧಾಂಪುನ ಕರತಾ ತಪ ತೊ । ಪೂಜ್ಯ ಋಷಿ ಪುತ್ರು || ೧ || ಇಂದ್ರು ಧಾಡತಾ ಅಪ್ಸರಾ ಮಣಿ । ಮೇನಕಾ ರಾಣಿಕ || ನಾಟ್ಯ ನಾಂಚುನು ಕರತಾ ಖುಶಿ ತೀ । ಋಷಿ ಚೂಡಾಮಣಿಕ || ೨ || ಋಷಿ ಕೃಪೇನ ಜಾತಾತ್ತ ಗುರ್ಭಿಣಿ । ಅಪ್ಸರಾ ಮೇನಕಾ || ಯೇಕ

ಶುಭ ದಿವಸಾರಿ ಉಬ್ಜಲಿ । ಚೆಲ್ಲಿ ಯೇಕಿ ತಿಕಾ ॥ ೩ ॥ ಚೆರ್ಡಾ ಸೋಣ್ಣು ವತ್ತಾ ಮೇನಕಾ । ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಾ ಘರಿ° ॥ ಮೋರ ಪಕ್ಷ ರಾಕತಾತಿ ಚೆರ್ಡಾಕ । ನಂಯಿಚ್ಯಾ ತೀರಾರಿ ॥ ೪ ॥ ಯೇಕ ದಿವಸು ಕಣ್ವ ಋಷಿ ವರು । ಯೆತ್ತಾ ತ್ಯಾ ದಿಶಾನ ॥ ಚೋವ್ನು ಚೆರ್ಡಾಕ ವ್ಹರತಾ ಘರಾ ತೊ । ಪರಮ ತೋಶಾನ ॥ ೫ ॥ ಮೋರ ಪಕ್ಷ್ಯಾಂನಿ ರಾಕ್ಕಿಲೆ ಚೆರ್ಡಾಕ । ದಿತ್ತಾ ನಾಂವ ಋಷಿ ॥ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಾಪ್ಪುಸ ವರ ಶಕುಂತಲಾ । ಮೊಗಾಚಿ ರಾಶಿ ॥ ೬ ॥ ವಾಡಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಪರ್ಣಕುಟಿಂತು° । ಭರ್ಲಿ° ವರ್ಸ° ಸೋಳಾ ॥ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಾ ಚಂದ್ರಾ ಸಾರಕೆ° ಚಳ್ಳಿ ಷೋಡಶ ಕಲಾ ॥ ೭ ॥ ರಾಯು ದುಷ್ಯಂತ್ ಏಕ ದಿವಸು । ಮೃಗಯಾ ಆಕಾಂಕ್ಷ ॥ ಹರಿಣ ಧಾಂವ್ಡಾನು ಆಯ್ಯಿಲೆ ರಾಯಾಕ । ಮೆಳ್ಳಿ ಹರಿಣಾಕ್ಷಿ ॥ ೮ ॥ ದೋಳೆ ಬೆಟಲೆ ಹೃದಯುಲ್ಲಯಿಲ್ಲಿ° । ಪ್ರೇಮಾಚಿ ಭಾಷಾ ॥ ಲಗ್ನ ಗಾಂಧರ್ವ ಕರನು ರಾಯಾನ । ಪೂರ್ಕೆಲಿ ಆಶಾ ॥ ೯ ॥ ಪಂದ್ರಾ ದಿವಸ ರಾಬ್ಲೊ ರಾಯು । ಪರ್ಣ ಕುಟಿಚ್ಯಾ ಘರಿ° ॥ ಪ್ರೇಮ ಮುದ್ರಿಕಾ ದೀವ್ನು ಬಾಯ್ಲೇಕ । ಗೆಲ್ಲೊ ನಿಜ ನಗರಿ° ॥ ೧೦ ॥ ಧಾಚಿ ಹಪ್ತ್ಯಾನಿ ಆಪ್ಪೊನು ವ್ಹರತಾ° । ಭಾಸ ರಾಯಾಲಿ ॥ ಘೇವ್ನು ಬಸಲಿ ವಾಟ ರಾಕ್ಕೊನ । ಕಣ್ವ ಬಾಪ್ಪೂಸಲಿ ॥ ೧೧ ॥ ಚಾರಿ ಹಪ್ತ್ಯಾನಿ ಆಯ್ಲೊ ಬಾಪ್ಪುಸು । ಪೂಜ್ಯ ಕಣ್ವ ಋಷಿ ॥ ಧೂವ ಶಕುಂತಲೆಲಿ ಗೋಷ್ಟಿ ಆಯ್ಕುನು । ಜಾಲ್ಲಿ ತಾಕ್ಕಾ ಖುಶಿ ॥ ೧೨ ॥ ಮೆಗೆಲ ಬಾಪಯ್ಯ ಮೆಗೆಲಿ ಇಚ್ಛಾ । ಮಾನ ಕೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣು ನಾಂಚಲಿ ಹರಿಣಿ ಸಖ್ಯಾಂಕ ಘೇವ್ನು । ಪ್ರೇಮಗೀತ ಮ್ಹಣು ॥ ೧೩ ॥ ಹಪ್ತೆ ಆಟ ಸರಲೆ ಪೊಟ್ಯಾಕ । ಭರಲೊ ಮಾಸು ದೇಡು ॥ ದುವಾಳ್ಯಾ ಚಿಹ್ನ° ಉಬ್ಜಲಿಂಗೇ । ಸಖ್ಯಾಂಕ ತೋಷು ಹೋಡು ॥ ೧೪ ॥ ಯೇಕ ದಿವಸು ಋಷಿ ದೂರ್ವಾಸಾಲಿ । ಆಯ್ಲಿ ತ್ಹಂಯ ಸವಾರಿ ॥ ಘೋವಾಲೆ ಧ್ಯಾನಾನ ಬಶ್ಶಿಲೆ ದೇವಿನ । ಕರನಿ ತಯ್ಯಾರಿ ॥ ೧೫ ॥ ಜಾವ್ನು ಅವಮಾನ ಆಯ್ಲೊ ಕ್ರೋಧು ದಿಲ್ಲೊ ಶಾಪು ಋಷೀನ ॥ ತುಗ್ಗೆಲೊ ಘೋವು ವಿಸೊರೊ ತುಕ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಭಾಷೇನ ॥ ೧೬ ॥ ಘೋವಾಗೇರಿ ಒಚ್ಚೊ ದಿವಸು ಉದೆಲೊ ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಘರಿ ॥ ದುಃಖ ಭರಲೆ° ಅಶ್ರು ವ್ಹೊಳ್ಯೋ । ಆಶ್ರಮಾಂತು° ಭ್ಯರಿ ॥ ೧೭ ॥ ಪಕ್ಷ್ಯೋ ರಳ್ಯೋ ಚಿತ್ಲ° ರಳ್ಳಿ° । ವಾಲ್ಯೋ ಬಾವಲ್ಯೋ ವನಾಂತ್ ॥ ಸಖಿ ಪ್ರಿಯಂವದಾ, ಅನುಸೂಯಾದಿಕಾಂಕ । ಭರಲೆ° ದುಃಖ ಮನಾಂತ್ ॥ ೧೮ ॥ ಕಣ್ವ ಬಾಬಾನ ದಿಲ್ಲೊ ಉಪದೇಶ । ಸಾಂಗ್ಲಿ° ಉತ್ರ° ಚಾರಿ ॥ ಧೂವೇ ಬರೋಬರ ಧಾಳ್ಳಿ ಗೌತಮಿಕ । ಬಳಯಿಲ್ಲಿ° ದೋಣಿರಿ ॥ ೧೯ ॥ ಋಷಿಲ್ಯಾ ಶಾಪಾಕ ಆಯ್ಲೆ° ಬಲ ತ್ಹಂಯ । ಪಳ್ಳಿ ರಾಯಾಲಿ ಮುದ್ದಿ ॥ ಗಿಳ್ಳಿ ಝುಳ್ಯ್ಯಾನ ಸುವರ್ಣ ಅಂಗೂಟಿ । ಕಳ್ಳಿ ನಾ ಸುದ್ದಿ ॥ ೨೦ ॥ ದೋಣಿ ಪಾವ್ಲಿ ರಾಯಾಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ । ದೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ° ಘರಾ ॥ ರಾಜ ಗೃಹ ಸುಶೋಭಿತಾಶ್ಶಿಲೆ° । ಸುವರ್ಣ ಖಚಿತ ದ್ವಾರಾ ॥ ೨೧ ॥ ರಾಯು ಬಶ್ಶಿಲೊ ಆಸನಾಚೆರಿ । ಸುತ್ತು ಪರಿವಾರ ಘೇವ್ನು ॥ ಚೋದ್ಯ ಪಾವ್ಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಗದ । ಮುನಿ ಕನ್ಯೇಕ ಚೋವ್ನು ॥ ೨೨ ॥ ಆಯ್ಯಿಲೆ ಆತಿಥಿಂಕ ಆಸನ ದೀವ್ನು । ಕುಶಲ ನಿಮ್ಗಿಲೆ° ರಾಯಾನ ॥ ರಾಯಾಲಿ ವರ್ತನ ಚೋವ್ನು ಕಾಂಪಲಿ । ಸತಿ ತೀ ಭಯಾನ ॥ ೨೩ ॥ ಮುನಿಕುಮಾರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಹಕೀಕತ । ಆಶ್ರಮಾಂತು° ಚಲ್ಲಲಿ ॥ ಭೇಟಿಕ ಆಯ್ಯಿಲೆ ರಾಯಾನ ಕನ್ಯೇಲಿ । ಪ್ರೀತಿ ಜೊಳ್ಳೇಲಿ ॥ ೨೪ ॥ ರಾಯಾಲೆ ತೊಂಡಾರಿ ದಿಸ್ಲೆ° ವಿಸ್ಮಯ । ಬೊಟ ನಾಂಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲೆ° ॥ ಜಾಣ ನ್ಹಂಯಿಮು ಹಾಂವ ಹೀ ಗೋಷ್ಟಿ । ಅಶೆ° ಚಿಂತನ ಕೆಲ್ಲೆ° ॥ ೨೫ ॥ ಮಾಫ ಕರಾ ಕಾಹಿ° ಚೂಕಿ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾ । ಗುರುಲ್ಯಾ ಆಜ್ಞೆಂತು° ॥ ಯಾದು ಯೆನಾ ಚೊಯ್ಯಿಲೊ ಹಿಕ್ಕಾ । ಮಗೆಲ್ಯಾ ನಜರೇಂತು° ॥ ೨೬ ॥ ಮ್ಹಳ್ಳೆ° ರಾಯಾಲೆ° ಉತ್ತರ ಆಯ್ಕುನು । ಕನ್ಯಾ ಬೆಹೋಶ ಪಡಲಿ ॥ ವರ ಶಕುಂತಲಾ ರಾಜಪತ್ನೀಕ । ದುರ್ದಶಾ ಘಡಲಿ ॥ ೨೭ ॥ ಸ್ಮೃತಿಂತು° ಆಯ್ಲಿ ಚಾರಿ ಕ್ಷಣಾಂನಿ । ಚೊಯ್ಲಿ ರಾಯಾಕ ದುಃಖಾನ ॥ ಮೃಗಯೇಕ ಆಯ್ಯಿಲಿ ಗೋಷ್ಟಿ ವಿಸರ್ಲೇತಿವೆ । ಕಸ್ಲೆ° ಅಪಶಕುನ ॥ ೨೮ ॥ ಹಾಂಗಾ ಚೊಯ್ಯಾ ಮುದ್ದಿ ಕೊಣಾಲಿ । ಸ್ವರ್ಣ ಅಕ್ಷರಾಂಚಿ ॥ ಮ್ಹಣು ವ್ಹೆಲ್ಲೊ ಹಾತು ಮುದ್ದೇಕ । ಯೆವ್ಚಿ ತೀ ಖಂಚಿ ॥ ೨೯

॥ ರಳ್ಳಿ ಬಾವಡಿ ದೊಳೆ ಸುಜ್ಜೋನು । ಬಾವ್ನ್° ತೊಂಡ ಚಿಂತೇನ ॥ ಹಾಸ್ಸೊ ರಾಯು ಓಶ್ಶಿ ಖರಿ ಮ್ಹಣು । ಕಾಣಿ ಗಾಂತೂನ ॥ ೩೦ ॥ ಚಲ್ಲೆ ಮುನಿವರ ಆಶ್ರಮಾ ಕಡೆ । ಗೌತಮೀ ಘೇವ್ನು ॥ ಚಲ್ಲೊ ರಾಯು ಅಂತಃಪುರಾಕ । ದರ್ಬಾರ ದೀವ್ನು ॥ ೩೧ ॥ ಉರಲಿ ಕನ್ಯಾ ತೀ ಶಕುಂತಲಾ । ಅರಕ್ಷಾ ಸ್ಥಿತಿಂತು° ॥ ಉಟುನು ಗೆಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನಾಶ್ರಯಾಕ । ಘೋರ ಅಡವಿಂತು° ॥ ೩೨ ॥ ಕಾಂಟೆ ಮಸ್ತುನ್ ವಾಲ್ಯೋ ದಾಂಟ್ಟುನ್ । ಫಿರಲಿ ದಣ್ಣಲಿ ಸತಿ ॥ ಆವ್ಸು ಮೇನಕಾ ಯೇವ್ನು ಭೂಂಯ್ಚೆರಿ । ಚೊಯ್ಲಿ ಧೂವೇಲಿ ಗತಿ ॥ ೩೩ ॥ ಬೆಹೋಶ್ ಪಡಿಲ್ಯಾ ಗರ್ಭವತಿಕ । ವ್ಹೆಲ್ಲಿ ಆವ್ಸೂನ ಘರಾ ॥ ವಾರೆ° ಘಾಲ್ನು ಉಪಚಾರು ಕೆಲ್ಲೊ । ಉಗಡ್ಲಿ° ನಯ್ನು° ದ್ವಾರಾ ॥ ೩೪ ॥ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಕಾಣಿ ರಾನ್ನಾಂತು° ಚಲ್ಲೆಲಿ । ಮೇನಕಾ ರಾಣಿನ ॥ ಹಾಂಗಾ ರಾಬ ತೂ° ರಾಕ್ತಾ° ಮ್ಹಳ್ಳೆ° ತೀಣೆ । ದೀನ ವಾಣಿನ ॥ ೩೫ ॥ ಉಟುನು ಧಾಂವ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಘರ ಸೋಣ್ಣು । ರಕ್ಷಾ ಉಲ್ಲಂಘನ ॥ "ಮೆಗೆಲಿ ರಕ್ಷಾ ಹಾಂವ ಕರತಾಂ" ಹೆ° । ಶಪಥ ಘೇವೂನ ॥ ೩೬ ॥ ಸ್ವರ್ಗ ಸೋಣ್ಣು ಆಯ್ಲಿ ಭುಂಯ್ಚೇರಿ । ಫಿರಲಿ ವನ° ವನ° ದುಸರಿ ॥ ಮೆಳ್ಳೆ° ತಪೋವನ ನಂಯ್ಚೆ ತೀರಾರಿ । ರಾಬ್ಲಿ ತ್ಥಂಯ ನಾರಿ ॥ ೩೭ ॥ ಭರಲೆ ಮಾಸ ನವ್ವ ಪೊಟ್ಟಾಕ । ಆಯ್ಲೊ ಶುಭ ದಿವಸೇಕು ॥ ಚೊಯ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡು ಪೂತು ಶಕುಂತಲೆಲೊ । ಸರಲೊ ಆವ್ಸೂಲೊ ಶೋಕು ॥ ೩೮ ॥ ಅರಣ್ಯಾ ಮಧ್ಯೆ° ವಾಡ್ಲೆ° ಚೆರ್ಡು° । ಪರ್ಣಕುಟಿಚ್ಯಾ ಘರಿ° ॥ ಖೇಳು ಖೆಳತಲೆ° ಸಿಂಹಾ ಸಂಗಾತಿ । ಓಲ್ಲೆ° ಸಿಂಹಾಲಿ ಚಾರಿ ॥ ೩೯ ॥ ಶಾಪಾನ ಪಳ್ಳೆಲಿ ಮುದ್ದಿ ಮೆಳ್ಳಿ । ಕಳ್ಳಿ ಹಕೀಕತ ರಾಯಾಕ ॥ ಯಾದು ಆಯ್ಲೊ ಕಣ್ವ ಕನ್ಯೇಲೊ । ವಿಸೊರು ಜಾಲ್ಲೊ ಮಾಯಕ ॥ ೪೦ ॥ ದುಖು ಭರಲೆ° ಹ್ನದಯ ಕುಹರಾಂತ್ । ಅಶ್ರು ವ್ಹೊಳ್ಳ್ಯೊ ಭಾರಿ ॥ ರಾಣ್ಯೇಲೆ ಶೋಧಾಕ ಬಳಯ್ಲೆ ದೂತ । ಗೆಲ್ಲೆ ದಿಶಾನ ಚಾರಿ ॥ ೪೧ ॥ ಶಾಪ ಮುಕ್ತ ಜಾವಚೊ ದೀಸು । ಉದೆಲೊ ವದ್ಗಾರಿ ॥ ಇಂದ್ರಾಲ್ಯಾ ರಥಾರಿ ಬೈಸುನು ರಾಯು । ಆಯ್ಲೊ ತೀರಾರಿ ॥ ೪೨ ॥ ಧನುಷ್ಯ ಬಾಣ ಧರಿಲೊ ಚೆಲ್ಲೊ । ದಿಸ್ಲೊ ರಾಯಾಕ ತ್ಥಂಯಿ ॥ ವೀರ ಬಾಲಕು ಚೆಲ್ಲೊ ಆಪ್ಣ್ಯಾಲೊ । ರಾಯು ಜಾಣ ನ್ಹಂಯಿ ॥ ೪೩ ॥ ಬಾಪಯಿ ಪೂತ ಉಲಯ್ಲೆ ಉತ್ರೆ° । ತೀಕ್ಷ್ಣ ಭಾಷೇನ ॥ ಆವಯಿ ಶಕುಂತಲಾ ಆಯ್ಲಿ ಎದ್ರಾಕ । ಮುನಿ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಶಾನ ॥ ೪೪ ॥ ಮೆಳ್ಳಿ ರಾಯಾಕ ಓಳಕ ಬಾಯ್ಲೇಲಿ । ಅಶ್ರು ಭರಲೆ ದೊಳ್ಯಾಂತ ॥ "ಮಾಫ ಕರಿ ದೇವಿ ಸರ್ವ ಅಪರಾಧ" । ಮ್ಹಳ್ಳೆ° ತಾಳ್ಯಾಂತ ॥ ೪೫ ॥ ಶಾಪು ಖತಿಲೊ ಜಾಲ್ಲೊ ಅಂತ್ಯ । ಕ್ಷೇಮ ಮೆಳ್ಳೆ° ರಾಣ್ಯೇಕ ॥ ಘೋವು ಮೆಳ್ಳೊ ಕಣ್ವಾ ಕನ್ಯೇಕ । ಅಂತ್ಯ ಆಯ್ಲೆ° ಕಾಣ್ಯೇಕ ॥ ೪೬ ॥ ದೇವ ಜಮೆಲೆ ಕಣ್ವು ಆಯ್ಲೊ । ಶಕುಂತಲೇಲ್ಯಾ ವನಾಕ ॥ ಚೋವ್ನು ಹಕಿಕತ ಮೆಳ್ಳಿ ಶಾಂತಿ । ಮೇನಕೇಲ್ಯಾ ಮನಾಕ ॥ ೪೭ ॥ "ಚೆಲ್ಲೊ ಭರತು ಜೊಡತಲೊ ಕೀರ್ತಿ । ಭಾರಿ ನಾಂವಾಚಿ ॥ ವರ್ಷ ಭಾರತ ಜೊಡ್ತಲೆ° ಯಶನಿಧಿ । ಚಾರಿ ಗಾಂವಾಚಿ" ॥ ೪೮ ॥ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವರು ದೀವ್ನು ಚಲ್ಲೆ ದೇವ । ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಾ ಘರಿ° ॥ ಬಾಯ್ಲ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಘೇವ್ನು ರಾಯು । ಗೆಲ್ಲೊ ನಿಜ ನಗರಿ° ॥ ೪೯ ॥ ಶಾಕುಂತಲೆಲೆ° ದಿವ್ಯ ಚರಿತ । ಕಾಳಿದಾಸಾಲಿ ಕೃತಿ ॥ ವಾಸುದೇವಾನ ರಚೆಲೆ° ಹೆ° ಕವನ । ತಾಜ್ಜಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರತಿ ॥ ೫೦ ॥

ಕಾಣಿ ಸಾನಿ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗ್ಣ್ಯಾರಿಯಿ ಬಾಯ್ಲ ಮನುಷ್ಯಾಂನಿ ಬಾಯಿಪಾಠ ಕರನು ಸಾಂಗ್ಚೆತಶೆ° ಆಸ್ಸ.

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲೆ ಅನೇಕ ರಚನೆಂತು ಆನಿ ಥೊಡಿಂ ಹಾಂಗಾ ವೆಂಚುನು ದಿಲ್ಲಾಂಶಿಂತಿ. ಹ್ಯಾ ಗಿತೆಂಚೆಂ ಆಸ್ವಾದ ತುಮಿಂಚಿ ಘೆಯ್ಯಾ

ಮ್ಹಾರು ಕ್ಕೋಣ?

(ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಲೆ 'ಹೊಲೆಯನಾರು' ಕೃತಿಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಸರಳಾನುವಾದು)

ಮ್ಹಾರು ಕೋಣ ಗಾಂವ್ಚೆ ಭಾಯ್ರ ಆಸ್ಚೊರೇ ಮ್ಹಾರು?
ಜಾತೀನ ನ್ಹಯಿ ಗುಣಾನ ಜಾತ್ತಾರೇ ಮ್ಹಾರು || ಪಲ್ಲ ||

ದೊಗ್ಗಾನುಲ್ಲೊಚೊ ಗುಟ್ಟು ಚೋರ್ನು ಆಯ್ಕುಚೊ ಮ್ಹಾರು
ಬಾಯ್ಲ ಬಾಮ್ಣಾಂಕ್ ವೆಗಳಿಂ ಕರಚೊ ತೊ ಮ್ಹಾರು
ಚಾಡಿ ಉಲ್ಲೋನು ಭೇದು ಕರತಾ ಕೋಣ ತೊ ಮ್ಹಾರು
ಸುಕ್ಕ್ಯಾ ಪರಡೀನ ವೇಳು ಕಾಡ್ತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೧ ||

ತೊಂಡೆನಾತ್ತಿಲ್ಯಾ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಂಕ್ ಪೀಡಾ ದಿತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ದೂದ ಪೀವ್ನು ಗಾಯ್ಕ ಭಸರಿ ಮಾರತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಘಾರಚ್ಯಾ ಅಕ್ಕುಳ್ಯಾ ಗೊರ್ವಾಂಕ್ ಖಾಣ ದಾಕಯ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಜೀವ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರನು ಜೀವನ ಕರಚೊ ಮ್ಹಾರು || ೨ ||

ಸೂರು ಪೀವ್ನು ರಾಜರಸ್ತ್ಯಾರಿ ಭೊಂವ್ತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ದುಡ್ಡುದವೊರ್ನು ಜುಗಾರು ಖೆಳ್ತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ರತ್ನಸೆ ಬಾಯ್ಲೇ ಲಾಗ್ಗಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಾವ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಹೆರಾಂಲೆಂ ಧನ, ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ಆಶಾ ಕರತಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೩ ||

ಸಾನ ಬುರಗ್ಯಾಂಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕಯ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಯುವಜನಾಂಕ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಶಿಕಯ್ತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಆಪ್ಣಾಲೆಂ ಜ್ಞಾನ ಹೆರಾಂಕ್ ಸಾಂಗನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಆಪ್ಣಾಕಯಿ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾಂಕ್ ಮಾನೆನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೪ ||

ಹೆರಾಂಲ್ಯಾ ಕಷ್ಟಾಂತುಂ ಸಂತೋಷು ಪಾವ್ತ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಪೀಡಿತಾಂ ಕುಣಿ ಕರಕರ ಪಾವ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಹೆರಾಂಲೊ ಹೊಗೊ ಚೊವ್ಚಾಕ ರಾಕ್ತ್ತಲೊ ತೊ ಮ್ಹಾರು
ಭುಕೆಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ಘಾಸು ದೀನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೫ ||

ಪೈಸೊ ಘೇವ್ನ್ ಅಡವಾ ಮ್ಹಾಲು ಪರತ್ ದೀನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಪೈಸೊ ಆಸೂನೂಯಿ ರೀಣ ಪಾವಯ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಆಶೇ ಉತ್ತರ ದೀವ್ನು ಭಾಸ ಚುಕ್ಕಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಮೋಸ ಕರತಾಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೬ ||

ಶುದ್ಧ ಆಪ್ಪಣ ಮ್ಹಣು ಹೆರಾಂಕ್ ಆಪ್ಪಣಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಮ್ಹಾರ ಮ್ಹಣು ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಆಪಯ್ತ್ತಲೊ ತೋಚಿ ಮ್ಹಾರು
ಆಪಣೂಚಿ ಉಚ್ಚು ಹೆರಾಂಕ್ ಹೀನ್ಯೆಸುಚೊ ಮ್ಹಾರು

ಸ್ಥಿ ಶಿರಾಶ್ಚಿಲ್ಯಾಂಕ್ ಉಬಾರ್ನಾಶಿಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೭ ||

ಧನ ಆಚರಣೆಂತ್ ಹಾಡ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಾಂವ' 'ಮೆಗೆಲಂ' ಅಶೆ ಬಡಬಡ್‌ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ರಾಂಲೆ ವಾಯ್ಟ್ಯಪಣ ಸಾರ್‍ನು ಸಾಂಗ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ರಾಂಲೆ ಗುಡಾಂಕ ದೊಳೆ ಧಾಂಪತಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೮ ||

ಷ್ಟ್ರ ಉನ್ನತಿ ಖಾತಿರ ಶ್ರಮು ಪಾವ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಾತ್ಳ ದೇಶಾಕ ದ್ರೋಹು ಆಟಯ್ತಲೊ ಮ್ಹಾರು
ವಾರ್ಥಾನ ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಿತ ವಿಸರತಲೊ ತೊ ಮ್ಹಾರು
ಷ್ಟ್ರ ಭಕ್ತಿ ಲೇಶ ನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೯ ||

ರ್ವಾಂತು ಹರಿಕ ಚೊಯ್ನಾತಿಲೊ ತೊ ಮ್ಹಾರು
ಹರಿಂತು ಸರ್ವ ಚೊಯ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ಲ್ಟ್ಯಾ ಪಾಪಾಕ ಅನುತಾಪು ಪಾವ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು
ವಕಿ ನಂದನಾಕ ಆಟಯ್ನಾತಿಲೊ ಮ್ಹಾರು || ೧೦ ||

ಕೊಂಕಣಿ ಅನುವಾದುಃ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳೊ

ಮಂಗಳೂರಕಾರಾಂಲಿ ಮಾಗಣಿ

ಾಗಃ ಮಿಶ್ರಕಾಫಿ] [ತಾಳಃ ದಾದರಾ

ರು ದ್ವಾರಕಾನಾಥಾಂಕ್
ರ ಬಾಗ್ಸೂನು ನಮವಿತಾಂತ್
ರದ ಹಸ್ತ ಮಾತ್ಯಾರ್ ದವರಾ' ಮ್ಹಣು
ರಣ ಕಮಲ ತಾಂಗೆಲಿಂ
ರಕಾಲ ದೊಳ್ಯಾಂ ಮುಕಾರಿ
ರ ಜಾವ್ನೋತಿ ಮ್ಹಣು ದೊನ್ನಿಯಿ
ರಜೊಡ್ಸುನು ಮಾಗತಾಂತಿ
ರದಾನ ದೀ ರಾಮದೇವಾ, ವೀರ ವಿಠಲಾ
ರ್ತ ಗಾಳಿ ಮಠಾಚೆಂ
ರ್ತಿನ ಆಡಳ್ತ, ಚೋವ್ನು ಕೀರ್ತಿ ಪರಂಪರಾ
ಡ್ಡಯಿಲೆ
ರ್ತವ್ಯ ಏಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ
ರ್ತಿ ಜಾಯ್ನಿ ಮ್ಹಣು

ಭರ್ತಿ ಕರುಂಕ ಲಾಗಲ್ಯಾತಿ
ಕೀರ್ತಿ ಪುಂಗವ ಯತಿ
ಆರ್ತಿಚೊ ಶಿಷ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರು
ಸಾಂಗ ಜಾವ್ನೊ ಕಾಮ
ಚಾಂಗ ರೀತೀರಿ ಮುಂಬಯ್ತುಂ
ಮಂಗಳಮಯ ರಾಮಮಂದಿರಾಂತುಂ
ವಿಂಗವಿಂಗಡ ಗಾಂವ್ಚೆ
ಸಂಘಾ ಶಿಷ್ಯ ಜಮವ್ನೋತಿ
ಮಂಗಲಾಪುರ ವಾಸಿ
ಮಂಗಳ ಮಾಗತಾತಿ
ಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿ ತೂಂ ರಾಕ
ಗುರು ಶಿಷ್ಯಾಂಕ

– ರಚನಾಃ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳೊ

6-2-1967 ಆಯ್ತಾರಾ ಮುಂಬಯ್ತು ಜಾಲೆಲ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠ ಶಿಷ್ಯ
ರಿಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭಾಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಶ ಹಾರ್‍ಯೆಸೂನು 'ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ' ಕೊಂಕಣಿ

ಘರ ಭರಚೆಂ

(ವ್ಹಾಡ್ಡಿಕೆಚೆ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯಾಂತುಂ ಚೆಲಿಯೇಕ ಬಾಮ್ಣಾ ತ್ಥಂಯ ಪೆಟೋನು ದಿವ್ಚೆ ಸನ್ನಿವೇಶಾಚೆಂ ಏಕ–ಚಿತ್ರಣ ಹ್ಯಾ ಕವನಾಂತುಂ ವರ್ಣಿತ ಜಾಲ್ಲಾಂ. ಜನಕ ರಾಯಾನ ಸೀತೇಕ ಶ್ರೀ ರಾಮಾಕ ಧಾರಾದತ್ತ ಕರನು ಅಯೋಧ್ಯೇಕ ಬಳಯ್ತನಾ ಸಾಂಗಿಲೆ ಉಪದೇಶಾಚೊ, ಕಣ್ವ ಮಹರ್ಷಿನ ಶಕುಂತಲೇಕ ದುಶ್ಯಂತಾಲೆ ಆಸ್ತಾನಾಕ ಪೆಟೊಚೆ ಫುಡೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ಹಿತವಚನಾಚೊ ಉಡ್ಗಾಸು ಹೆಂ ವಾಚಿತಾನಾ ಯೆತ್ತಾ. ವಿ. ಸಿ. (ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ) ಲ್ಯಾ 'ಮನೆ ತುಂಬುವುದು' ಕವನಾಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪಾಂತರ)

ಆಮ್ಚೆ ಘರಾ ಅಂಗಣಾಂತು° ಫುಲ್ಲಿಲೆ° ಫೂಲ ಏಕ
ತುಮ್ಚೆ° ಘರ ಪರಮಳೇಚ್ಯಾಕ ಹಾಳ್ಯಾ° ಆಮ್ಮಿ
ಘೆಯ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಚೆರ್ಡಾಕ ಆಮ್ಚಾ ಘರಾ ದಿವ್ಯಾಕ
ತುಮ್ಚೆ° ಘರ ಭರಚ್ಯಾಕ ಪಾವಯ್ತಾತಾಮ್ಮಿ

ನೀತಿ ಬಾಹಿರ ಕರ್ಮ°, ಮೋಸು, ವಂಚನ ನ್ಹೆಣ
ಅವಿಶ್ವಾಸಾಚಿ ಸಾವಳಿ ಚೊಯ್ಯಿಲಿ ನ್ಥಂಯಿ
ಕಷ್ಟ ಭೊಗ್ಗನಿ, ಚೋಯ್ನಿ ಮೊಗಾನ ವಾಡ್ಡಿಲಿ
ದಿತ್ತಾಂತ ತುಮ್ಕಾ° ರಾಕ್ಕಾ ಆನ್ನಿ ತುಮ್ಗೆಲಿ ಚೋಯಿ

ಕಠಿನತೇಚ್ಯಾ ಛಾಯೇಕ ಬಾವ್ನು ವಚ್ಚತ ಬಾವ್ನಿ
ಘನ ಹಿಮಾನ ದುಕ್ಕಯಿಲ್ಯಾ ಫುಲ್ಲಾ ಸಾರಖೆ°
ಸುಖಾಂತು° ದುಃಖಾಂತು°, ಸಂಸಾರ ಸಮರಾಂತು°
ತುಮಚ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ ರಾಬ್ಬಿ ಪೋರಿ ಆಮ್ಚಿ

ತುಮ್ಕಾ° ಹೀಣೆ ದಿವಚ್ಯಾ ದೂದ ಫಲಾ° ಗೊಡ್ಸಾಣಿ
ಕೆದನಾಹಿ° ಹಿಗ್ಗೆಲಿ ಚಾಲಿ ತುಮ್ಚೆ ಖಾತಿರಚಿ
ಆಮ್ಚೆ° ಕುಲಘರಾಂಕ ಭಾಯ್ರ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಆತ್ತ°
ತುಮ್ಚೆ° ಕುಲ ವಾಡ್ಡೋಚ್ಯಾಕ ರಾಬಲ್ಯಾ ಸಿದ್ಧ

ತುಗ್ಗೆಲೆ ಬಾಯ್ಲೇಕ ಘೇವ್ನು ರಾಬ ಸುಖಾನ ಚೆರ್ಡಾ
ತುಮ್ಗೆಲಿ ಸೂನ–ಸೋದರಿ ಘೆಯ್ಯಾ ಹಿಕ್ಕಾ
ಹಿಗೆಲ್ಯಾ ಸೌಜನ್ಯಾಂತು° ಕೀರ್ತಿ ತುಮ್ಗೆಲಿ ವಾಡ್ಡೊ
ಕುಲಶೀಲ ತುಮ್ಗೆಲೆ° ಪರಮಳೆವೊ ಭಾರೀ

ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಘರಾಕ ಆಜಿ, ಜಾಲ್ಲಿ ಭಾಯ್ರ ಚೆರ್ಡಾ
ಘೋವಾಲೆ° ಘರ ಆನಿ ಘರಚೆ° ಆನ್ನಿ ತುಗ್ಗೆಲಿ°
ಆನಾಮ್ಕಾ, ಭಾಂವ್ಡ, ಸಖ ಭಾಗ್ಯ ವಾಡೆಯ್ತಲಿ° ತಾನ್ನಿ

ತಾಂಗೆಲೆ ದೇವ ಮುಕಾರಿ ತುಕ್ಕಾ ದೇವ,

ರಾಬಾಮ್ಮಾ ದೋಳೆ ಪೂಶಿ, ರಾಬ ಚೆರ್ಡಾ ವತ್ತಾಂತಿ
ಆವ್ವೂನೋ ಬಾಪ್ಪುನೋ ಘೆಯ್ಯಾ ಹಿಕ್ಕಾ
ದೋನಿ ಘರಾಂಚೆ° ನಾಂವ ಖ್ಯಾತಿ ಉರಶ್ಶಿಕ್ಕರಿ
ಆಯುಷ್ಮಂತ ಜಾ ವ್ಹಚ ಪೋರಿ

ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪಾಂತರ: ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ

ರವೀಂದ್ರ ಗೀತ

ಭೀತಿ ನಾತ್ತಿಲೆ° ಮನ ನೀಟ ಧರ್ಲೆಲೆ° ಮಾತ್ತೆ°
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಶ್ಶಿಲೆ° ಜ್ಞಾನ ಕ್ಹಂಯಿ ಅಸ್ಸಕಿ
ಚಿತ್ತ ಸಂಕುಚಿತಾನ ಪ್ರಥ್ವಿ ಜಾಯ್ನಾಶಿ ಛಿದ್ರ
ಐಕ್ಯತಾ ಧೃಢ ಜಾವ್ನು ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸಕಿ
ಹೃದಯಾಂತರಾಳಾಂತೂನ್ ಉತ್ರಾ° ಸರ್ವ ಭರನು
ಯೆವ್ಚೆ° ವಾತಾವರಣ ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸಕಿ
ಕರ್ಮ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ನಿರ್ವಾದಿತ ಜಾವ್ನು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪೂರ್ಣತಾ ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸಕಿ
ವ್ಯರ್ಥ ಮೂಢ ವೃತ್ತಿ ವಾಟಧರ್ನಾತ್ತಿಲೊ
ಸ್ಪಷ್ಟಸುವಿಚಾರು ತೊ ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸಕಿ
ವಾಟ ತುಗ್ಗೆಲಿ ಧರ್ನು ನಿತ್ಯ ವಿಸ್ತೃತ ಚಿಂತಾ
ಕೃತ್ಯ ಕರಚೆ° ಮನ ಕ್ಹಂಯ ಆಸ್ಸಕಿ
ತಸ್ಸಲ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಾಂತು° ಮೆಜೆ° ರಾಷ್ಟ್ರ
ಜಾವ್ನೊ ಜಾಗೃತ ಕೃಪಾ ಕರಿ ಮೆಜೆ ಬಾಪಾ

ಅನುವಾದು: ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳೊ

Translation of WHERE THE MIND IS WITHOUT FEAR)

ದುಃಖಾಶ್ರು

ಅಸ್ಲೊ ಅನುಪಮ ತೇಜು
ಹ್ಯಾ ಪೂರ್ವಿ° ಹಾಂವ ಚೋಯ್ನಿ
ಕಾಶೀಮಠಾಧಿಪತಿ ಸುಕೃತೇಂದ್ರ ಯತಿವರಾ || ಪಲ್ಲ ||

ಪೂರ್ವಶ್ರಮಾ ನಾಂವ ಗಿರಿವೆಂಕಟೇಶಾಲೆ°
ದೀಕ್ಷೆ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಗುರು ವರದೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ
ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರು ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಂತು°
ವಿದ್ಯಾಧ್ಯಯನ ಚಲ್ಲೆ° ತಿರುಮಲಾಲಕಿಂತು° || ೧ ||

ಮುಂಬಯಿ ನಗರಿಂತು° ಗುರುವರ್ಯ ವರದೇಂದ್ರ
ನಾರಾಯಣಾಲೆ° ವರ ಪದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾವ್ಲೆ
ಆಟರಾ ವರಸ ಪ್ರಾಯ ಶಿಷ್ಯ ಸುಕೃತೇಂದ್ರಾಂಕ
ವರ ಮಠಾ ಆಡಳ್ತ ನಿಯಮಾನ ಚೊಯ್ಲೆ || ೨ ||

ಲೆಕನಾತ್ತಿಲೆ ಮಠ ಲೆಕನಾತ್ತಿಲಿ° ದೆವ್ವ°
ಚೂಕಿನಾತ್ತಿಲೆ° ತ್ವರಿತ ಜಾಲ್ಲಿ° ಉದ್ಧಾರ
ಅಸ್ಲೊ ಶ್ರಮು ಅಸ್ಲೊ ಕ್ರಮು ನೆಣ ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಪೂರ್ವಿ°
ಧನ್ಯ ಗುರು ಸುಕೃತೇಂದ್ರ ನಾಂವ ಅನ್ವರ್ಥ || ೩ ||

ಮೂಲಿಕಾಪುರವಾಸ ನರಸಿಂಹ ಸನ್ನಿಧಿರಿ
ಶಿಷ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಣ ತೆ° ಸಾಂಗ ಕೆಲ್ಲೆ°
ಕೊಚ್ಚಿರಾಯಾ ತರ್ಪೇನ ಆದರಾತಿಥ್ಯ ಘೇವ್ನು
ತಿರುಮಲ ದೇವಸ್ವ ಆಡಳ್ತ ಘೆತ್ಲೆ° || ೪ ||

ತೇಜ ಭಾಸ್ಕರ ಯೋಗಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಅಂತರ್ಧಾನ
ಪ್ರಾಯ ಸಾನೀ ಭರಿಲೆ° ವರಸ ತೇವನ
ವ್ಯಾಸ ರಘುಪತಿ ಪ್ರೀತ ಪಾವ್ಲೆ ಹರಿಪದ ವಿಧಿತ
ಜ್ಯೋತಿ ವಾಡ್ವಲಿ ಧರ್ಮ, ಆಮಿ ಭಾಗ್ಯಹೀನ || ೫ ||

ಹೊಡಿ ಆಶಾ ಮನಾಚಿ ಉರಲ್ಯಾ ತೀ ಅಪೂರ್ಣ
ಕಾಶೀಮಠ ಉದ್ಧಾರು ಜಾವಕಾ ತ್ವರಿತ
ಏಕಮನ್ಸಾನ ಆಮಿ ಸಿದ್ಧಿ ಕರಕಾ ಕಾಮ
ವಾಸುದೇವು ಯಶ ದಿತ್ತಲೊ ಸತ್ಯ || ೬ ||

[ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ (ಮೈನ್) ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಕಲಾಮಂಟಪಾಚೆ ಉದ್ಘಾಟನೆ ವೇಳಾರಿ ಮ್ಹಣ್ಣು ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ವ್ಯಯ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಲಂ ಪದ]

ಆದಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾಲೆ° 'ಭಜ ಗೋವಿಂದಮ್' ಹಾಚ್ಯೊ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅನುವಾದು ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಸಾಟ್ಟಿ ಶಾಂತಿ ಉಡ್ಗಾಸಾಕ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಆಸೂನು ತೊ ಹಾಂಗಾ ದಿಲ್ಲಾ. ಸರಳ ಸುಂದರ ಆನಿ ಮೂಲಶ್ಲೋಕಾ° ವರೀಚಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ° ಹೆ° ಭಾಷಾಂತರ ಕಿತ್ಲೆ° ಸುಂದರ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣು ವಾಜ್ಜುನು ಪೊಳೊಯೇತ.

ಭಜಗೋವಿಂದಂ

೧

ಗೋವಿಂದಾಕ ಭಜ ಗೋವಿಂದಾಕ ಭಜ
ಗೋವಿಂದಾಕ ಭಜ ಮೂಢಮತೇ

'ಕಾಲು' ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸಮಜ್ಜ
ಡುಕ್ಯಾಂಜ್ಯರಣೀ ರಾಕ್ಕನಾ ತೆಂ || ಪಲ್ಲವಿ ||

೨

ಧನ ಸಂಚಯಾ–ತಾನಿ ಸೋಡಿ ತೂ° ಮೂಢ
ಸತ್ಯ ಕಿತೆ° ಸಮಜ್ಜ ಮನಾಂತು°
ಜೊಳ್ಳೆಲೆ° ಕಿತೆ° ಕಿ ತಾಂತ್ತೂಚಿ ತೂ°
ಪಾವ್ಕಾ ಸಂತೋಷು ಸಮಾಧಾನ

೩

ನಾರೀಲೆ° ಸ್ತನ ಭರ ನಾಭಿದೇಶು
ನಿಲ್ಲೂನು ಪಾವ್ನಾಕಾ ಮೋಹಾವೇಶು
ಹೆ ಚೋಯಿ ಬರಿಚೆ ಮಾಂಸವಿಕಾರ
ಹೆ° ಚಿಂತನ ಕರಿ ತೂ° ವ್ಯಯ್ರಿ ವ್ಯಯ್ರಿ

೪

ಕಮಲ ದಳಾಚೆ° ಉದಕ ಚಂಚಲ
ಜೀವನ ತಶೆಂಚ ನಶ್ವರ ಚಪಲ
ರೋಗ ರುಜಿನ ಮದ ಶೋಕ ಸಮೂಹ
ಭರಲ್ಯಾತಿ ಜಗಾಂತು° ಹೆ ಸರ್ವತ್ರ

೫

ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಬಲ ಆಸ್ಸೊ ಪರ್ಯಂತ
ತುಕ್ಕಾ ಮುತ್ತ್ವತಾತೀ ಪರಿವಾರ
ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಾನ ದೇಹ ಜರ್ಝರ ಜಾಯ್ತ
ಚೋವ್ನು ತುಕ್ಕಾ ತೆ ಜಾತ್ತೀತ ದೂರ

೬

ದೇಹಾಂತು° ಉಸ್ರು ಆಸ್ಸೊ ಮ್ಹಣುಸರಿ
ನಿಮ್ಗಿತಾತಿ ಸರ್ವ ಕ್ಷೇಮ ಕುಶಲರೇ
ಉಸ್ರು ದೇಹಾಂತು° ಸರಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ
ಬಾಯ್ಲೇಕಯಿ ಭಯ, ಲಾಗ್ಗಿ ಯೆನಾರೇ

೭

ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಂತು° ಖೆಳಾಸಕ್ತಿ
ಯೌವನಾಂತು° ಚೆಲಿಯಾಂಲಿ ಆಸಕ್ತಿ
ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಾಂತು° ಪಳೆ ಚಿಂತಾಸಕ್ತಿ
ಕೊಣಾಕಯಿ ನಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮಾಸಕ್ತಿ

೮

ಬಾಯ್ಲ ತೀ ಕೊಣ ಬಾಳ ತೆ° ಕೊಣ
ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಚೋಯಿ ಸಂಸಾರು
ಆಯ್ಲೊ ಕ್ಹಂಯತೂನು ಆನಿ ತೂ° ಕೊಣ
ಜಾವ್ನೊ ಬಂಧು ತುಕ್ಕಾ ಜಾಗೋರು

೯

ಸತ್ಸಂಗಾನ್ಸ ನಿಸ್ಸಂಗತ್ವ
ನಿಸ್ಸಂಗತ್ವಾನ್ ನಿರ್ಮೋಹತ್ವ
ನಿರ್ಮೋಹತ್ವಾನ್ ನಿಶ್ಚಲ ತತ್ವ
ನಿಶ್ಚಲ ತತ್ವಾನ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿ

೧೦

ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಾಂತ್ ಕ್ಹಂಯ ಕಾಮ ವಿಕಾರ?
ಆಟಲ್ಯಾರಿ ಉದಕ ಕ್ಹಂಯ ಸರೋವರ?
ಪೈಸೊ ಸರಲ್ಯಾರಿ ಕ್ಹಂಯ ಪರಿವಾರ?
ತತ್ವಜ್ಞಾಂಕ್ಸ ನಾ ಸಂಸಾರ

೧೧

ಸೋಡಿ ಧನ ಜನ ಯೌವನ ಗರ್ವ
ಕಾಲಾನ ಕ್ಷಣ ಭಿತರಿ ನಿಪತಾತಿ ಸರ್ವ
ಮಾಯಾಮಯ ಹೆ° ಜಗ ತೂ° ಸಮಜ್ಜ
ಬ್ರಹ್ಮ ಪದತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಕ್ಸರಿ ನಿಜ

೧೨

ದಿವಸು ರಾತ್ರಿ, ಸಾಂಜ ಸಕಾಳಿ°
ಶಿಶಿರ ವಸಂತು ದುಸರಿ ಯೆತಾತಿ
ಕಾಲು ಸರತಾನಾ ಆಯು ಸರತಾ ಪಳೆ
ಸೋಡ್ನಾ ಜೀವು ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ

೧೩

ಬಾಯ್ಲ ವಿತ್ತಾಚಿ ಚಿಂತಾ ಕಿತ್ಯಾಕ?
ವಿಧಿ ಯೇಕಿ ಆಸ್ಸ, ಜಾಣ ತೂ° ಜಾ
ತ್ರಿಜಗಾಂತು° ಸಜ್ಜನ ಸಂಗ ತೇಂಚ್ ಏಕ
ಭವಸಾಗರ ತಾರಣ ಜಹಜ

೧೪

ಜಟಾಜೂಟ ಶಿರ, ಮುಂಡನ ಸರ್ವ

೧೫

ಗಲ್ಗಲೆಚೆ° ದೇಹ, ಓಕ್ಕಿಲೆ° ಬೊಡ

ಕಾವಿ ವಸ್ತ್ರಾಚೆ ಬಹುವಿಧ ವೇಷ
ಚೋವ್ನು ಚೊಯ್ನಾತಿಲೆ ವರಿ ಶೆ ಮೂರ್ಖ
ಪೊಟ ಭರುಂಕ್ ಬಾಂತಾತಿ ಬಹುವೇಷ

ದಾಂತು ಯೆಕ್ಕೂಯಿ ನಾತ್ತಿಲ್ಲೆಂ ತೊಂಡ
ಬೊಡ್ಡೊ ಧರ್ನು ಘೂವ್ನಾಸ್ಸ್ಯಾರಿಯಿ ತ್ರಾಸಾನ
ಆಶೇಚೆ ಘಾಟ ಸೋಣ್ಣಿ ಮನಾನ

೧೬

ಉಜ್ಜೊ ಎದ್ರಾಕ ವ್ರತ ಫಾಟೀಕ
ಮಂಡಿಕೊರಗೂನು ರಾತ್ರಿ ತೀ ಸರತ
ಕರತಲ ಭಿಕ್ಷಾ ಆಶ್ರಯಾಕ ವೃಕ್ಷು
ಆಸ್ಸೂನೂಯಿ ಸೋಣ್ಣಾ ಆಶಾಪಾಶು

೧೭

ಗಂಗಾ ಸಾಗರ ತೀರಾಕೊಚ್ಚೂನು
ಫಲ ಇತ್ತೆಂ ವ್ರತ ದಾನ ಕರೂನು?
ಜ್ಞಾನವಿಹೀನು ತೊ ಆಸ್ಸೆ ಕೊಣಹಿ
ಮುಕ್ತಿ ಮೆಳಶಿನಾ ಶತ ಜನ್ಮಾಂತೂಹಿಂ

೧೮

ದೇವ ಮಂದಿರ, ವೃಕ್ಷಾಂಚ್ಯಾಶ್ರಯ
ನೆಲಾರಿ ಶಯನ, ಅಜಿನ ಆಶನ
ಸರ್ವ ಪರಿಗ್ರಹ ಭೋಗ ತ್ಯಾಗಾನ
ಮೆಳಶಿನಾವೆ ಸುಖ ವೈರಾಗ್ಯಾನ?

೧೯

ಯೋಗಾಂತಾಸ್ಸುನುಯಿ ಭೊಗಾಂತಾಸ್ಸುನುಯಿ
ಸಂಗಾಂತಾಸ್ಸುನುಯಿ ನಿಸ್ಸಂಗಾಂತುಂಯಿ
ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದು ಕೊಣಕಿ ಪಾವತಾ
ಸುಖಿ ತೊ ನಿತ್ಯ ಸುಖ ತೆಂ ಜೋಡತಾ

೨೦

ಕಿಂಚಿತ್ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಸಮ್ಜೂನು
ಯೇಕ ಬಿಂದು ಗಂಗಾಜಲ ಪೀವ್ನು
ಮುರಾರಿಲಿ ಅರ್ಚನ ಕ್ಕೋಣ ಯೇಕ ಪಟ
ಕರತಾ, ತಾಕ್ಕಾ ನಾ ಮೃತ್ಯುಲ್ಯಾ ಗೋಷ್ಟಿ

೨೧

ಪುನರಪಿ ಜನನ ಪುನರಪಿ ಮರಣ
ಪುನರಪಿ ಜನನೀ ಪೊಟ್ಟಾಂತುಂ ಶಯನ
ಇಹ ಸಂಸಾರು ಬಹು ದುಸ್ತಾರು
ಮುರಾರಿ ಕರಿ ಕೃಪಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರು

೨೨

ರಸ್ಸ್ಯಾಚೆ ಪಿಂದ್ಕರ ಗೋದಡಿ ನ್ಹೆಸೂನು

ಪುಣ್ಯಾಪುಣ್ಯಾತೀತು ಮ್ಹಣೊನು
ಯೋಗಾಸಕ್ತಿಂತುಂ ಯೋಗಿ ತೊ ಉರತಾ
ಚೆರ್ಡುಂ, ವೇಡ್ಯಾ2 ಸಾರಖೆಂ ತೊ ದಿಸತಾ

೨೩

ತೂಂ ಕ್ಕೋಣ ಹಾಂವ ಕ್ಕೊಣ ಕ್ಹಂಯಿತಾನು
ಆಯ್ಲಿಂತಿ?
ಜನನೀ ಜನಕ ತೀಂ ಕ್ಕೋಣ ಮಾಕ್ಕಾ?
ಯೋಚನ ಕ್ಕರಿ ಹೊ ಲೋಕು ಆಸಾರ
ಸೋಡಿ ಸರ್ವ ಸ್ವಪ್ನಾಂಚೆ ವಿಚಾರ

೨೪

ತುಜ್ಜ್ಯಾಂತುಂ ಮೆಜ್ಜ್ಯಾಂತುಂ ಸರ್ವಾಯಿ ವಿಷ್ಣು
ರಾಗು- ಕಿತ್ಯಾಕ ಮೆಗೆ ಲಾಗ್ಗಿ ತುಕ್ಕಾ?
ಸರ್ವಾಂತುಂ ಸಮಚಿತ್ತ ತೆಂ ತೂಂ ಪಾವ್ಕಾ
ವಿಷ್ಣುತ್ವಾಚೆ ಆಶಾ ಆಸ್ಸ್ಯಾರಿ ತುಕ್ಕಾ

೨೫

ಶತ್ರು ಮಿತ್ರ ಸುತ ಬಂಧುಂ ಜವಳ
ಸಖ್ಯ ನಾಕ್ಕಾ ಶತ್ರುತ್ವ ನಾಕ್ಕಾ
ಸಗಳ್ಯಾನ ಭೇದಾಜ್ಞಾನ ತೆಂ ಸೋಡಕಾ
ಸಗಳ್ಯಾನ ಆತ್ಮಾಕ ತೂಂವೆಂ ಚೋವಕಾ

೨೬

ಕಾಮು, ಕ್ರೋಧು, ಲೋಭು, ಮೋಹು
ಸೋಣ್ನು ಸಮಜ್ಜ ತೂಂ ಕ್ಕೋಣ ಮ್ಹಣ್ನು
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪಾವ್ನಾತ್ತಿಲೆ ಮೂರ್ಖ
ಬಂಧನಾಂತುಂ ರೆಂಜ್ತೀತ ನರಕ

೨೭

ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ
ಪಠನ ಕ್ಕರಿ ತೂಂ ಹರಿ ನಾಂವ
ಸಜ್ಜನ ಸಂಗಾಂತುಂ ಮನ ದವ್ವರಿ
ದೀನ ಜನಾಂಕ ಉಪಕಾರು ಕ್ಕರಿ

೨೮

ದೇಹಾಚೊ ಭೋಗು ಸುಖ ಆಟಯ್ಯಾತಿ
ದೇಹ ರೋಗಾಕ ಬಲಿ ದಿತ್ತಾತಿ
ಜನ್ಮಲ್ಯಾಕ ಅಂತ್ಯಾರಿ ಮರಣ್ಣಾಚಿ ಶರಣ
ಜಾಣೂನುಯಿ ಕರತಾತಿ ಪಾಪಾಚರಣ

೩೦

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ
ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ ವಿವೇಕ ವಿಚಾರ
ಜಾಗೃತೆಂತು° ಅತಿ ಜಾಗೃತಾ ಘೇವ್ನು
ಜಪ ಸಮಾಧಿಕ ಲಾಗ ಧ್ಯಾನ್ಸ ದೀವ್ನು

೨೯

ಅರ್ಥಾನ ಅನರ್ಥು ಜಾತ್ತಾ ನಿತ್ಯ
ಸುಖ ತಾಜ್ಜೇನ ಕಾಹೀ° ನಾ ಹೆ° ಸತ್ಯ
ಪುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮಿತ್ತಂಯಿ ಸಿರಿಮಂತಾಕ ಭೀತಿ
ಲೋಕಾಂತು° ಸಗಳ್ಯಾನ ಹೀಚಿ ರೀತಿ

೩೧

ಗುರು ಚರಣಾಂಬುಜ ನಮ್ಗಲಲೊ ಭಕ್ತು
ಸಂಸಾರಾಂತೂನ್ ಜಾತ್ತಾ ಚಿರಮುಕ್ತು
ಇಂದ್ರಿಯ° ಮನ ಉರಲ್ಯಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾಂತು°
ಚೊಯ್ಯಿ ದೇವಾಕ್ ತೂ° ಹೃದಯಾಂತು°

ಓಂ ತತ್ ಸತ್

1. ಹೆ° ಯೇಕ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರ. ಮೃತ್ಯೂನ ತಾಂಡೂನು ಹೊರುಂಕ ಆಯ್ಯಿಲೆ ತೆನ್ನಾ ವ್ಯಾಕರಣ ನ್ಹಂಯವೆ° ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಾ ರಕ್ಷಣ ಮೆಳಶಿನಾ ಮ್ಹಣು ಹಾಜ್ಜೊ ನಿಗೂಢಾರ್ಥು.

2. ಓಶ್ಯಾ 3. ಕೋಪು.

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರ ಜಾವ್ನಾಸ್ತನಾ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಂತು ದೋನಿ ಪ್ರಮುಖ ಆನಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಘಟನಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾತಿ. ಏಕ–ಗೋಕರ್ಣ ಆನಿ ಕಾಶೀ ಮಠಾ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೆ° ಉಡಪಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ° ಅಪೂರ್ವ ಸಮಾಗಮ ಆನಿ ದೊನ್ನಿಚೆ° ಮೂಲ್ಕಿಂತು° ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥಾಂಲೊ ಶಿಷ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭು. ಪೈಲಿ ಘಟನಾ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಪತ್ರಿಕಾ ಆರಂಭ ಜಾವ್ಚೆ ದೋನಿ ವರಸಾ° ಪುಡೆ ಉಡಪಾಂತು° ಚಲ್ಲೆಲಿ.

ಭಾರೀ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಧರನು ರಾಬುನು ಗೆಲ್ಲಲೊ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠಾಧೀಶಾಂಲೊ ಸಮಾವೇಶು ಶ್ರೀಮತ್ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂತ ತೀರ್ಥಾಂಲೆ ಕಾರಕೀರ್ದಿರಿ ದುಸರಿ ಚಲ್ಲೊ. ಕಾಶೀ ಮಠು, ಗೋಕರ್ಣಮಠು ಆನಿ ಉಡ್ಪಾಚೆ ಅಷ್ಟ ಮಠಾಧಿಪತಿಂಲಿ ಮುಕಶ್ವಾಚಿ ಭೇಟಿ 1939ತು° ಉಡಪಾಂತು ಚಲ್ಲೆಲಿ. ತೆನ್ನಾ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಮಠಾಚೆ ಪೀಠಾ ವ್ಯಯ್ರಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ವಿರಾಜಮಾನ ಆಸಿಲೆ. ಹೊ ವಿಷಯು ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಬೊರೊನು 'ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ' ಚೊ ಪ್ರಕಾಶಕ ಸಂಸ್ಥೊ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾರಿ ಪ್ರಥಮ ಕಾಣಿಕ ಜಾವ್ನು 1–7–1965 ಕ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ವರ್ಯಾಂಲೆ ಪವಿತ್ರ ಚರಣಕಮಲಾಂಚೇರಿ ಅರ್ಪಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ°. 'ಅಪೂರ್ವ ಸಮಾವೇಶ' ನಾಂವಾಚೆ ತ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಟಣೆಂತು° ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಮಠ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠಾಂಚೊ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸು ಮಾತ್ರನ್ಹಂಯ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ

ತೀರ್ಥಾಂಲೆ ಪ್ರಯತ್ನಾನ ದುಸರಿ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಕೈವಲ್ಯ ಅಶೆಂ ತೀನಿ ಮಠಾಂಚೆ ಯತಿವರ್ಯಾಂಲೆ ಸಮಾವೇಶಾಚೆ ಪುತ್ತೂರ, ಉಡುಪಿ, ಮಂಗಳೂರ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಕಾಸರಗೋಡ, ಕಾಂಞಂಗಾಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂಚೆ ವಿವರ ಸಹಿತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ. ಹೊ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಮಾವೇಶು 1963 ಏಪ್ರಿಲ್ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತುಂ ಪ್ರಥಮ ಹಪ್ತ್ಯಾಂತುಂ ಚಲ್ಲಲೊ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತೂಚಿ ಪೈಲೆ ಪಟ ಗುರುತ್ರಯಾಂಲೆ ವರದ ಹಸ್ತಾನ ಪುತ್ತೂರ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ದೇವಳಾಚೊ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಮಾರಂಭು ಚಲ್ಲಲೊ.

ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಮಠ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಕೃತೀಂದ್ರ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂನಿ ಶಿಷ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಣ ಕರಚೊ ಸಮಾರುಂಭು ತಾ 24–5–1944 ತೇಸು ಮೂಲ್ಕಿಂತುಂ ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೇರಿ ಚಲ್ಲೊ. ತಾಜ್ಜೆ ವಿವರ ಚಿತ್ರಂ ಸಮೇತ 'ಸಾರಸ್ವತಾ' ಜ್ಯಾ 26–5–1944 ಜ್ಯಾ ಸಂಚಿಕೆಂತುಂ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ. ತ್ಯಾ ಸಂಚಿಕೇಚ್ಯೋ ಪ್ರತ್ಯೋ ಬೆಗ್ಗಿಂಚಿ ಖರ್ಚು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ನಿಮಿತ್ತ, ತೀ ಪ್ರತಿ ಮೆಳ್ನಾತಿಲೆ ಖಾತಿರ ಮಸ್ತ ಜನಾಂಕ ನಿರಾಶಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ಕರತಾಂ ತೀಂ ಚಿತ್ರಂ 'ಸಾರಸ್ವತಾ'ಕ ತೀನಿ ವರ್ಷಂ ಭರಚೆ ಕಾಲಾರಿ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಆಖೇರಿಚೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಂತುಂ (30–6–1944) 'ಮೆಗ್ಗೆಲಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಯತ್ರಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆ ವಿನೋದ ಲೇಖನಾ ಮುಖಾಂತ್ರ (ವಾಸು ನಾಂವಾನ ತೆಂ ಲೇಖನ ತಾಣೆ ಬರಯಿಲೆಂ) ಬರಯಿಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತೆಂ ಲೇಖನ ಸಚಿತ್ರ ಕರನು ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿ ದಿಲ್ಲೆಲಿ. 'ಸಾರಸ್ವತಾ'ಚೆ-ತೀ ಸಂಚಿಕಾಯಿ (ಜ್ಯಡ ಪ್ರತ್ಯೋ ಛಾಪುನಯಿ) ಬೆಗ್ಗಿಂಚಿ ಖಪಲಿ.

ವ್ಹಯ್ರಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಂತುಂ 'ಸಾರಸ್ವತ' ಪತ್ರಿಕೆಚೊ ಜನಪ್ರಿಯ ಲೇಖಕು ಉಡುಪಿ ಪ್ರಭಾಕರ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ ಮ್ಹಾಲಕು ಶ್ರೀ ಪ. ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭೂನ ರಚಯಿಲೆ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಮಠಾಚೊ ಶಿಷ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭು' ನಾವಾಚೆ ಕವನಾಂತುಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ತೆ.

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಗದ್ಯಾಚೆ ಶೈಲಿ ಪೊಳೊಚ್ಯಾಕ ತಾಣೆ ದೀಪಾವಳಿ ವಿಶೇಷಾಂಕಾಕ ಬರಯಿಲೆಂ ಏಕ ಅಗ್ರಲೇಖ ವೆಂಚೂನು ಹಾಂಗಾ ಸಕಲ ದಿಲ್ಲಾಂ.

ರಜತ ವರಸಾ ದಿಶಾನ

ರಜತೋತ್ಸವ ವರಸಾ (ಪಂಚ್ವೀಸಾ) ದಿಶಾನ ಶೀಘ್ರ ಗತಿನ ಪಾಯ ಕಾಡತಾ 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮಾಸಿಕ. ಯೆವ್ಚೆಂ ವರಸ (1991) ಪತ್ರಿಕೇಕ ರಜತೋತ್ಸವ ವರಸ. ಚೋವೀಸ ವರ್ಷಂ ಸಕಾಲಾರಿ ಪ್ರಕಟ ಜಾವ್ನು ಚಲ್ಲೆಲೆ ಪತ್ರಿಕೇನ ರುಪ್ಯಾ ಪರಬ (ರಜತತೋತ್ಸವು) ಆಡಂಭರಾನ ನ್ಹಂಯಿತರಿ ಸರಳ ರೀತೀನ ಪುಣಿ ಆಚರಣ ಕರಚಿ ನಾಕ್ಕಾವೆ?

ಜನವರಿ 1967 ಏಕ ತಾರೀಕೇಕ ಪತ್ರಿಕೇಚಿ ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕಾ ಭಾಯ್ರು ಆಯ್ಲಿಲಿ, ಆದ್ದಾ ಚೋವೀಸ ವರಸಾಂತು° ಏಕ ಮ್ಹೈನೋಯಿ ಏಕ ದೀಸು ವಿಳಂಬ ಜಾಯ್ನಾತಿಲೆ° ಕ್ಲಪ್ತ ಕಾಲಾರಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಭಾಯ್ರು ಹಾಳ್ಳೆಲೆ° ಆನಿ ಸೋಣ್ಣಾತಿಲೆ° ತೇವೀಸ ವರ್ಷಂಯಿ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರ ದೀಪಾವಳಿ ವಿಶೇಷಾಂಕ' ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ° ಹ್ಯಾ ಸಾನ ಪತ್ರಿಕೇನ ಕೆಲ್ಲಿ° ದೋನಿ ಹೋಡ ಕಾಮ°.

ತಮಸೋ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ–ಅರ್ಥಾತ್ 'ಕಾಳೋಕು ವಚ್ಚೂನು ಉಜ್ವಾಡು ಯೆವ್ವೊ' ಹೊ ದೀಪಾವಳಿಚೊ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಂದೇಶು. ಆದ್ದಾ ಚೋವೀಸ ವರಸಾಂತು° ಭೋ ಕಷ್ಟಾನ ಏಕ್ಕಾನ್ನೆಚಿ ಮುಕಾರಿ ತಾಂಡೂನು ಹಾಳ್ಳೆಲೆ, ವಿಶಾಲ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾಕ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಮುಖಪತ್ರಾ ಸಾರಖೆ° ಅಸ್ಸುಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಚೆ° ಭವಿಷ್ಯ ಸುಭದ್ರ ಆನಿ ಸುದೃಢ ಕರಚೆ° ಕಾಮ ಪಂಚ್ವೀಸಾ ವರಸಾಂತು° ಅವಶ್ಯ ಜಾವಕಾ.

ವರಸ ವರಸ ಪ್ರಕಟ ಜಾವ್ನು ಆಯ್ಲಿಲೆ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರ ದೀಪಾವಳಿ ವಿಶೇಷಾಂಕಾಚೆ° ರೂಪಯಿ ಆನಿಕಯಿ ಸುಂದರ ಸುಶೋಭಿತ ಜಾವ್ಚೆ ತಶೆ° ಕಾಹೀ° ಶಾಶ್ವತ ಯೋಜನಾ ರುಪ್ಪ್ಯಾ ಪರಬೇ ಭಿತರಿ ರೂಪಿತ ಜಾವ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಾಕ ಯೇವ್ಕಾ. ಹಾಕ್ಕಾ ಪತ್ರಿಕೇಚೆ ಸರ್ವ ಅಭಿಮಾನಿಂಲೊ ಹಾರ್ದಿಕ ಸಹಕಾರು ಅವಶ್ಯ ಜಾವ್ಕಾ. ತೊ ಮೆಳಚೆ ದಿಶಾನ ರಜತೋತ್ಸವ ವರಸ ಭ್ಹರಿ ಪ್ರಯತ್ನ° ಚಲಕಾತಿ.

ರಜ, ತಮ, ಸತ್ವ ಹ್ಯಾ ತ್ರಿಗುಣಾಂತು° ಪೈಲೆ ದೊನ್ನಿಚೇಂಚಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಆಜಿ ಸರ್ವತ್ರ ದಿಸತಾ ಶಿವಾಯಿ ಪ್ರಧಾನ ಗುಣು 'ಸತ್ವ' ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂತರ್ಧಾನ ಜಾಲ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ್ನೆಚಿ ಆಜಿ ಜಗತ್ತ್ಯಾ ಭ್ಹರಿ ಹಿಂಸೆಚೆ°, ಅಶಾಂತಿಚೆ° ಭೀಕರ ರುದ್ರ ನಾಟ್ಯ ಆಮಿ ಪಳಯ್ತಾಂತಿ. ಮಾಯಕ ಜಾಲ್ಲಿಲೆ 'ಸತ್ವ' ಅರ್ಥಾತ್ ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಾಚೆ° ಪುನರಾಗಮನ ಜಾಲ್ಲೆ ಶಿವಾಯಿ ಹಿಂಸಾ ಆನಿ ಅಶಾಂತಿ ದೂರ ಜಾವ್ಚಿ ನಾ. ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಯತ್ನಾನ 'ಸತ್ವಾ'ಕ ದುಸರಿ ಪ್ರಕಾಶಾಕ ಹಾಡಚೊ ನಿರ್ಧಾರು ದೀಪಾವಳಿಚೆ ಹ್ಯಾ ಪರ್ವ ಕಾಲಾರಿ ಆಮಿ ಘೇವಕಾ.

ಸಾನ ಕೀ ಹೋಡ ಕೀ ಮಟ್ಟಾರಿ ಆದ್ದಾ ತೇವೀಸ ವರಸಾಂತು° ಪ್ರಕಟ ಕರನು ಆಯ್ಲಿಲೆ ವರಿ ಹ್ಯಾ ಚೋವಿಸಾ ವರಸಾಂತೂಂಯಿ ಭೊ ಕಷ್ಟಾನ ಆಮಿ 'ದೀಪಾವಳಿ ವಿಶೇಷಾಂಕ' ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲಾ°. ತ್ಯಾ ಪ್ರಕಟಣೇಕ ಸಹಕಾರು ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಸರ್ವಾಂಲೊ, ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನು ಲೇಖಕ ವರ್ಗಾಚೊ ಆನಿ ಜ್ಯಾಹೀರಾತದಾರಾಂಲೊ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಹಾಯು ಆಮಿ ವಿಸೊರ್ಚೋ ನ್ಹಂಯ. ಛಾಪೂನು ಸಕಾಲಾರಿ ಸಂಚಿಕಾ ಭಾಯ್ರುಪಡಚೆ ತಶೆ° ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಮುದ್ರಾಕಾಂಕ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಸಿಬಂದಿ ವರ್ಗಾಕಯಿ ಆಮಿ ಅನನ್ಯ ಆಭಾರಿ.

ದಿಸಾಚೆ° ದರೋಡೊ, ಲೂಟಿ, ಖೂನಿ, ಅಪಹರಣ, ದಿಗ್ಬಂಧನ, ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿ ವ್ಯಯ್ರಿ ಅಮಾನುಷ ಅತ್ಯಾಚಾರು, ಅಪಘಾತ° ಇತ್ಯಾದಿ ಅವಾಂತರ° ನಿತ್ಯ ಘಡಿತ° ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಮನುಷ್ಯು ಯುಗಾಚೆ° ಅಂತ್ಯ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಯ್ಲೆ° ಕಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಭಯಾನ

ಆಂಗ ಕಾಂಪತಾ. ಅನಾಚಾರ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಪ್ಪೂಂಕ 'ಯದಾಯದಾಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ, ಆಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಂ' ಮ್ಹಳೆಲ್ಯಾ ನರಕಾಂತಕು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ್ನ್ಯಚಿ ದುಸರಿ ಭೂಂಯ್ಚೇರಿ ಅವತಾರು ಘೇವ್ನು ಯೆವ್ಚೆಂ ಪಡತಾ ಕಿ ಇತ್ತೆಂ ಕಿ?

ಶಾಶ್ವತ ಜಾವ್ನು ಹೀ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಚಲ್ಚೆ ಬದ್ದಲ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೋದ್ಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್' ನಾವಾರಿ ಏಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ರಚನ ಜಾಲ್ಲಾಂ. ಆರ್ಥಿಕ ಜಾವ್ನು ತೆಂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸುದೃಢ ಕರಚೆ ದಿಶಾನ ಕಾಹೀಂ ತರಿ ಶಾಶ್ವತ ರೂಪಾಚಿ ಯೋಜನಾ ರಜತೋತ್ಸವ ವರಸಾಂತುಂ ಜಾವಕಾ, ಚಿರಕಾಲ ಹೀ ಪತ್ರಿಕಾ ಉೂರಕಾ. ಸ್ವಭಾಷೇಚಿ ಆನಿ ಸ್ವಸಮಾಜಾಚಿ ನಿರಂತರ ಸೇವಾ ಪತ್ರಿಕೇ ಕಡಚ್ಯಾನ ಚಲಕಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ, ಜಾಹಿರಾತಾಂಚೇರಿ ಅವಲಂಬನ ಕರನಾಶಿಲೆಂಯಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಕರಚೆ ಶಕ್ತಿ ತಾಕ್ಕಾ ಯೇವಕಾ. 'ಹೀ ಪತ್ರಿಕಾ ಆಮ್ಗೆಲಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಭಿಮಾನು ದವೊರ್ನು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ, ದೆವಳಾನಿ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾಂನಿ ಏಕ ಸಾನ ಪ್ರಮಾಣಾಚೆಂ ಗೌರವ ಧನ ಪತ್ರಿಕೇಕ ಮಜೂರ ಕರಚೆಂ ಹೋಡ ಮನ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಹೆಂ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ ಆಸ್ಸ.

ನರಕಾಸುರಾಕ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ಸಂಹಾರ ಕರನು ಜನಾಂಲೆ ಸಂಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ಸ್ಮರಣ ಕರನು ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿ, ಆಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ಅಮಾಸೇಕ ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜಾ, ವಾಮನಾನ ಬಲಿಕ ಪಾತಾಳಾಕ ದೆಂವಯಿಲೆ ಉಡ್ಗಾಸಾಕ ಬಲಿಪಾಡ್ಯ, ಯಮದ್ವಿತೀಯಾ, ಗೋಪೂಜಾ, ಗೋವರ್ಧನ ಪೂಜಾ ದೀಪಾವಳಿ ಪರಬೇಚೆಂ ವಿವಿಧ ಅಂಗೆಂ ಜಾವ್ನು ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಚರಣ ಕರತಾತಿ. ಪಂಚ ಪರ್ವಾಂನಿ ಯುಕ್ತ ಹ್ಯಾ ಪರಬೇಕ 'ಪರಬಾಂಚಿ ರಾಣಿ' ಮ್ಹಣೂಯಿ ಸಂಬೋಧನ ಕರತಾತಿ. ಜಾತಿ ಕಾತಿ ಭೇದು ನಾತ್ತಿಲೆಂ ಸಂತೋಷಾನ ತೀ ಆಚರಣ ಕರಯಾಂ, ಕಾಳ್ಕಾ ದೀಸ ದೂರ ಜಾವ್ನು ಉಜ್ವಾಡು ಬೆಗ್ಗೀಚಿ ಯೆತ್ತಲೊ ಮ್ಹಣು ನಿರೀಕ್ಷಣ ಕರಯಾಂ.

ಸರ್ವಾಂಕ ಸನ್ಮಂಗಳ ಆಸ್ಸ ಜಾವ್ಕೊ! — ಸಂಪಾದಕು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಕಯಿ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಸೇವಾ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ ಆಸ್ಸ. 'ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹಕ್ಕಿದ ಹಾಡುಗಳು' 'ಗಾಂಧಿ ಗೀತ' ಹೀಂ ದೋನಿ ಪುಸ್ತಕಂ ಕವನ ಸಂಕಲನಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ್ಯಾರಿ 'ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಕಿರಿಯರ ಕಾಣಿಕೆ' ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕ ಆನಿ 'ಸ್ಕಂದನ ಸೋಲು', ಗೀತಾ ನಾಟಕ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ. 'ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ' ಆನಿ 'ಶ್ರೀವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯದ ಚರಿತ್ರೆ' ಹೀಂ ದೋನಿ ಪುಸ್ತಕ ದೋನಿ ದೆವಳಾಂಚಿ ಚರಿತ್ರ ಸಾಂಗತಾತಿ. 'ಬದರಿ ಕೇದಾರ್‌ನಾಥ ಯಾತ್ರಾನುಭವ' ಯಾತ್ರೇಚೊ ಅನುಭವು ಸಾಂಗ್ತಾ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ 'ಲೋಕವಂದ್ಯ ನೆಹರು' ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂಲೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ. 'ಭೂತದ ಕತೆಗಳು' ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಸ್ಥ ವಿಭಾಗ ಜಾವ್ನು ಬರಯಿಲ್ಯೊ ಭುತ್ತಾಚ್ಯೋ

ಕಾಣಿಯೋ ಅತ್ಯಂತ ರೋಚಕ ಜಾವ್ನು ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಚ್ಯೋ ಥೊಡ್ಯೋ ಕಾಣಿಯೋ ಹಾಂವೆಂ 'Dinner with Demon and other Ghost Stories' ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಶೀರ್ಷಿಕೇರಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಕ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯೋ.

ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಕನ್ನಡ ಕವನಾಂಚೊ ಸ್ವಾದು ಘೆತಾತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿ ತಾಣೆ ಮೈಸೂರ ಆನಿ ಬೆಂಗಳೂರ ಆಕಾಶವಾಣಿರಿ ಪ್ರಸಾರ ಕೆಲ್ಲೆಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಶ್ರೋತೃಪ್ರಿಯ ಸ್ವರಚಿತ ಕವನಂ ವೆಂಚೂನು ಹಾಂಗಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ನಾ ಕಂಡ ಮೈಸೂರು

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ
ಹೊನ್ನ ಕಳಸು ಕಂಡೆ
ಕನ್ನಡ ಹುಟ್ಟಿದ ತವರೂರು
ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ
ಝುಗ ಝುಗವೆನಿಸುವ
ಜಗವಂದ್ಯ ಜನಪ್ರೀತ ಮೈಸೂರು

ಚಂದದ ಚೆಲುವಿನ
ಅಂದದ ಅರಮನೆ
ಎಂದೂ ಮರೆಯದ ಘನನೋಟ
ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ
ಪಳಪಳ ಹೊಳೆಯುವ
ಕಲೆಯದು ಕಣ್ಣಿಂಗೆ ಸವಿಯೂಟ

ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟದ
ಪಟ್ಟಣ ಕಾಯುವ
ಗಟ್ಟಿಯ ದಿಂಡಾಳು ಬಲುಧೀರ
ನರನೊ ಅಸುರನೊ
ತಿಳಿಯದು ನನಗೀಗ
ಸೋಜಿಗವಿದೆ ರೂಪ ಆಕಾರ

ಸಿರಿಯಿಂದ ಮೆರೆದಿದ್ದ
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ
ಇದೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯ ಗುರುತಾಗಿ
ಟೀಪೂ ಹೈದರ್
ಆಳಿದ ಮಹಿಮೆಯ
ಸಾರುತ್ತ ಜಗಕೆ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿ

ತರ ತರ ಬಣ್ಣದ
ಕಾರಂಜಿ ಏಳುವ
ವೃಂದಾವನ ಸ್ವರ್ಗಉದ್ಯಾನ
ಕನಸೊ ನೆನಸೊ
ಅರಿಯೆನು ಇಂದಿಗೂ
ನೆನೆದರೆ ತುಂಬ್ವುದು ಅಭಿಮಾನ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ
ಕೀರ್ತಿ ಕಲಶವಿದು
ಕನ್ನಡ ಕುವರರ ನಲೆಯೂರು
ನನಗೂ ನಿಮಗೂ
ಹರ್ಷವ ನೀಡುವ
ಸುಂದರ ನಗರವು ಮೈಸೂರು

(ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ 6-1-1954ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾದುದು. ಇದು ಶ್ರೀ ಶಳಿಗಾರವರ ಪ್ರಥಮ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

ನೀವ್ ನೋಡಿ ಮಂಗಳೂರು

ಮಂಗಳವಾರಿಧಿ ಮಂಗಳಮೆಸಗುವ
ಮಂಗಳ ದೇವಿಯ ನೆಲೆಯೂರು
ಬಂಗರು ಆಳಿದ ಸಿರಿಯೂರು
ಸಿಂಗರದಿಂದಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವುದದು
ತೆಂಗಿನ ನಾಡದು ಮಂಗಳೂರು
ಕಂಗಿನ ನಾಡದು ಮಂಗಳೂರು

ಗೇರು ಬೀಜದಾ ಕಾರಖಾನೆಗಳು
ನೂರು ವರ್ಷಕೆ ಹಿಂದಿನವು
ಸಾರುತ ಕೀರ್ತಿಯ ನಿಂದಿಹವು
ಊರು ಊರುಗಳ ಭಾರಿ ಬಿರುದುಗಳ
ಪಡೆದಿಹ ಹಂಚಿನ ತವರೂರು
ಮೆರೆಯುವ ಕಂಚಿನ ಕಿರಿಯೂರು

ಬಾವಟೆ ಗುಡ್ಡದ ಬಾವಟೆ ಕಂಬವು
ಬಾವುಟ ಹಾರದೆ ನಿಂತಿಹುದು
ಕಾವಲುಗಾರನ ತೆರನಿಹುದು
ಜೀವನ ಮೋಕ್ಷಕೆ ಪಾವನ ಕ್ಷೇತ್ರವು
ಶಿವನಾ ಕದಿರೆಯ ದೇಗುಲವೂ
ಆ ವನ ರಾಜಿಯು ಮೋಹಕವೂ

ಘನ ಮೈಸೂರಿನ ಘನ ಸಾಮ್ರಾಟರ
ಮನ ಅಪಹರಿಸಿದ ಆಶ್ರಯವೂ
ವನ ಶೋಭಯ ಜಲದಾಸರೆಯೂ
ನೆನೆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಘನತೆಯ ಸಾರುವ
ಘನ ಸ್ಮಾರಕವದು ಬತ್ತೇರಿ
ಘನ ಸುಲ್ತಾನರ ಬತ್ತೇರಿ

ಪಡುವಣ ಕಡಲಿನ ಬೆಡಗಿನ ಸಡಗರ
ಕಡು ಸಿಂಗರದಾ ನೋಟವದು
ಎಡೆಬಿಡೆ ನೋಡಿಯೂ ದಣಿಯದದು
ದಡದಲಿ ಬಡೆಯುವ ಕಡುಪೆರ್ದೆರೆಗಳ
ಗಡಣವ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮುಗಿಯದದು
ಅಡಗುವ ಸೂರ್ಯನ ಪರದೆಯದು

ಘಮಘಮ ತುಪ್ಪದ ಘಮಘಮ ಮಿಠಾಯಿ
ಘಮಘಮ ತಿಂಡಿ ತಿನಬೇಕೆ
ಘಮಘಮ ಊಟ ಉಣಬೇಕೆ
ಘಮಘಮ ಕಾಫಿಗೆ ಘಮಘಮ ತಿಂಡಿಗೆ
ಸಮನಾರಿಲ್ಲದ ಹಿರಿಯೂರು
ಸಮ ನೀವ್ ನೋಡಿ ಮಂಗಳೂರು

(ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ತಾ. 11–9–54 ರಲ್ಲು ಪ್ರಸಾರವಾದುದು. ಇದು ಅವರ ದ್ವಿತೀಯ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

ಹಾರೈಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಉದಯಕಾಲ
ಹರ ನೀಡಲಿ ಶುಭಮಂಗಲ
ಧೀರ ವೀರ ವಿಬುಧರ ನೆಲ
ಮೇರೆ ಇದಕೆ ಸಾಗರ ಜಲ
ಕಾರವಾರ ಮಂಗಳೂರು
ಧಾರವಾಡ ಬೆಂಗಳೂರು

ಹೀರ ಸೀರಿಯ ಮೈಸೂರು
ಸೇರಿ ಮೆರೆವ ಯಶದ ಮೇರು
ಹಾರಿ ಹರಿವ ಜೋಗಪಾತ
ದೂರ ತೋರ್ವ ಮಲೆಯ ಐತ
ಏರಿ ಕರೆವ ಕೊಡಗು ಸಹಿತ
ಸಾರಿ ವಿಜಯ ನಿಲಲಿ ಸತತ

[ತಾ 4–10–1956ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೊದಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾದುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ರಚಿಸಿದುದು –ಇದು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ 7ನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

ರವೀಂದ್ರ ಗೀತ

(ಗೀತಾಂಜಲಿಯ ಟಾಗೋರರ where the mind is without fear ಗೀತದ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ)

ಮನ ಅಂಜದಿಹುದೆಲ್ಲಿ ಶಿರವು ಬಾಗಿರದೆಲ್ಲಿ
ಜ್ಞಾನವದು ತೊಡಕಿರದೆ ಹರಿಯುತಿಹುದೆಲ್ಲಿ
ಗೃಹದ ಸಂಕುಚಿತ ಕಿರುಕುಳಗಳವು ಸಂಸಾರ
ಸಗ್ಗವನು ಒಡೆಯದಿಹ ಆ ತಾಣವಿಹುದೆಲ್ಲಿ
ಸತ್ಯದಾ ಆಳದಿಂ ಸವಿನುಡಿಯ ಸರಸಿಯು
ಹೊರ ಚಿಮ್ಮಿ ಬಹಳೆಲ್ಲಿ ಆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ
ವಿರಮಿಸದ ಸತತ ಸಾಧನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣತೆಯ
ಕಡೆಗೆಲ್ಲಿ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಂತಿಹುದೊ ಅಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲಿ ಸುವಿವೇಕ ಜಲದೊಸರು ಶುಭ್ರತೆಯಿಂದ
ಹರಿಯುತಿಹುದೋ ಕಾಳುರೂಢಿ ಮರಳೊಳು ಕೆಡದೆ
ಕರುಣಾಳು ನೀನೆಮ್ಮ ಮನವ ಸುವಿಶಾಲತೆಯ
ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಗಳೆಡೆಗೆ ಮುನ್ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ
ಅಲ್ಲಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುಖಸಗ್ಗದಲಿ ಎನ್ನ
ತಾಯ್ನಾಡು ಎಚ್ಚರವಗೊಳ್ಳಲೈ ಓ ತಂದೆ

(ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ 13–6–1961 ರಂದು ಪ್ರಸಾರವಾದುದು. ಇದು ಅವರ 22ನೇ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ)

ಕನ್ನಡನಾಡು

ಚಂದಾ ಚಂದಾ ನಮ್ ರಾಜ್ಯ ಚಂದಾ
ನಮ್ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯು ಕರ್ಣಾನಂದಾ

ಕನ್ನಡ ಜನರ ದೇಶವು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಕವನವು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಡೆನುಡಿ ಚಂದಾ

ಬೇಲೂರು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕೆತ್ತನೆ ಚಂದಾ
ಬೆಳಗೊಳ ಗೊಮ್ಮಟ ಮೂರ್ತಿಯು ಚಂದಾ
ಚಿನ್ನದ ಕೋಲಾರ ಗನಿಯದು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯ ಕಟ್ಟೆಯು ಚಂದಾ

ಹುಕ್ಕ ಬುಕ್ಕ ದ್ವಯರು ಆಳಿದ ನಾಡು
ಜಕ್ಕಣ ಚೆನ್ನಿಗ ಕೆತ್ತಿದ ಬೀಡು
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಪಾವನ ನಾಡು
ಮಧ್ವರಾಮಾನುಜರುದಿಸಿದ ಬೀಡು

ಜೋಗದ ಜಲಪಾತ ಸುರಿಯುವ ದೇಶ
ಭಾಗಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ವಾಸ
ಸುಂದರ ಸಸ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಒಡಲು
ಅಂದದ ಚಂದದ ಗಂಧದ ಗುಡಿಯು

ಜಸವಂತ ಸರ್ವಜ್ಞ ಹುಟ್ಟಿದನಿಲ್ಲಿ
ಬಸವನು ವಚನವ ಹಾಡಿದನಿಲ್ಲಿ
ರನ್ನನೂ ಪಂಪನೂ ಉದಿಸಿದರಿಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಕುಲದೇವಿಯಳ ಬಸಿರಲ್ಲಿ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚೆಣ್ಣರು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮಣ್ಣದು ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ನಾಡದು ಸರ್ವತ್ರ ಚಂದಾ
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಕರ್ಣಾನಂದಾ

(ತಾ. 3–11–62ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾದುದು. ಇದು ಶ್ರೀಬಾಳಿಗಾರ 26ನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ– ಈ ಹಾಡನ್ನು ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಹಾಡಿದ್ದರು)

ಉದಯ

ಮೂಡಲಲಿ ಬೆಳಕಾಯ್ತು
ಮಲಗಿದುದು ಸಾಕೊ
ಹಾಡುತಿದೆ ಪಿಕ ಗೀತ
ನೀ ಕೇಳಬೇಕೊ

ಬೆಟ್ಟದಾ ತುದಿಯಲ್ಲಿ
ಭಾಸ್ಕರನ ಹೊಂಬೆಳಕ
ಕಿರಣವೇರುವ ಸೊಬಗ
ನೀ ಕಾಣಬೇಕೊ

ಉಷೆ ತನ್ನ ರಮಣನಿಗೆ
ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತಿ
ಉಪಚರಿಪ ಆ ನೋಟ
ನೀ ನೋಡಬೇಕೊ

ನಿದ್ದೆಯಾ ನೊಗ ಕಳಚಿ
ನೀರೊರಸು ಕಂಗಳಿಗೆ
ನಿತ್ಯಾಹ್ನಿಕಕೆ ಸಮಯ
ನೀ ಏಳಬೇಕೊ

(ತಾ 23–4–1965 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾದುದು. ಇದು ಅವರ 32ನೇ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ 1954 ರಿಂದ 1965ರ ವರೆಗೆ 11 ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು 32 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ)

ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕನ್ನಡಾಂಬೆಲೆಂ ಸ್ತನಪಾನ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಕ್ಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಆವಯನ್ನಚೆ ಚ್ಚಡ ದೂದ ದಿಲ್ಲೆಲೆಂ ಮ್ಹಣು ಧೈರ್ಯಾರಿ ಸಾಂಗುಯೇತ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚೆ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೊಂಕಣಿಕ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪರನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರಪೂರ ರಚನ ಕರಯೇತ, ತಶೆಂಚ ಪತ್ರಿಕಾಯಿ ಚಲೊಯೇತ ಮ್ಹಣು ತಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದಾಕ್ಕೋನು ದಿಲ್ಲಾಂ. ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ತಾಕ್ಕಾ ಮಸ್ತ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯ್ಯಾರಿ ಅತ್ತಾಂ ಸರ್ವಾನಿಂಯಿ ಮುಕ್ತ ಕಂಠಾನ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಶ್ರಮಾಕ ಅಭಿನಂದನ ಕರತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಹರ್ಷ ಜಾತ್ತಾ, ಅಭಿಮಾನು ಜಾತ್ತಾ. "ಹಾಂವೆ ಕಾಹೀಂ ಕರನಿ, ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೊ ಆಶೀರ್ವಾದು. ದೇವಾಲೊ ಅನುಗ್ರಹು ಆನಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬಂಧುಮಿತ್ರಾಂಲೊ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹು ಹಾಜ್ಜೆ ಬಲಾನ ಹಾಂವೆ ರಥು ತಾಂಡ್ಲೊ" ಮ್ಹಣು ತೊ ವಿನಮ್ರ ಜಾವ್ನು ಸಾಂಗಾತ್ತ.

ವ್ಹೋಯಿ, ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಜಾನ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇನ ಋಣ ಸಂದಾಯ ಕರಚ್ಯಾಕ ಜಾಯ್ಮೈನಾ. ಜಾಲ್ಯ್ಯಾರಿ, ಸಹಕಾರು ಮ್ಹಣು ಕಾಶೀಮಠ ವೆಲ್ಫೆರ್ ಫಂಡಾ ತರಪೇನ ಮಣಿಪಾಲಚೊ ಬ್ರಹ್ಮದೇವು ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ಘೆತ್ತಿಲೊ ಮಹಾಶಯು ಪದ್ಮಶ್ರೀ

ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾಧವ ಪೈ ಮಾಮ್ಮಾನ ಫಂಡಾಚೆಂ ಮುಖಪತ್ರ ಮ್ಹಣು 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಕ ಮಾನ್ಯತಾ ದೀವ್ನು ವರಸಾಕ 3000 ರುಪ್ಪಯಿ ಗೌರವ ಧನ ದಿವ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ. ಮೂಲ್ಕಿಂತುಂ ಶ್ರೀಮತ್ ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗೆಲೆ ದೀಕ್ಷಾ ಪಾದಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚೆ ಸ್ಮರಣಿಕಾ ಪ್ರಕಟ ಕರಚೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಂತು ಬಾಳೊಮಾಮು ಆನಿ ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಗುರು ಕುಡ್ಪಿ ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ ಹಾನ್ನಿ ದೊಗ್ಗಾನಿಯಿ ಏಕ ರಥಾರಿ ಬೈಸೂನು ಚಂದ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲಾಂ. ಅಖಿಲಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷದಾಚೆಂ ಅಕ್ರಾವೆಂ ಅಧಿವೇಶನ 1976 ಚೆ ಇಸವಿಂತುಂ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಜಾತ್ತನಾ ಬಾಳೊಮಾಮ್ಮು ಕ ಸನ್ಮಾನು ಕೆಲ್ಲಾ. ತಶೆಂಚ್ ಕೇರಳ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡಮಿ ವತೀನ ಕೊಂಕಣಿ ಸೇವೇ ಖಾತಿರ ತಾಕ್ಕಾ ಪ್ರಥಮ ಫೆಲೊಶಿಪ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಂ; ತಾಂತುಂಯಿ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ ಮ್ಹಣು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿ ಘೆತ್ತಿಲೊ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಆರ್.ವಿ. ಪಂಡಿತ್ ಹಾಗ್ಗೆಲೆ ಜವಳ ಬಾಳಮಾಮ್ಮಾ ಕ ಹೆಂ ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲೆಲೆಂ ಹೋಡು ಸನ್ಮಾನು ಜಾವ್ನಾಸ್ಸ. ಮೂಲ್ಕಿ ಶ್ರೀವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಳಾಂತುಂ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠೇ ವೇಳೇರಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ ತಾಂಗೆಲೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೇ ಖಾತಿರ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಗಲೆ ಅಮೃತ ಹಸ್ತಾಂನಿ ಸನ್ಮಾನು ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಂತುಂ ಕವಿವರ ಮ್ಹಣು ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾ ಕಯಿ ಸನ್ಮಾನು ಜಾಲ್ಲಾ.

ಆರ್ತಾಂಚೆ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಅಖಂಡ ಸೇವೆ ಖಾತಿರ ಮಣಿಪಾಲ ಡಾ। ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾ ವತಿನಯಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿವ್ಚಿ ಘೋಷಣ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣು ವರದಿ ಆಸ್ಸ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತುಂ ತಾಣೆ ಪನ್ನಾಸ ವರಸಾಂಚೆ ಯಶಸ್ವಿ ಸೇವಾ ಪೂರ್ಣ ಕೇಲ್ಲಿ ಬದ್ದಲ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕರ್ತಾಂಲೆ ಸಂಘಾ ವತೀನ ತಾಕ್ಕಾ ಪ್ರಥಮ ಸನ್ಮಾನು ಜಾಲ್ಲೆಲೊ ಮಾತ್ರನ್ಹಂಯಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಆನಿ ಅನ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತುಂ, ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನು ಗೊಂಯ್ಚೆ ಅನೇಕ ಕೊಂಕಣಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕಾಂತುಂ ಬಾಳೊ ಮಾಮ್ಮಾಲೆ ಬಹುಮುಖ ಸಾಧನೇ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಲೇಖ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾತ್. ಆರ್ತಾಂಚೆ ತಾಕ್ಕಾ ಜಾಲ್ಲೆಲೊ ಸನ್ಮಾನು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಜಾವ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಕಾರವಾರಾಂತುಂ ಫೇಬ್ರವರಿ 8 ಆನಿ 9 ಕ ಚಲ್ಲೆಲೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೆ ಅಕ್ರಾವೆ ಅಂಧಿವೇಶನಾಂತ್. ಅಶೆಂ ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಶ್ರಮು ವ್ಯರ್ಥ ಜಾಯ್ನಿ.

ವ್ಹೋಯಿ, ಅಂತ್ಯಾರಿಂ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಸಾಂಗುಯೇತ? ಪ್ರಕಟ ಜಾಯ್ನಾತಿಲಿ ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಸರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ಪ್ರಕಟ ಜಾವೋತಿ, ತಾಣೆ ಜಳಯಿಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಜಾಗೃತಿಚೊ ದಿವ್ವೊ ನಿರಂತರ ಜಳ್ತಚಿ ರಾಬ್ಚೊ. ಆನಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಯುವ ಲೇಖಕ ಆನಿ ಲೇಖಕಿಂಕ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಸಮೃದ್ಧ ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನಾ ಕರುಂಕ ಪ್ರೇರೇಪಣಾ ದಿವ್ವೊ ಅಶೆಂ ತಾಗ್ಗೆಲೊ ಇಷ್ಟ ದೇವು ಆನಿ ಮೆಗ್ಗೆಲೊ ಕುಲದೇವು ಜಾವ್ನಾಸಿಲೆ ಮಹಾಗಣಪತಿಲೆ ಚರಣಾವಿಂದಾಕ ಹಾಂವ ಪಾಂಯ ಪಣ್ಣು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರತಾಂ.

ಸತ್ಯಂ—ಶಿವಂ—ಸುಂದರಮ್

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗಣೇಶ ಮಲ್ಯ

ವೃತ್ತೀನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿನ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಹ್ಯಾ ತೀನಿ ಭಾಷೇನಿಯಿ ವಿಫುಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಕರನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಲ್ಲಾ. 'ಪಂಚ್ಕಾದಾಯಿ' ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಂತ್, ಆದ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚ್ವೀಸ ವರಸಾಂತ್ ತಾಗ್ಗೆಲ್ಯೋ ಚಾರಿ ಧಾರಾವಾಹಿ ಕಾದಂಬರ್ಯೋ 'ದೇವು ಜಾಯಿ ಧರ್ಮು ಜಾಯಿ', 'ಅಮರ ಸರಸ್ವತಿ', 'ವರದಕ್ಷಿಣಾ' ಆನಿ 'ಗುರ್ಬಂಜೇನ ಸಾಂಗಿಲಿ ಕಾಣಿ', ಆನಿ ಬಹುತೇಕ ಲೇಖನ್° ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನಾಚೆ 'ಭವನ್ಸ್ ಜರ್ನಲ್' ಆನಿ ಮಣಿಪಾಲಚೆ 'ತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಂರಿ ತಾಗ್ಗೆಲಿ° ಲೇಖನ್° ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಬ್ಯಾಂಕಾಚೆ ಹೋಡ ಜವಾಬದಾರಿ ಕಾಮ ಖಾಂದ್ಯಾರಿ ಆಸಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಚೆ ಮಧ್ಯೆ° ಫುರುಸೋತಿ ಕರನು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ಕರಚೆ° ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳ್ಯಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಕೇವಲ ಚಾರಿ ಘಂಟ್ಯಾಂಚೆ° ಸಂದರ್ಶನ ಘೇವ್ನು ತೀನಿ ಹಪ್ತೆ ಭಿತರಿ ತಾಣೆ ಹೆ° ಪುಸ್ತಕ ತಯ್ಯಾರ ಕರನು ಪೆಟಯಿಲೆ° ಏಕು ಅಪೂರ್ವ ದಾಖಲೊ ಮ್ಹಣಚ್ಯಾಂತು ಅಡ್ಡಿನಾ.